

migoe

VICTOR WINKLAAR
..... niet gevraagd .....

Vandaag

98STE JAARGANG – No.: 108 VRIJDAG 15 MEI 1981

HAIG SPREEKT VAN UITERST DELICATE SITUATIE

Begin dreigt met aanval op Syrische stellingen

Raketcrisis verscherpt tussen Israel en Syrie

JERUZALEM/DAMASCUS – Het neerschieten van een onbemand Israelisch verkenningsvliegtuig door Syrische luchtdoelrakketten boven Libanon gisterochtend heeft naar de woorden van de Israelische premier, Menachim Begin, de sfeer in de raketcrisis tussen Jeruzalem en Damascus verscherpt. De speciale Amerikaanse afgezant, Philip Habib, is gisteren uit Damascus naar Israel teruggekeerd, een dag eerder dan de bedoeling was. Hij sprak van een zeer ernstige ontwikkeling die de sfeer verslechtert – ook al betrof het een onbemand toestel en werd niemand getroffen. Uit het gebeurde blijkt dat de SAM-raketten een gevaar zijn voor onze nationale veiligheid. na een gesprek met de speciale Amerikaanse afgezant Philip Habib zei de premier, dat „Syrië zelfs nog geen aanwijzing heeft gegeven dat het bereid is de raketten weg te halen. Wij zullen ons streven om een vreedzame oplossing te vinden, voortzetten.

De Israelische eerste-minister heeft eerder gezegd dat Israel de Syrische raketten in Libanon zal vernietigen als Syrie deze wapens niet verwijdert. Premier Begin zei gisteren dat de Verenigde Staten en Israel het er volledig over eens zijn dat teruggekeerd moet worden naar de situatie van voor het plaatsen van de Syrische SAM-raketten in Libanon. Hij zei dat hij nooit had horen spreken van een Amerikaans compromisplan dat voorzag in een beperking van Israelische verkenningsvluchten boven Libanon. Israel stemde niet in met zo'n beperking. Er is helemaal niet over gesproken, zei Begin.

Ook de socialistische oppositieleider Sjimon Peres zei dat Israel het recht heeft dergelijke vluchten te maken. Syrie heeft Israel drie keer aangevallen en onze vluchten boven Libanon zijn een vroegtijdig waarschuwingssysteem.

Bij zijn vertrek uit Damascus weigerde Habib mededelingen te doen over het verloop van zijn besprekingen met de Syrische president. Een woordvoerder van het presidentiele paleis zei slechts dat de huidige situatie in het betrokken gebied was besproken.

Staatsradio-Damascus beschuldigde Washington echter van pogingen Amerikaans-Israelische voorwaarde aan Syrie op te leggen.

Syrie verwerpt alle middelen van chantage, bedreigingen en manoeuvres om Syrie ervan te weerhouden zijn rol bij de verdediging van Libanon uit te oefenen.

Syrie zal niet zijn standpunt inzake Libanon en de raketten wijzigen. Het was Tel Aviv en niet Damascus dat de voornaamste oorzaak van de crisis is. Zij denken dat zij door hun pendel politieke resultaten kunnen verkrijgen... die Israels belangen zouden dienen bij het opleggen van voogdij over Libanon, moeten goed beseffen dat het duidelijke standpunt van Syrie geen enkele wijziging, hoe gering ook, zal ondergaan. Dat betekent dat elk voorstel om een confrontatie te voorkomen, gebaseerd moet zijn op beteugeling van het Israelische expansionistische beleid en op het beeindigen van de Israelische interventie in Libanese zaken, aldus de het commentaar waarin een beroep op de internationale gemeenschap werd gedaan bij te dragen tot het beteugelen van Israel.

De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Alexander Haig, zei dat de tijd opraakt voor het oplossen van de raketcrisis. Tegen journalisten sprak hij van een uiterst delicate situatie, vol gevaarlijke elementen. De inspanningen voor het bereiken van een constructieve bijdrage voor een terugkeer naar de normale situatie zullen voortgaan.

Minder zorgelijk uitte de chef-staf van het Israelische leger, generaal Raphael Eytan, zich gisteravond tegenover verslaggevers toen hij zei dat de crisis naar zijn mening zou kunnen worden opgelost zonder dat een enkel schot gelost wordt.

Waarnemers zeiden dat het voor het eerst was dat de chef-staf zo'n gerustestellende uitspraak deed maar zij achtten het moeilijk conclusies te trekken over de ware bedoelingen van de Israelische autoriteiten.

Hapgraag New York

NEW YORK – New York wordt een steeds hapgrager stad; het aantal personen dat er mekaar bijt, is in een jaar met 24 procent gestegen, zegt de gemeentelijke dienst voor de volksgezondheid.

In 1980 zijn 1.207 New Yorkers – 687 mannen en 520 vrouwen – gebeten en wel zodanig dat verminkingen optraden en "zelfs hier en daar" geamputeerd moest worden.

Het conventioneler verschijnsel van de hond die de mens bijt, kwam vorig jaar 16.7 procent minder voor, maar bereikte altijd nog de hoogte van 13.177 beten.

Meerpartijen-systeem in Tunesie onderweg

TUNIS – Tunesie gaat in oktober een parlement kiezen waarin voor het eerst meerdere partijen worden toegelaten. Dit heeft, naar donderdag bekend is geworden, president Habib Bourguiba aangekondigd in een gesprek met de Tunesische premier, Mohamed Mzali. De, zittende leden van het parlement, die allen behoren tot de regerende Socialistische Destour-partij (PSD) zal worden verzocht aan het eind van de zittingsperiode in juli terug te treden. Al in april stemde een buitengewoon congres van de PSD in met een besluit van Bourguiba waarin de voorwaarde voor een meerpartijenstelsel wordt geformuleerd. Slechts die partijen worden toegelaten die instemmen met het nationale handvest, een soort grondwet in Tunesie. Meerdere partijen hebben zich intussen voor erkenning aangemeld.

Schande

CURACAO WORDT DE laatste dagen opnieuw en telkens meer geteisterd door het ernstige probleem van een tekort aan stroomvoorziening voor de gemeenschap. Keer op keer valt de stroom uit. Dan wordt een tekort aan vermogen gemeld vanwege het defect raken van machines bij KAE of Kodela, dan weer zijn het kabelstoringen. Daar tussen door speelt de laatste weken ook nog een arbeidsgeschil bij Kodela mee. Maar voor geen van deze terugkerende stroomstoringen worden bevredigende verklaringen gegeven door de betrokken instanties.

Deze situatie veroorzaakt onmetelijke schade aan de economie van Curacao die toch al weinig kan hebben onder de mondiaal moeilijke omstandigheden. Eén concreet voorbeeld daarvan is de situatie die vanmorgen heerste op de luchthaven waar geen vliegtuig kon opstijgen of landen, omdat de verkeerstoren geen stroom had vanaf even voor 's morgens tot in elk geval vroeg in de middag. Als klap op de vuurpijl was ook het noodagregaat van deze vitale overheidsdienst op de luchthaven defect.

Het regent weer klachten over de stroomvoorziening. Is er al stroom, dan blijkt die vaak niet constant te zijn met als gevolg dat veel gevoelige electrische apparaten het uiteindelijk begeven. De hele bevolking wordt door dit euvel geveld. Het kost zowel particulieren als bedrijven handenvol geld om de defecten aan hun apparaten gerepareerd te krijgen of om voor vernieuwing te zorgen. Het tragische hierbij is evenwel dat daarentegen nu net de stroomvoorziening op het eiland langzaam een van de duurste vormen van service-verlening is geworden. Van alle kanten krijgt de gemeenschap dus geen waar voor zijn geld. Dat nu is onaanvaardbaar en ontoelaatbaar.

Het deert niet eens zozeer wie de schuld heeft aan deze erbarmelijke situatie. Het is nu de allerhoogste tijd om paal en perk te stellen aan deze negatieve ontwikkelingen om de huidige gigantische ongemakken voor de Curacaose bevolking tot een werkelijk minimum te beperken.

Het is toch een schande dat op de kleinere Antilliaanse eilanden dit soort problemen nauwelijks of in elk geval in veel mindere mate voorkomen. Uit niets valt af te leiden dat de bevolking van Curacao dan wel een dergelijke vervelende situatie verdient.

Kleinzoon Chomeini in arrest

TEHERAN – Sajed Hossein Chomeini, een kleinzoon van de leider van de Iraanse Islamitische revolutie ayatollah Roehollah Chomeini, heeft huisarrest gekregen. De 22-jarige geestelijke wordt volgens verwanten in de woning van Chomeini in het noorden van Teheran door bewakers van de revolutie bewaakt en afgezonderd.

Reagans zoon op glad ijs als zakendirecteur

Michael refereert aan vaders functie

LOS ANGELES, CALIFORNIE – President Ronald Reagans geadopteerde zoon Michael is van plan af te treden als vice-president van een technisch bedrijf omdat verslaggevers willen weten waarom hij zijn vader noemde in een brief waarin naar contracten werd gehengeld.

De 35-jarige Michael Reagan zei gisteravond tegen journalisten: „Ik heb niet geprobeerd het Pentagon onder druk te zetten om van mijn firma te kopen. Ik ben het zat door de pers achterna gezeten te worden".

Reagan kwam in februari bij Dana Ingalls Profile Inc. In Los Angeles als vice-president voor marketing en verkoop.

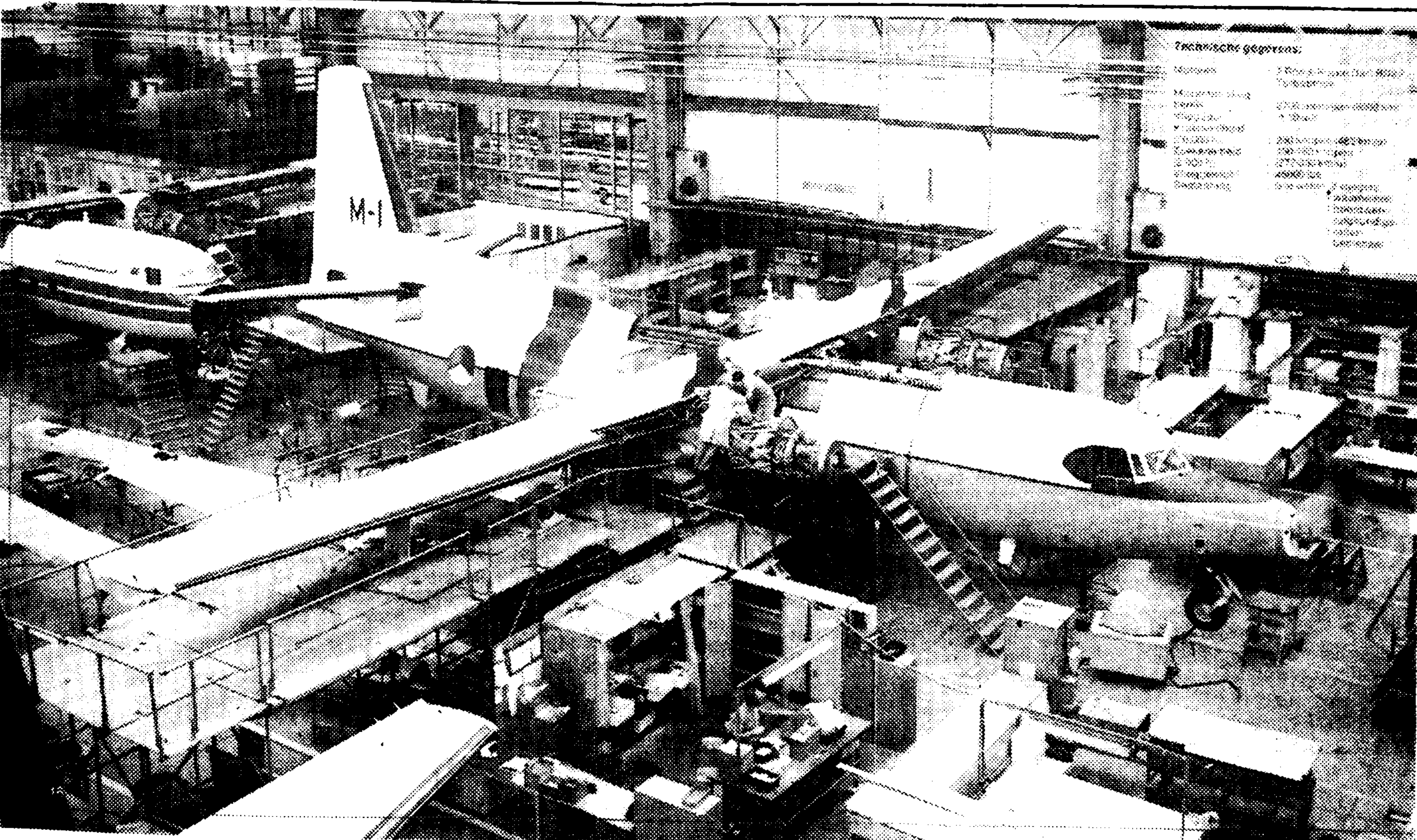
Om defensiecontracten voor zijn bedrijf aan te trekken, stuurde hij een brief aan de leiding van de luchtmachtbasis Tinker in Oklahoma.

In de brief van 24 maart stond onder meer: „Ik weet dat, met de leiding die mijn vader in het Witte Huis geeft, de krijgsmacht van dit land (hij schreef: „this countries armed services) wordt gemoderniseerd en versterkt. Wij bij Dana Ingalls Profile willen daar graag bij betrokken worden". Tinker vroeg in een antwoord om meer informatie. Het hoofd van de dienst voor ethiek in bestuur in Washington, Jackson Walter, zei dat Michael Reagans brief geen enkele wet overtrad omdat die gaat over botsende belangen.

„Die wetten gaan over afhankelijke kinderen", zei Walter tegen journalisten. „Bij mijn weten is er geen wet die het onafhankelijke kinderen van regeringsfunctionarissen verbiedt te streven naar zakelijke betrekkingen met de overheid".

De Washington Post had geschreven dat Michael Reagan acht of tien brieven aan militaire bases voor zijn firma had gestuurd.

Als gevolg van dit bericht, verklaarde een woordvoerder van het Witte Huis, verzocht president Reagan een rijksadvocaat gisteren zijn vier kinderen van advies te dienen over de wijze waarop zij zich moeten gedragen, om de indruk te vermijden dat zij onzuiver zaken doen.

WILLEMSTAD – *In de productie van Fokker op Schiphol (zie foto) blijkt de bouw van een Fokker 27 F-27 Maritime, bedoeld voor de Koninklijke Marine op de Antillen, ver gevorderd te zijn. De bedoeling is dat de eerste van de twee toestellen in september dit jaar wordt afgeleverd. Na een opleiding voor de vliegers zal het dan dit jaar nog kunnen worden ingezet op de Antillen. De tweede komt dan in februari volgend jaar.*

De F-27 heeft een vliegduur van meer dan elf uur. Beide Nederlandse vliegtuigen worden voorzien van een speciaal zoeklicht met een capaciteit van zes miljoen kaars en een speciale routebeschrijf-inrichting die automatisch de gevlogen route in kaart brengen. Dat blijkt allemaal uit de laatste editie van het blad Alle Hens.

Aeroflot-toestel in VS vruchteloos doorzocht

Diplomatieke bagage bleef onaangeroerd

WASHINGTON – De Verenigde Staten hebben toegegeven dat het omstreden doorzoeken van een Aeroflot-toestel met bestemming Moskou op de Dulles-luchthaven van Washington geen andere overtreding aan het licht heeft gebracht dan enkele onbelangrijke administratieve.

Het incident op dinsdagavond was aanleiding geweest tot een boos protest van de Russen, die het ophouden van het toestel hekelden als een officieel gesanctioneerde daad van internationaal terrorisme.

Maar de waarnemend hoofddirecteur van de douane, William Archey, verdedigde het doorzoeken als het noodzakelijke verifieren van een tip dat in strijd met de Amerikaanse wet elektronische voorwerpen werden uitgevoerd.

De Verenigde Staten behoeven zijns inziens de Russen geen verontschuldiging aan te bieden. De drie kratten die werden geconfisqueerd en waarin onder meer elektronische apparatuur voor commercieel gebruik zit, zullen aan de Russen worden teruggegeven.

Archey sprak Russische beweringen tegen dat het Russische vliegtuig werd beschadigd, dat de bemanning onheus werd behandeld en dat persoonlijke bagage, waaronder die van diplomaten, werd doorzocht.

Hoewel de overtreding van de Russen van gering administratieve betekenis was, zei Archey, zullen de Russische handelsmaatschappij Amtorg en nog een tweede, niet nader genoemde firma, een waarschuwing krijgen.

Verontwaardigde Russische functionarissen hielden gisteren in Washington hun eigen persconferentie, waarop zij beweerden dat het Aeroflot-vliegtuig werd beschadigd, de bemanning mishandeld en persoonlijke bagage, waaronder diplomatieke, doorzocht. Ook verklaarden zij dat het hele optreden van de Amerikaanse douane onnodig was geweest, omdat de vracht aan boord van het toestel gedurende drie dagen voor inspectie beschikbaar was geweest.

Archey wees al deze punten af en zei dat het doorzoeken "professioneel, geheel rechtmatig en binnen het kader van de Amerikaanse wet" had plaatsgevonden.

Reagan gaat uit onder zware bewaking

WASHINGTON – Voor het eerst sinds de aanslag op zijn leven op 30 maart is president Ronald Reagan gisteravond in Washington uit geweest. De veiligheidsmaatregelen rond zijn persoon waren uitzonderlijk streng.

De president en zijn vrouw waren onder de 56 gasten die een feest bijwoonden ter ere van het echtpaar Jack Wrather, hun goede vrienden.

In een lokaal Georgetown, een elegante wijk van de hoofdstad, werd een diner gegeven. Na een zwaar bewaakte aankomst in de gebruikelijke zwarte limousine met scherpschutters op de daken der omliggende panden, verlieten de Reagans de eetgelegenheid door een achterdeur en in een grijze auto zonder standaard of presidentieel embleem.

Dader aanslag op paus gaat in hongerstaking

Pleger had bij daad geen medeplichtigen

ROME – De dader van de aanslag op paus Johannes Paulus II, de 23-jarige Turk Mehmet Ali Agca, is gisteren officieel in staat van beschuldiging gesteld voor poging tot moord op de paus en op twee bij de aanslag gewonde Amerikaanse vrouwen. Hij wordt ook beschuldigd van onwettig vuurwapenbezit en vervalsing van identiteitsdocumenten. Agca, die tegenover de politie volhoudt, dat hij geen medeplichtigen had, is inmiddels in hongerstaking gegaan bij wijze van protest tegen het ononderbroken kruisverhoor, zo deelde de politie mee.

De Turk loopt een goede kans tot levenslange gevangenisstraf te worden veroordeeld. De Italiaanse wet stelt deze straf namelijk als maximum voor aanslagen op zowel de paus als de president.

Mehmet Ali Agca werd woensdagmiddag op de plek van zijn daad overmeesterd door een Italiaanse politieman. Deze verklaarde later tegen journalisten dat hij de man tegen de woede van omstanders had moeten beschermen. "De menigte wilde hem lynchen", zei hij.

Volgens de politieman stond hij slechts enkele meters van de plaats verwijderd vanwaar Agca de schoten loste. "Ik had enkele collega's bij mij. Wij hoorden een aantal schoten. Ik draaide me om en zag een man met een vuurwapen die wilde wegvluchten. Samen met anderen, onder wie een politieagent en een burger, wisten wij hem twintig meter verder te grijpen".

De moeder van Mehmet Ali Agca zei gisteren dat zij en haar andere zoon verbijsterd zijn over zijn daad. Mevrouw Muzayyen Agca, die in Yesiltepe, in de Turkse provincie Malatya woont, merkte verder op: „Wij staan altijd aan de kant van de staat, maar wij zijn tegen het systeem. Het is het systeem dat Mehmet Ali en ons in deze situatie heeft gebracht".

Volgens mevrouw Agca werden zij en Adnan, de 20-jarige broer van Mehmet Ali, door de buren dood verklaard na de moord op de journalist Abdi Ipecki in 1979, waarvoor Mehmet werd gearresteerd. Mevrouw Agca, die met haar zoon Adnan een woning met slechts één kamer bewoont, zei dat zij nadat Ali uit de gevangenis was ontsnapt, niets meer van hem had vernomen. Na de moord op Ipecki had zij vanwege de buren al tweemaal moeten verhuizen.

Pinochet zegt junta El Salvador steun toe

SANTIAGO – De Chileense president, generaal Augusto Pinochet, heeft de junta van El Salvador gisteren technische steun aangeboden in haar strijd tegen de linkse guerrillastrijders.

De anti-communistische leider, zelf aan de macht gekomen via een staatsgreep tegen de democratisch gekozen marxistische president Allende, deed het aanbod toen de nieuwe Salvadoriaanse ambassadeur Betrand zijn geloofsbrieven kwam aanbieden. Hij beloofde steun op verschillende gebieden en op verschillende manieren. El Salvador moet volgens hem zijn onafhankelijkheid en soevereiniteit verdedigen tegen de lafhartige agressie van het Sovjet-expansionisme.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redactie-raad:
Goretti Salsbach,
Frans Heiligers en
Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse)
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Maayer, Ivar de Crasto.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, J.A. Abrahamblvd z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, tel.: 2283 - 3040 kantoor; 3072 huis.
SABA:
Correspondent: Vernol Hassell, tel.: 2258.

ST. EUSTATIUS:
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen, tel. 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curacao,
Districo n.v.
tel. 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand).
Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 59,40 per maand (luchtpost) of NAfl. 22,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundigen 16 mei 1981 van 08.00 uur t/m 18 mei 1981 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter R.Pattinaja, spreekkamer Salinja Abau z/n, tel.: 54751; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur.
15 mei 1981 van 18.00 uur t/m 18 mei 1981 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter F.Reynvaan, spreekkamer V. Leeuwenhoekstr. 15, tel.: 24113; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82651; pageboy 027-936.Landhuis Klein Piscadera.
In het derde distrikt (Banda Abau): dokter R.Botero-Duque, spreekkamer Soto, tel.: 641790.

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van 06.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 53746; de wacht heeft zuster Marsden, tel.: 43647/614607; ook te bereiken op pageboy 027-585.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.30-12.30/13.30-17.00 uur-kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

KLEUTERBUREAU: maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

★★★

VERLOF BEGRAFENIS
16 mei: E.R. van der Horst, Kanarieweg 3.
17 mei: R.A. de Windt, Abrahamsz 113.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.15 en 21.15 uur *Thunderkick* (Chinese film, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50); 24.00 uur *Cannibal holocaust* (horror, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50).

THEATER DE TEMPEL
19.00 en 21.00 uur *Dian Flor and her two husbands* (drama, Engels, boven 18 jr., fl.5,-).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Zombie holocaust* (horror, Engels, boven 18 jaar, fl.5,-); 24.00 uur *Halloween* (suspense, Engels, boven 18 jaar, fl.5,-).

★★★

TELECURACAO: 16.30 the lone ranger; 17.30 kultuur & opvoeding; 18.00 focus; 18.30 telenovela: La Venganza; 19.15 deporte tele-8; 20.30 panoramiek: Zuid-Afrika; 20.00 notisiero tele-8; 20.20 VIS-nieuws; 20.30 tales of the unexpected; 21.00 Hart to Hart; 22.00 show di Job; 23.00 big movie (Johnny Dark); 24.00 sluiting.

★★★

EFFICIENCY IN operation heeft aan Clovis Koolman en Merick Regales diploma's en getuigschriften uitgereikt na het beeindigen van de drie maanden durende cursus Basisprincipes van management, verzorgd door de directeur Rene Maduro van genoemd management-advies-bureau. Doel is de cursisten meer bewust te maken van hun verantwoordelijkheid als leider in een onderneming; de cursus is echter niet bedoeld voor alleen het top-personeel van bedrijven.

BOTICA'S (nachtdienst): Otrabanda: del Otrabanda, tel.: 25634; Punda: Juliana, tel.: 54500.

SOCIEDAD BOLIVARIANA: 18.30 uur lezing (spreker: Jesus Arango Cano (Colombia); 19.00 uur cocktailparty.

KERK KORAAL SPECHT: 19.00 uur triduum preek: sra. Dina Kappel-Tromp m.m.v. koor Cristallitas o.l.v. de heer Eric Petrona.

★★★

ZATERDAG DIVERSEN

OPENBARE BIBLIOTHEEK EN LEESZAAL
Centrale Bibliotheek (Van Walbeeckplein 13) (Afd. volwassenen): dinsdag, woensdag en vrijdag open van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur, zaterdag van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.
CHRISTOFFELPARK open voor publiek van 08.00-15.00 uur
DE TEMPEL: voorstelling (Images of Curacao) om 10.00 uur, 11.00 uur en 12.00 uur (t/m 18 mei expositie tekeningen en grafiekwerk van Sjoukes Heins).
TENTOONSTELLING CURACAOS MUSEUM: openingstijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).
SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

★★★

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BON. MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur.

Radio-museum RNWO na afspraak tel.: 8472.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag) aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

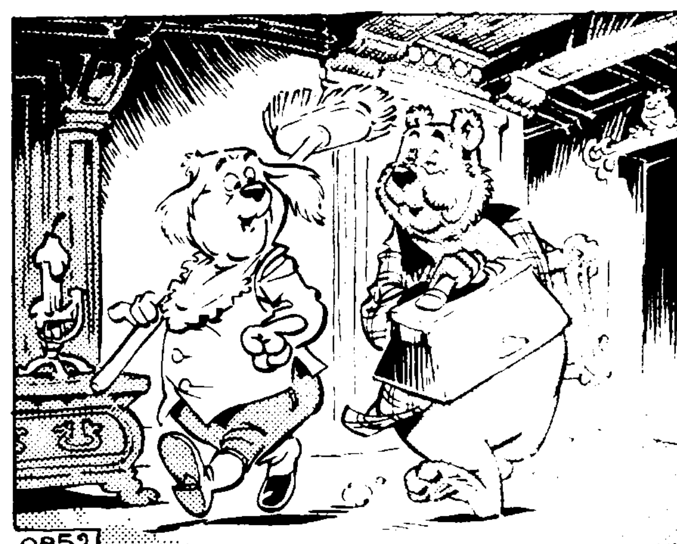
SERVICE CLUBS
Kiwanis: woensdagavond Hotel Bonaire om 19.30 uur;
Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 uur en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks ook zondag 19.30 uur.

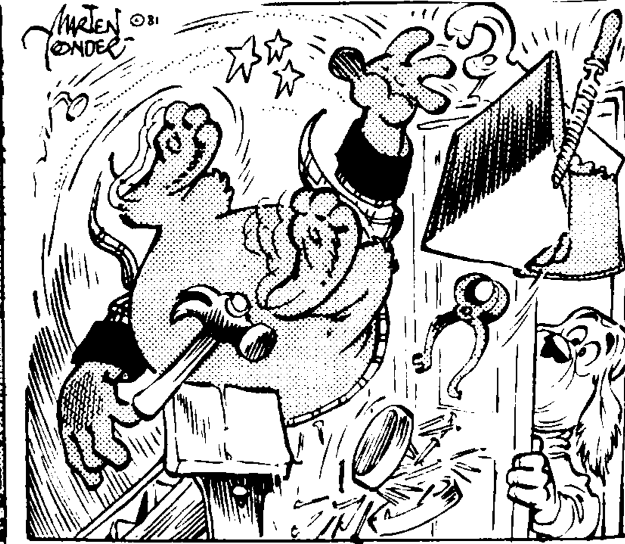
Venezolaanse patholoog anatoom voor Antillen

WILLEMSTAD — In het kader van de samenwerking tussen Venezuela en de Nederlandse Antillen is de Venezolaanse patholoog anatoom Jorge Alberto Lopez voor anderhalve maand aan de Antillen uitgeleend, waar hij op Curacao werkzaam zal in het landslaboratorium. Van de kant van de Antilliaanse regering was er gevraagd om een dergelijke deskundige, welke ver zoek onmiddellijk werd door gegeven via de Venezolaanse ambassadeur voor Caribische zaken, tevens consulgeneraal op Curacao, lic Joze Angel Oropeza-Ciliberto. Reeds eerder zijn voor een dergelijke periode van 45 dagen Venezolaanse pathologen anatoom op de Antillen werkzaam geweest.

Heer Bommel maakt volledig

0852 — Ook op Bommelstein was het voorjaar te merken, want op een morgen haalde de bediende Joost een bezem te voorschijn om de hall een beurt te geven. Zodoende kwam hij zijn werkgever tegen, die beladen was met een gereedschapskistje en een oude lijst.
„Excuseer, heer Olivier", zprak hij een beetje ongerust in het voorbij gaan. „Wat gaat u doen, als ik zo vrij mag zijn?"
„Dit is een portret van mijn goede vader", verklaarde heer Bommel. „Ik ga het ophangen, omdat het al deze jaren op zolder heeft gestaan; wegens vele, diepe herinneringen. Een erg delikaat werk, dat ik aan niemand toevertrouw; dat zal je begrijpen."
Hij verdween in de woonkamer, en sloot de deur achter zich.
„Een portret ophangen", sprak de trouwe knecht zorgelijk tot zichzelf. „Inderdaad delikaat werk. Hoe licht slaat men...."
In de kamer klonk een donderende klap, gevolgd door geschreeuw, en toen Joost de deur opende, zag hij wat hij reeds gevreesd had. Heer Ollie was bezig van de trapleer te vallen, terwijl de gereedschappen om hem heen cirkelden, en een kromme spijker in de muur de plek verried waar het ongeval had plaats gevonden.

Victor Winklaar voor radio
NIET GEVRAAGD OM DECENTRALISATIE

KRALENDIJK — In het kader van de voorlichting die de politieke partijen aan de bevolking van het eiland geven, heeft woensdagavond de exgedeputeerde van de Partido Patriotico Boneriano (PPB) Victor Winklaar nogmaals met nadruk beklemtoond, dat het eiland geenszins zit te wachten op decentralisatie omdat dit volgens Winklaar alleen maar kosten met zich meebrengt terwijl er niet een direct aanwijsbaar voordeel voor het eilandgebied naar voren gebracht kan worden.

Winklaars: "Reeds in 1974 toen drs Theo Tijssen afscheid nam als directeur van Economische zaken van de Nederlandse Antillen stelde hij al, dat de decentralisatie op financieel- economisch gebied door de schaalverdelingen en de extra kosten van een dubbele administratie catastrofaal zou kunnen worden voor de Antillen. De positie van de Antilliaanse gulden die gebaseerd is op het totaal van de financieel economische activiteiten van het land, kunnen door het ontstaan van diverse deel-economieen ernstig verzwakt worden".

In zijn toelichting haalt Winklaar dan ook de volgende woorden van drs Tijssen aan: "Het is dan ook noodzakelijk, dat de huidige tendens voor een grotere eilandelijke autonomie op het gebied van financieel economische beleidsvorming beperkt blijft, willen de Antillen een kans maken om in de toekomst als soevereine natie te kunnen voortbestaan."

Victor Winklaar stelt, dat naar zijn mening Bonaire het laatste eiland is dat wil decentraliseren en als deze decentralisatie opgelegd wordt aan het eiland, dan meent Winklaar zelfs te moeten betwijfelen of dit wel doelmatig zal geschieden, want immers deze decentralisatie zal een betere dienstverlening voor de bevolking moeten inhouden en zal niet mogen leiden tot hogere kosten. Daarbij komt, aldus Winklaar dat wij nauwelijks verwachten dat er uit een gevormde hypothetisch fonds voor ons eiland iets te putten valt. Deze garantie zullen wij nauwelijks krijgen van Curacao en nog minder van Aruba.

Tot slot stelt Victor Winklaar, dat de Antillen zullen moeten zorgen voor een krachtige opleving op financieel gebied om tot een onderling respect te komen, flexibel te zijn, verdraagzaam en matigheid zodat sociale gerechtigheid, arbeidsvreugde en burgerrust de garantie worden voor de Nederlandse Antillen in een tijd dat Nederland niets meer met de Antillen te maken wil hebben.

KRALENDIJK — Woensdag zijn twee jongelui naar Venezuela vertrokken, die daar in het kader van de door in de bekostigde hulp op het sportieve vlak een cursus voor trainer mogen volgen. Deze twee jongelui zijn Roberto Swinkels (links op de foto) die de cursus voor ***basketbal trainer*** *gaat volgen en Nechi Weiman (geheel rechts) die de opleiding voor voetbaltrainer zal volgen. Beide jongelui zullen gedurende een maand in Venezuela verblijven. Op de Flamingoluchthaven werden beide studenten uitgeleide gedaan door de actieve gedeputeerde voor Sportzaken Julio Angela (tweede van rechts).*

Gev. min. Casseres op dienstbezoek

WILLEMSTAD — Gevolmachtigde minister Ronnie Casseres in Den Haag is gisteren op Curacao aangekomen voor een verblijf van ongeveer twee weken op de Antillen. Hij is van plan in de komende dagen besprekingen te voeren met de centrale regering en eilandgebieden om met hen te praten over onderwerpen die van beider belang zijn en waarvoor een betere communiatie mogelijk moet zijn.

Bijscholing leerkrachten van LTS-sen

KRALENDIJK — Donderdagmorgen arriveerden de heren E. Cova, inspecteur voor het voortgezet onderwijs speciaal belast met zaken aangaande de lagere technische school, de Arubaanse onderwijsinspecteur H. van Drie en de uit Nederland afkomstige onderwijsdeskundige Meieren. Deze drie heren voerden met het bestuur van de Scholengemeenschap (SGB) besprekingen over de mogelijkheid tot het opzetten van bijscholingscursussen, speciaal voor de praktijkleerkrachten van de LTS. Deze cursussen zullen in september of oktober gegeven worden op Curacao, waar dan in vier praktijkvakken de kennis van diverse praktijkleraren opgefrist kan worden. Voor elk van de vakken mag Bonaire één praktijk leraar afvaardigen. Tot slot zal er dan een theorieweek zijn, waarna er aan de scholen zelf een individuele begeleiding volgt. Voor deze begeleiding zal een zestal personen vanuit Nederland aangetrokken worden, die deels op Aruba en de Bovenwinden, deels op Curacao en Bonaire werkzaam zullen zijn. De gehele bijscholingscursus zal geschieden vanuit het kader van technische bijstand vanuit Nederland.

VOOR RINCON-PLAYA LOOP
RUIM ZESTIG DEELNEMERS

KRALENDIJK — Zaterdag 16 mei zal de 20 km lange Rincon loop worden gehouden waarvoor momenteel ruim zestig deelnemers hebben ingeschreven. Uit Aruba zal een delegatie op het Flamingoeiland arriveren van 19 personen, waarvan 16 aan de loop zullen deelnemen. Van Curacao is het aantal deelnemers iets beneden de verwachting gebleven, want slechts elf inschrijvingen kwamen van het zustereiland. Bonaire zelf telt 34 deelnemers, waarbij aangetekend dat vijf deelnemers op doktersadvies niet aan de loop deelnemen. De Rincon-loop die een traditie voor het eiland aan het worden is, werd georganiseerd door Ubaldo Anthony, Eric Booi en Papachi Montero. De start is in het stadion van Kralendijk en via dr Abrahamboulevard, de Simon Bolivarstraat en de Koninginneweg komt men vervolgens op de echte route, de weg naar Rincon. Zoals bekend, heeft de organisatie de deelnemers in diverse categorieen onderverdeeld.

Van organisator Eric Booi werd vernomen, dat er voor deze loop een speciaal shirt wordt uitgegeven, terwijl op zondag 17 mei van 11 tot 13.00 uur in het buurtcentrum van Noord di Salifia de prijsuitreiking is. De deelnemers dienen zich overigens om drie uur zaterdagmiddag te melden voor het afhalen van de rugnummers.

Premier Martina antwoordt via Radio Hoyer 1

WILLEMSTAD — Radio Hoyer 1 zal morgenochtend om tien uur gedurende twee uur premier Don Martina te gast hebben en aan de luisteraars de gelegenheid bieden om hem vragen te stellen over regeringsvraagstukken. De vorige week had er al een dergelijk programma plaats via Radio Hoyer 2 waarbij echter het onderwerp voornamelijk Ofir betrof. Morgen worden er geen beperkingen voor wat de onderwerpen betreft, opgelegd. Radio Hoyer zal morgen bereikbaar zijn via de telefoonnummers 611579 en 611673.

Vervolg overleg over zetelverdeling Staten op 25 mei

KRALENDIJK — Naar de Amigoe uit doorgaans betrouwbare bron heeft vernomen, zal het interinsulaire overleg over de nieuwe zetelverdeling in de Staten op 25 mei voortgezet worden op Bonaire. Zoals bekend, heeft de vergadering op St Maarten, waar Bonaire werd vertegenwoordigd door Victor Winklaar van de Union Patriotico Boneriano (UPB) die daarmee statenlid en partijvoorzitter Rudy Ellis verving, die kortgeleden naar Spanje afreisde en naamgenoot Winklaar van de Partido Democratico Boneriano (PDB) geen resultaat opgeleverd, omdat de andere eilanden positief stonden tegenover het toekennen van een eigen zetel voor elk der Bovenwinden, waarbij Bonaire dan zou staan op toekenning van drie zetels. Tijdens de vergaderingen op het Flamingo eiland, zal de uitlandige heer Ch.R.L. Ellis zelf weer aanwezig zijn, om de belangen van het eiland te toetsen aan de belangen van de overige eilanden.

KWESTIE VAN BELANG BIJ KAMERVERKIEZINGEN

Rassen-onlusten worden verwacht

Tolerantie Nederlanders neemt af bij malaise

WILLEMSTAD — De intolerantie van Nederlanders ten opzichte van buitenlanders neemt in schrikbarend tempo toe. Dat valt te concluderen uit enkele enquêtes die in de laatste maanden zijn gehouden in Nederland door de radio-omroepen AVRO en KRO. Een grote groep Nederlanders verwacht dan ook over niet al te lange tijd emstige raciale onlusten in Nederland.

In het radio-programma voor Antillianen, Tambu, in Nederland heeft Mario Croes in zijn maandelijkse praatje gesproken over de komende verkiezingen (op 26 mei) voor de Tweede Kamer en de rol die het overheidsbeleid ten opzichte van buitenlanders in Nederland daarbij speelt. Dit wordt des te interessanter omdat twee uitgesproken rascistische partijen als de Centrumpartij en de Nederlandse Volksunie (NVU) van de beruchte Joop Glimmerveen aan deze verkiezingen meedoen.

Uit een AVRO-enquête van december verleden jaar gehouden onder 1200 Nederlanders naar de graad van tolerantie is ondermeer gebleken dat 35 procent van de ondervraagden liever geen buitenlanders in de straat heeft wonen. Van hen vond 43 procent dat alle buitenlanders in Nederland zo snel mogelijk naar hun eigen land moeten terugkeren. Maar liefst 53 procent verwacht binnen afzienbare tijd raciale onlusten als gevolg van de reeds groeiende spanningen tussen verschillende bevolkingsgroepen en buitenlanders.

In maart dit jaar publiceerde de KRO de uitslag van een enquête eveneens gehouden onder 1200 Nederlanders. Van hen wil 66 procent niet meer dan slechts enkele buitenlanders in hun straat hebben wonen. Niet minder dan tachtig procent vindt dat de situatie veel beter zal worden als er minder buitenlanders in Nederland zouden wonen. Op dit moment verblijven er ongeveer 700.000 buitenlanders (Surinamers, Turken, Marokkanen, Italianen, Joegoslaven etcetera) in Nederland.

VRAAGSTUK

In zijn analyse van deze cijfers en de ontwikkelingen van de laatste jaren concludeert hij dat na de verslechtering van de economische situatie de tendens blijkt van een toenemende intolerantie van alle buitenlanders, inclusief de Antillianen.

De grote vraag in de kringen van politieke partijen in Nederland is nu of deze kwestie een politiek vraagstuk van de eerste orde voor de komende **verkiezingen moet worden of niet. Voor de Centrumpartij en de Nederlandse Volksunie is dat vraagstuk al bevestigend beantwoord.**

Hij verwees ook naar Engeland waar uiteindelijk de neofascistische partij National Front 200.000 stemmen wist te vergaren in Londen bij gemeenteraadsverkiezingen op grond van hun afkeer van alles wat van buiten komt. Zoals bekend hebben er kort geleden al ernstige rassen-onlusten voorgedaan in Engeland. In Frankrijk zijn de communisten ook al zover gegaan om in twee gemeentes alle buitenlanders eruit te gooien. Deze kwestie heeft ook een rol gespeeld bij de recente presidentsverkiezingen in dat land. Enig doel daarbij is evenwel om stemmen te winnen.

VOOROORDELEN'

Bij een grote stemmenwinst van Centrumpartij en NVU verwacht Mario Croes ook dezelfde ontwikkelingen in Nederland. En de andere politieke partijen zullen zich in dat geval ook beraden over de vraag of zij de buitenlanders-problematiek moeten opnemen in hun partijpolitieke punten.

Opmerkelijk vindt hij het wel dat de meest intolerante mensen blijken te zijn, zij die juist het minste contact hebben met buitenlanders. Daaruit concludeert Croes dat die intolerantie gebaseerd moet zijn op gebrek aan informatie, onbekendheid met deze mensen en vooroordelen. Volgens hem zal eerst een gedegen informatie-campagne op touw gezet moeten worden voordat de buitenlanders-problematiek tot een politiek vraagstuk wordt gemaakt. Uit die informatie-campagnes zal dan moeten blijken dat het niet zo is dat de buitenlanders het meest in de WW-wet lopen, dat ze niet altijd dieven zijn en dat zij al evenmin allemaal verslaafd zijn aan de heroine. Bovendien moet worden duidelijk gemaakt dat niet zij de schuld zijn van de heersende werkloosheid en het tekort aan huisvestingsmogelijkheden in Nederland. Ook moet erop gehamerd worden dat de buitenlanders zich niet alleen moeten aanpassen aan de Nederlandse maatschappij, maar dat die maatschappij zich ook meer moet richten op de buitenlanders. In dat geval kan deze kwestie als politiek hangijzer, volgens Croes, rechtvaardiging krijgen.

Geen uitbetaling stakingsdagen

Overtime blijft verplicht in nieuwe cao van Kodela

WILLEMSTAD — De Kodela-directie heeft een pakket van voorstellen ingediend voor een nieuwe cao waarvan de eerste clausule uitdrukkelijk vermeldt dat overwerk voor de werknemer verplicht blijft. De werkgever zal daarbij wel zoveel mogelijk rekening houden met de persoonlijke omstandigheden van de werknemer. Dit is een voorwaarde verbonden aan de intrekking van de schorsing van de 16 werknemers die nu een schriftelijke waarschuwing zullen krijgen. De stakingsdagen zullen niet worden uitbetaald.

De staking werd vandaag voortgezet bij het electriciteitsbedrijf nadat beide partijen gisteren toezegden schriftelijke voorstellen te zullen inleveren voor een nieuwe cao. Zoals bekend draait het Kodela-conflict dat eerst startte vanwege overtimewerk, later vanwege de schorsing van 16 werknemers, **nu om de totstandkoming van een nieuwe cao.**

De UWWGE diende gisteren een 9-tal cao-punten in die voor de bond prioriteit genieten en die veelal financiele verbeteringen moeten betekenen voor het Kodela-personeel. Pas als daarover overeenstemming bestaat, wordt de staking opgeheven.

De Kodela-directie heeft nu een compleet cao-pakket aangeboden als haar laatste voorstel waarbij als eerste artikel wordt vermeld de verplichting van overwerk voor de werknemer, terwijl de werkgever zoveel mogelijk rekening zal houden met de persoonlijke omstandigheden van de werknemer. Dit artikel conform de huidige cao, aldus het Kodela-voorstel, zal in ongewijzigde vorm in de nieuwe cao worden opgenomen.

De stakingsdagen worden niet uitbetaald, staat verder in het Kodela-voorstel dat verder een reeks van cao-bepalingen omvat.

De partijen hadden het pakket van de tegenpartij vanmorgen nog in studie en zouden vandaag nog een reactie opsturen aan de landsbemiddelaar. De UWWGE stelde gisteren plotseling dat een ledenvergadering had besloten dat de staking bij het bedrijf niet zou worden opgeheven zolang er geen cao-akkoord zou zijn. De bond die wellicht inzag dat het stakingsparool, namelijk intrekking van de schorsing, niet lang vol te houden zou zijn, tracht nu de cao door te drukken.

Vliegverkeer lam door uitvallen van stroom

WILLEMSTAD — Vanwege het uitvallen van de stroom is vanmorgen geen vliegtuig kunnen opstijgen van de internationale luchthaven van Curacao.

Waarnemend directeur van het departement van Luchtvaart de heer Plaate verklaarde dat de luchtverkeersleiding op Mahuma geen stroom heeft gehad en daardoor niet de noodzakelijke vlucht-informatie kan verschaffen aan piloten. Als gevolg daarvan zijn de vliegtuigen na zeven uur vanmorgen — het tijdstip dat op Hato de stroom uitviel tot rond in elk geval twaalf uur — aan de grond gebleken.

De heer Plaate zei dat tot overmaat van ramp het noodagregaat van de verkeerstoren defect is geraakt. Terwijl hij gistermiddag nog optimaal werkte, kon hij vanmorgen door een defect niet opgestart worden na het wegvallen van de stroom. Bovendien is batterij uitgeput geraakt na het vele malen vergeefs trachten opstarten.

Continental Milling mag eigen meel onderzoeken

WILLEMSTAD — Het departement van Economische zaken heeft gisteren aan Continental Milling verzocht om hun meel eens te onderzoeken, vanwege de klachten van diverse bakkers zowel op Curacao als op Aruba over de kwaliteit van de Continental Milling-produkten.

Continental Milling heeft toegezegd het een en ander te onderzoeken en daarna een persverklaring uit te geven. Dat was vanmorgen nog niet gebeurd.

Inmiddels is ook de Gezondheidsdienst op de hoogte gesteld van de slechte kwaliteit van het meel dat wordt afgeleverd door Continental Milling, die zoals bekend volledige marktbescherming geniet op de Antillen.

Diverse bakkerijen verkochten gisteren geen brood op Curacao omdat de bakkers weigerden brood te bakken met het meel dat van inferieure kwaliteit was.

De gezondheidsdienst kan indien nodig, het meel in beslag nemen waarna het departement Economische Zaken ontheffing kan geven van de marktbescherming van Continental Milling. Vanmorgen kon geen nadere informatie worden verkregen over de te nemen stappen indien Continental Milling blijft volhouden dat het bedrijf meel van goede kwaliteit aflevert.

Vlagcommissie is benoemd voor Curaçao

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Winston Lourens heeft een commissie genoemd voor de voorbereidingen om te komen tot een Curacaose vlag. Binnen vier maanden moet deze commissie zijn opdracht voltooid hebben.

De bedoeling is dat de vlagcommissie een voorstel doet aan het Bestuurscollege waarin de datum en de regels van een te houden openbare prijsvraag staan vervat. Daaruit moet ook een bepaalde filosofie blijken over de wijze waarop de uiteindelijke vlag wordt ontworpen.

De elf commissie-leden zijn Virginia (Popy) Bogaard-Muzo, Lelia Peternella, Gladys Dorego, drs Lucita Moenir Alam, Paul Brenneker, Lionel Capriles, Stanley Cras, Guillermo Rosario, Abram Capello, Rudy Hooi en Pacheco Domacasse.

Gedeputeerde Willie Franco:

Verslag onregelmatigheden bij Domeinbeheer komt vrij

WILLEMSTAD — Gedeputeerde ing Willie Franco zal — onder voorbehoud van goedkeuring door de overige gedeputeerden — het accountantsrapport over onregelmatigheden op de Dienst Domeinbeheer vrijgeven voor publicatie. Dat bevestigde hij vanmorgen desgevraagd aan de Amigoe.

Ged. Franco heeft begin dit jaar het accountantsbureau Bakhuis opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar gevoerde praktijken op deze eilandsdienst in de afgelopen jaren. Ondermeer waren er berichten als zouden stukken terrein, waarover al een bestemmingsbesluit was genomen door het BC, zijn doorgeschoven naar anderen, meest politieke vrienden van bepaalde partijfunctionarissen.

Dit rapport is kort geleden gereed gekomen. Ged. Franco huiverde echter een beetje om de inhoud ervan integraal bekend te maken, omdat daaruit zal blijken hoe sommige mensen gedupeerd zijn door het eilandgebied, omdat hen toekomende terreinen van de hand zijn gegaan ten gunste van anderen. Hij heeft een tijd overwogen om het rapport gecodeerd uit te geven, zodat niet alle details tot uiting komen.

Daarover is in zijn partij MAN flink gediscussieerd. Het vormde ook een van de gesprekspunten gisteravond op een vergadering van de MAN-partijraad. Daar is uiteindelijk in overleg met ged Franco overeengekomen dat het rapport toch integraal vrijgegeven wordt.

Ged Franco vertelde vanmorgen dat de volgende week de begrotingsbehandeling aan de orde komt. Daar zal onherroepelijk ook over deze kwestie gesproken worden. Hij is er voorstander van om een "open politiek" te voeren en heeft daarom besloten om toch alle gegevens vrij te geven. Het eilandgebied moet dan op de koop toenemen als er benadeelde burgers besluiten tot een rechtszaak tegen haar op grond van de hen toegebrachte schade en onrecht.

Het eindrapport zal spoedig aan leden van de Eilandsraad worden toegezonden, waarna het ook voor publicatie vrij komt, beloofde de heer Franco.

WILLEMSTAD — Het bestuur van de vrouwenorganisatie van de Democratische Partij, Adefa, gaf gisteren een uitleg van de plannen om een Teleton te organiseren voor de aanschaf van een lineaire versneller. De organisatie heeft de zegen van de internist dokter A. Saleh die gisteren ook aanwezig was op de persconferentie om een uitleg te geven van de werking van de lineaire versneller.

Hulp voor dakloze gezinnen

WILLEMSTAD — De Fundashon Kas Popular is belast met het zoeken naar tijdelijk onderdak voor zeven gezinnen (ruim veertig personen) die dakloos zijn geworden na het slechte weer van verleden week in Buena Vista.

Voor de hulp aan deze daklozen is het Rampenfonds aangesproken. De gedeputeerde Winston Lourens zei dat het Woningbedrijf wordt ingeschakeld om de reparaties te verrichten aan de woningen van de betrokken gezinnen. Mocht er meer geld nodig zijn voor hulp aan de getroffenen van een windhoos, dan zal dat worden opgevoerd door het BC.

OP BRIEVENGAT IS kort geleden de Joker Club geopend in een spiksplinternieuw gebouw — recht tegenover Mi Toko. Deze club heeft daarmee een groter onderkomen dan vroeger het geval was. De Joker Club is geen uitgesproken "disco-gelegenheid" in de moderne zin van het woord, maar aan de hand van een mengeling van Amerikaanse en Zuid-Amerikaanse muziek wordt getracht een aparte sfeer te creeeren. De zaak wordt gevoerd door Lucho Zschusschen. Lidmaatschap is niet vereist.

Min. Hernandez zoekt Nederlandse hulp

Teleton van Adefa voor lineaire versneller

WILLEMSTAD — Adefa, de vrouwenorganisatie van de politieke partij DP zal door middel van het organiseren van een teleton proberen een miljoen gulden bij elkaar te krijgen voor de aanschaf van een lineaire versneller ter bestrijding van kanker. De organisatie heeft de zegen van de internist dokter A. Saleh en de toezegging van de minister van volksgezondheid (en partijgenoot) G. Hernandez, dat de centrale regering voor eventuele aanvullende financiele middelen, Nederlandse hulp zal inroepen.

De organisatie kwam op het idee om middelen te zoeken voor de aanschaf van een lineaire versneller door een kankerpatient die haar gezin moest achterlaten om in het buitenland te worden bestraald. Dat vertelde gisteren Sandra Frans-Michel voorzitster van Adefa, tijdens een persconferentie waarbij de Adefa-plannen uit de doeken werden gedaan. Met de minister van volksgezondheid G. (Boy) Hernandez, ook van de DP, is van gedachten gewisseld over dit onderwerp waarop de voordelen van de lineaire versneller werden besproken. Zoals bekend brak de heer Hernandez in het verleden al, **toen hij nog als minister in het kabinet-Rozendal fungeerde,** een lans voor de aanschaf van een lineaire versneller waarmee kankerpatienten op Curacao zelf behandeld zouden kunnen worden.

Niet alleen kwam toen ter sprake de kostbaarheid van een dergelijk apparaat, maar tevens het probleem dat er onvoldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar is om met het apparaat te werken terwijl ook rekening gehouden moet worden met het regelmatige onderhoud en de kosten daarvan. Het apparaat zou verder van dien aard moeten zijn dat de behandeling van een groot aantal kankerpatienten het apparaat rendabel maakt.

Het pleidooi van de bewindsman werd juist gedaan in de tijd toen er vooral op Curacao zwaar werd gediscussieerd over de aanpak van de gezondheidszorg naar Europees model of niet. Die discussie is nu enigszins geluwd.

Volgens dokter Saleh is een dergelijk apparaat een urgente noodzaak op Curacao, waar de onderzoekmogelijkheden ver gevorderd zijn maar voor de behandeling van kankergevallen toch nog steeds naar het buitenland moet worden verwezen. Hij wees op de psychologisch negatieve gevolgen daarvan voor de patienten. De aanwezigheid van een dergelijk apparaat op Curacao zou de behandeling volgens hem verhogen tot zo'n 200 gevallen per jaar waardoor de kosten van het apparaat worden genivelleerd.

De radio-aktiviteit van de lineaire versneller werkt pas bij de laatste aanraking bij de bestralingsbehandeling en verricht daarom ook geen onnodige destructie óm de tumor heen. Dat is wel het geval met ander apparatuur. Volgens de heer Saleh zou het apparaat bovendien gedurende de eerstkomende tien à 20 jaar meegaan in tegenstelling tot bijvoorbeeld de kobaltbom die volgens hem binnen vijf jaar zal zijn afgeschreven.

Het apparaat zal geplaatst moeten worden in het ziekenhuis, die daar wel ruimte voor zou hebben en in beheer moeten worden gegeven van een stichting. Volgens dokter Saleh zullen radiotherapeuten moeten worden ingeschakeld om met het apparaat te werken waartoe een opleiding van een à twee jaar nodig is. In die tussentijd zou uit Venezuela of Nederland wellicht technische bijstand voor de bediening van het apparaat verleend kunnen worden, menen de initatief nemers.

Adefa mikt met de organisatie van de teleton op een miljoen gulden. Dat bedrag zou dan nodig moeten zijn voor de aanschaf en de bijkomende kosten, werd gisteren gezegd. Het bedrag zou wel opwegen tegen het bedrag van 600 duizend gulden dat de regering per jaar uitgeeft aan de 80 patienten die voor bestraling naar het buitenland worden gezonden.

Op zaterdag 6 juni zal de teleton plaatshebben via Tele-Curacao vanaf half negen 's avonds waarbij donaties kunnen worden doorgebeld. Daarna zullen Adefa-medewerkers de donaties ophalen.

De organisatie zal al tevreden zijn met een half of een kwart miljoen gulden omdat reeds de onofficiele toezegging is ontvangen van partijgenoot Hernandez in zijn hoedanigheid van minister van volksgezondheid dat aanvullende financiering eventueel via de Nederlandse regering zal worden aangezocht.

Cadmu aan plafond concessies

Stakend NAC-personeel wil geen uitbetaling

WILLEMSTAD — De stakende NAC-werknemers die zijn aangesloten bij de NAC hebben vanmorgen unaniem besloten geen uitbetaling te accepteren vandaag. De directie van het bedrijf had om medewerking verzocht om de betaling bij het AVVC-gebouw te doen plaatshebben. De stakers vinden dat de directie er beter aan zou doen hun energie te gebruiken om de cao-onderhandelingen af te ronden.

Gisteren hadden er weer besprekingen plaats tussen de Cadmu en de landsbemiddelaar enerzijds en de NAC-directie en de landsbemiddelaar anderzijds.

Besloten werd dat beide partijen hun standpunten eerst schriftelijk zouden vastleggen alvorens de besprekingen vandaag zouden worden voortgezet.

Gisterenmiddag blokkeerden enkele stakende NAC-werknemers de ingang van het bedrijf te Parera terwijl tevens plannen bestonden voor een demonstratie voor het Fort Amsterdam om blijk te geven van hun misnoegen over het lange uitblijven van een cao. Aan de vakbond is om medewerking verzocht om de uitbetaling van de lonen vandaag mogelijk te maken.

Vanmorgen verzocht de NAC-directie aan de vakbond om de uitbetaling van de lonen in het AVVC-gebouw te doen plaatsvinden. Uit een opiniepeiling bleek echter dat het NAC-personeel niet zozeer is geinteresseerd in uitbetaling dan wel in een nieuwe cao. De uitbetaling vond dan ook niet plaats omdat de stakers vonden dat de directie van het bedrijf beter hun energie konden aanwenden vóór een nieuwe cao.

De onderhandelingscommissie van de bond is niet enthousiast over de gang van zaken bij de onderhandelingen. Cadmu-voorzitter Edgar Wanga verklaarde aan de Amigoe dat er al sedert dinsdag door de landsbemiddelaar een pendeldienst wordt gehouden en er geen confrontatie plaatsheeft tussen de twee partijen.

"De bond heeft al verschillende concessies gedaan, verklaarde hij, en heeft nu haar plafond bereikt. Hij wees op het verleden toen drie jaar terug de NAC werd opgericht en de bond diverse concessies moest doen in de eerste cao, om het bedrijf de kans te geven te groeien. Volgens de Cadmu-voorzitter zien de mogelijkheden er voor het bedrijf positief uit en beschikt de maatschappij over een goede ordeportefeuille voor de komende drie jaar.

De bond had tot nu toe haar medewerking verleend op diverse terreinen, door bijvoorbeeld de vorige maand midden tijdens het geschil met de directie, in te stemmen met de ter beschikking stelling van zes NAC-werknemers voor werkzaamheden te St Maarten, legde hij uit.

De centrale regering die met 30 procent participeert in het bedrijf, zou volgens hem ook een gotere druk moeten uitoefenen, op de directie.

Remitido

Nublá

Reakshon riba e artíkulo NUBLA ku a wórdo publiká pa Antoine J. Maduro den "Amigoe" di dos di aprel ku a pasa.

Papiamento, manera tur otro idioma natural, ta un lenga bibo. Esaki kemen ku kontinuamente e ta den moveshon. Kemen tambe ku kontinuamente ta drenta kambio aden. Si nos tuma e palabra "nubiá", anto nos ta mira ku e palabra spañó "anublado" a bira "nublá" i "nublá" a evolué bira "nubiá". "Nublá" aparentemente a wórdo tumá den último tempo fo'i e palabra spañó "anublado". Mi no ta konsiderá e último etapa direktamente komo evolushon di e palabra. Algo paresido nos ta haya ku por ehémpel "bruit". "Bruid" (bruit) a evoluá bira "breit" i bruit a wórdo tumá den último tempo fo'i e palabra hulandes "bruid". Mi no ta duda ku tin algun hende di edat avansá ku ta uza algun palabra ku no ta komunmente uzá mas manera por ehémpel "breit". Maduro no meste keda skondí patras di sombra di tempo, pero halopiá, ku tempo nubiá óf nó, den su sombra i si ta posibel pareu kuné.

POLISILABA

Maduro ta skirbi ku e palabra "polisílaba" no ta kuadra ku struktura di papiamento. Esaki no ta berdat. "Polisílaba" ta kuadra ku struktura di papiamento. Nos por bisa un palabra polisílaba óf un palabra polisílabo. Den papiamento no ta eksistí "genus". Kemen ku bo no por bisa ku un palabra ta femenino óf maskulino. Kemen tambe ku Maduro ta hasi un kibokashon ora e ta bisa ku kasi tur athetivo den papiamento ta den forma maskulino. Maduro a skirbi: "Papiamentu no konosé konkordansia entre athetibo i supstantibo. "Ta pasó no ta eksistí konkordansia entre athetivo i sustantivo, ta p'esei mes bo por bisa tanto un palabra polisílaba komo un palabra polisílabo. I tambe, naturalmente, pasó no ta eksistí "genus" den papiamento i ku den e struktura di papiamento bo ta haya athetivo ku ta terminá ku "o" i ku ta terminá ku "a".

T'asina si ku mayoria di athetivo den papiamento ta terminá ku "o" (si bo kompar'é ku esunnan ku ta kaba ku "a"). Pero komo ku tin algun ku ta terminá ku "a", esaki ta forma parti di struktura di papiamento. Un palabra polisílaba ta analógiko ku por ehémpel un persona sinbérgwensa i un sistema sosialista. Tur tres athetivo (polisílaba, sinbérgwensa i sosialista) ta kaba ku "a". Komo ku den papiamento nos no konosé deklinashon, bo por bisa ku den ningun kaso no ta eksistí konkordansia entre sustantivo i athetivo. Mas aleu Maduro ta skirbi: "Ta estúpido pa trata di koregí un eror ku un otro eror. "Aki Maduro a bolbe skirbi un ko'i kéns. Ku e promé eror Maduro kemen e athetivonan ku ta terminá ku "a" den papiamento i ku e di dos eror Maduro kemen e palabra polisílaba, pasó e ta kaba ku "a". Aki no ta trata di ningun sorto di eror, pasobra meskos ku tin athetivo ku ta terminá ku "o", "i" etc. i konsonante, tin ku ta kaba ku "a" tambe. I komo ku no ta eksistí "genus" den papiamento, un athetivo por terminá trankil ku "a".

PAPIAMENTO DI ARUBA

Si Maduro, manera el a skirbi, no ta ignorá papiamento di Aruba, antó ora ku e skirbi tokante papiamento di Aruba e no tin di hasi esaki na un manera negativo i ku menospresio. Maduro a skirbi: "No tin pakiko nos di Kórsou kambia nos manera di papia pa esun di Aruba. "Mi no sa di unda Maduro a sali ku e pensamento aki, pero ta parse ku e tin un sierto miedo pa arubianismo. Ta algo masha normal ku e papiamento di Aruba ta influensiá esun di Kórsou i ku esun di Kórsou ta influensiá esun di Aruba.

BON OF MAL PAPIAMENTO

Pa bo por bisa ku un kos ta bon of malo bo meste tin kriteria. Pa bo por papia di bon óf mal papiamento tambe naturalmente bo meste tin kriteria. E kriterianan di un idioma nan ta yama standart. Ora mi ta papia di norma mi kemen un norma ofisial den e sentido di standart. Mirando e diferensianan interinsular, no ta fásil pa realisá un standart pa papiamento. P'esei mi no ta papia di standart, pero di norma ofisial. Kada isla por tin su propio norma ofisial. Pa papiamento te awor akí nos no konosé ningun norma ofisial ni standart. Konklushon: no por papia di bon óf mal papiamento. Ningun momento mi no a bisa ku no ta eksistí bon óf mal papiamento. Esaki ta Maduro mes a traha. Ta pasó no ta eksistí norma ofisial óf standart, ta p'esei mes Helen Guda a bisa den mesun "Enfasis" di februari ku a pasa: "Esaki no kemen ku esun variashon ta mas mihó ku e otro". Dor di siñamento di papiamento na skol por surgi un norma. I un norma enkuanto bokabulario bo por haya dor di investigashon di frekuensia di palabra. Si ta pa falta di konosemento di lingwístika Maduro no sa óf no ta komprondé ku bo no por papia di bon óf mal papiamento tanten ku no ta eksistí norma ofisial óf standart, anto ta bira tempo p'e pone su karpa na haltura, ya p'asina tambe e por hasi mihó uzo di e konosemento ku e tin di papiamento. Tokante dikshonario: lo ta bon si Maduro tira un bista den su bokabulario di A te Mazurka. Esaki ta un vokabulario sin pia i sin kabes, ku ta yen di eror i ku t'asina kaótiko ku ta Maduro so por uz'é.

STRUKTURA

Maduro ta skirbi: "estruktura ("struktura" ta un palabra íbrido: mitar ulandes, mitar spañó). "Di kon Maduro a skohe pa e palabra spañó "estructura" (estruktura) i no pa esun hulandes "struktuur" (struktur)?? Mi no ta kere ku ta pasó bokabulario di papiamento ta basá pa un gran parti riba esun spañó, pero ku ta pasó den e último añanan Maduro ta hispanisá papiamento masha tanto mes. Ami ta sigui bisa i skirbi "struktura" i esaki segun analogía di por ehémpel: studia (estudiar), stoma (estómago). Maduro ta bai asina leu den su hispanisamento di papiamento ku te asta e ta tuma spañó komo norma (e norma léksikosemántiko), loke ta sumamente apsurdo, pasó bo no por kompará e kaso aki (papiamento-spañó) ku por ehémpel e hulandes di Vlaanderen (Bélgika) i esun di Hulanda. Ehémpelnan di loke m'a skirbi akiriba bo ta haya den e buki di Maduro ku ta titulá: Vademecum pa mehorá dikshon.

PROVERBIO

E proverbionan ku Maduro a pone den su artíkulo e por wél di keda ku nan numá, pasó mi no ta spar proverbio ni na papiamento ni na idioma stranhero. I pasó por lo prónto tampoko mi no tin pensá di sparnan mi ta terminá e diskushon aki ku Maduro...óf e tin ku diskutí riba un nivel akseptabel.

MARIO DIJKHOFF

AMERICA LATINA

RIO DE JANEIRO — Er is geen sprake van recessie in Brazilie, zo liet de Braziliaanse minister van planning Antonio Delfim Neto weten tegenover de pers. Integendeel: de economie kent nu een jaarlijkse groei van zes procent, ondanks het feit dat op sommige gebieden een stagnatie in de activiteiten zich heeft voorgedaan. Het grootste probleem op het ogenblik is het ontzaglijke deficit op de handelsbalans; dit probleem is ernstiger dan de inflatie welke in de afgelopen twaalf maanden niet minder dan 113 procent bedroeg.

MEXICO — Mexico heeft een overeenkomst afgesloten met Nieuw Zeeland over de levering van melk-producten. Daarmee wordt het voedselaanbod voor de Mexicanen uitgebreid. Nieuw Zeeland verbindt zich tot de vereniging van minimaal negentienduizend ton melkpoeder en andere melkprodukten in de jaren 1881 en 82. Mexico heeft soortgelijke overeenkomsten afgesloten met de VS, Canada, Argentinie, Brazilie, Cuba en Ierland.

LIMA — De hoogste chef van Peru, vice admiraal Juan Egusquiza Babilonia heeft de houding van Ecuador absurd genoemd, waar dit land zegt dat men geen waarde hecht aan de overeenkomst van Rio de Janeiro en zegt niet te weten dat de Condor-bergen de natuurlijke begrenzing vormen met Peru. De Peruviaanse admiraal voegde er aan toe dat Ecuador geen enkel recht heeft op een directe toegang tot de Amazone-rivier. Het in 1942 ondertekende akkoord rept daarover geen woord, aldus de Peruviaanse militaire leider. Zoals bekend hebben Peru en Ecuador onlangs oorlog gevoerd met elkaar over de grenskwestie.

BRASILIA — Alle oppositiepartijen in Brazilie hebben zich achter president generaal Joao Figueiredo geplaatst wegens de terreur van rechts, welke op deze manier de opening naar de democratie wil voorkomen. De oprichter van de Democratische arbeiderspartij, oud-gouverneur Leonel Brizola trok een vergelijking met Spanje en zei dat evenals in Spanje alle politieke partijen achter koning Juan Carlos staan, waar het gaat om de bescherming van de pogingen tot her-democratisering in Brazilie ook alle partijen achter de huidige president staan. Ook de orde van advocaten heeft een verklaring uitgegeven en vraagt zich daarin af wie er achter de terreurdaden zit.

BUENOS AIRES — De Argentijnse topvoetballer Diego Maradona zal na het wereldkampioenschap van het volgend jaar mogelijk naar de Verenigde Staten gaan. Ik heb het plan daar een club te kopen om de Amerikaanse jeugd het voetbal te onderwijzen, aldus de twintigjarige Maradona. De aanvaller van Boca Juniors zal daarmee in de voetstappen van Pele treden, die tijdens zijn werkzaamheden bij Cosmos meehielp het voetbal in Noord-Amerika populair te maken.

LA PAZ — Bolivia heeft bij de Wereldbank een verzoek ingediend voor een lening van vijfhonderd miljoen dollar om het Boliviaanse mijnwezen op een beter peil te brengen. De productie is namelijk achteruit gegaan. Een Wereldbankmissie neemt het verzoek in beschouwing.

CARACAS — De zogenaamde club van Rome komt van 16 tot 19 juni in Caracas bijeen. Het is de eerste vergadering van deze groep deskundigen in Latijns Amerika. Men verwacht er ruim duizend gedelegeerden en 115 speciale gasten uit de gehele wereld. Thema is: Alternatieven voor de mensheid: de zending voor Latijns Amerika. De Club van Rome bestaat uit deskundigen op economisch gebied uit het westen.

SAN JUAN — De Dominicaanse schrijver en ingenieur Sebastian Robiou heeft op Puerto Rico een poging gedaan de aandacht van de regio te vestigen op wat hij noemt een "Barbaarse daad en aanval op de inheemse Antilliaanse cultuur", waarbij hij doelt op de vernietiging in de Dominicaanse Republiek van "het historische astronomische observatiecentrum" van de Tainosindianen. Dit is gebeurd in de stad Dajabon. Dit historische teken moest verdwijnen in verband met de aanleg van een nieuwe snelweg.

MONTEVIDEO — In de hoofdstad van Uruguay, Montevideo, is de 19e jaarvergadering gehouden van de Economische commissie voor Latijns Amerika (Cepal), waarop de strategie voor de komende periode werd vastgesteld. Er zijn 36 landen bij aangesloten. Secretaris generaal is Enrique Iglesias.

QUITO — De regering van Ecuador heeft een aantal maatregelen afgekondigd met de bedoeling de overheidsuitgaven te drukken om zo de economische crisis waarvoor het land zich geplaatst ziet, te bestrijden. Een van de maatregelen is beperking met de auto-invoer en bevriezing van de overheidssalarissen en een benoemingsstop. Ministers en andere hogere ambtenaren die gebruik maken van dienstwagens moeten de onkosten daaraan voor hun eigen rekening nemen.

Zakenvaria

WEST INDIES purchasing services nv gevestigd op Sint Maarten, doet in voedsel, machinerieen, ijzerwaren, automobielen en onderdelen. Oprichters waren in 1977 Dean O. P. Brennen en Craig W. Carison, beiden zakenlieden op SM. Een der doelstellingen is ook het exploiteren van een opslagplaats, het transporteren van genoemde goederen enz. Het kapitaal bestond toen uit 50. duizend dollar in aandelen van honderd dollar, waar van er tweehonderd zijn geplaatst; Brennen nam er 120 voor zijn rekening, Carinon tachtig. De heer Brennen is ook met de directie belast.

LINDO CONSTRUCTION company nv, op Sint Maarten gevestigd, is een aannemingsbedrijf. Oprichters in 1977 waren Kenneth L. Lindo en Millicent A.A. Lopez de Weever. Het kapitaal bestond toen uit een half miljoen gulden, in aandelen van één mille, waarvan er honderd geplaatst. De heer Lindo nam er 99 voor zijn rekening, de oprichter één. De heer Lindo is ook met de directie belast.

CLEO CLUB ST MAARTEN nv heeft als doel het exploiteren van een bar, restaurant, en nachtclub; maar daarnaast doet men in levensmiddelen, zuivel producten en dranken en wilne deze goederen ook in-en uitvoeren. Oprichters in augustus 1977 waren Louis N. Peters en Roland E. Duncan van Sint Maarten. Het kapitaal bestond toen uit 100 duizend dollar, in aandelen van 500 dollar. De heer Peters heeft er 39 voor zijn rekening genomen, advocaat Duncan één. De heer Peters treedt ook op als directeur.

ST MAARTEN FUNERAL home nv heeft als doel de exploitatie van een begrafenis onderneming. De oprichting in september 1977 was een feit door Joseph E. Wilson, die mede optrad namens makelaar Leonel V. Wilson wonend in New York, zanger Andre J. Wilson, wonend in Nederland, huisvrouw Alejandrina, C. Wilson artist Ramon L. Wilson, verpleegster Estela A. de Weever en huisvrouw Geraldina Gumbs-Wilson wonend in Michigan en lasser Luis James Wilson, wonend op Aruba: alle anderen wonen op Sint Maarten. Het maatschappelijk kapitaal bestond toen uit 100 duizend dollars, in aandelen van duizend dollar. In het kapitaal werd als volgt deelgenomen: 73 aandelen door Joseph E. Wilson, 10 aandelen door Leonel Wilson, 6 aandelen door Andre Wilson, 3 aandelen door Geraldina Gumbs en met telkens twee aandelen door de andere iasthebbers. De heer Joseph Wilson is met de directie belast.

H.E.S. INTERNATIONAL project services nv op Sint Maarten gevestigd, heeft als doel technische hulp te verlenen en advies te geven over de technische uitvoering van een economische werkbaarheid, enz ten aanzien van in het bijzonder massagoederen en fabrieksinstallaties. De oprichting gebeurde namens Twin trust co, nv en Speedway nv. Het kapitaal bestond uit vijftig mille, in aandelen van één mille, waarvan er tien werden geplaatst, waarvan de beide oprichters er elk vijf voor hun rekening namen. Met de directie werd belast Fides van Curacao.

CARIBBEAN BOATS nv op Sint Maarten het Scheepvaartbedrijf uitoefenen en de nemen in de nv's met soortgelijke doeleinden. De oprichting beurde door Johannes van B ren namens Donald E. Haack en Janet Haack Millis, uitge ster, welk echtpaar in Grenada woont. Het maatschappelijk kapitaal bestond bij de oprichting in 1977 uit 100 duizend dollar, waarbij de heer en mevrouw Haack ieder helft van de aandelen voor hun rekening hebben genomen, terwijl de heer Van Baren met de directie werd belast.

THE LAND OF OZ nv, in 1977 op Sint Maarten opgericht, doet in speelgoed, toeristische artikelen, kantoorbehoeften en kunstnijverheidsartikelen. Oprichters waren James Weber Jr van St Croix en Michael Ch. Hensley van Sint Maarten. Het kapitaal bedroeg toen 100 duizend dollar in aandelen van 100 dollar, waarvan er 200 zijn geplaatst. Daarvan heeft oprichter Weber er 199 genomen en Hensley 1. Met de directie is belast oprichter Weber en Jeanine Rosema van Sint Maarten.

VIDEO ENTERPRISES nv, op Sint Maarten opgericht, doet in video-apparatuur en film-programma's. Oprichters waren Glenn A. Peterson en Richard F. Gibson, laatstgenoemde namens Dynama trust company and collection bureau nv. Bij de oprichting in 1977 omvatte het kapitaal vijftig mille, in aandelen in honderd gulden waarvan er 100 geplaatst waren; daarvan nam oprichter Peterson er 20 en de Dynama nv 80. De heer Peterson werd ook met de directie belast.

GOLDEN TULIP world — wide hotels heeft met de aansluiting van het Harley hotel zijn basis in de VS en wel in Atlanta verbreed. Het gaat hierbij om een zes verdiepingen hoog hotel dat aangesloten is op het reserveringssysteem van Golden tulip-KLM. Ook in Thailand is men present. Er maken in totaal meer dan driehonderd hotels in meer dan tweehonderd steden over de gehele wereld gebruik van dit systeem.

SEZ SERVICES nv, op Curacao gevestigd, heeft als doel technische hulp, diensten te bieden aan het beheer enz. te voeren over pijpleggende en boortorenschepen en andere dienstverlenende installaties op zee aan personen, firma's en vennootschappen, welke zich bezig houden met het leggen van pijpen op zee enz. De oprichting gebeurde namens EXXON corporation, SHELL Petroleum, en Zapata constructors Inc respectievelijk de VS, Nederland en de VS. Het kapitaal bestond bij de oprichting in 1977 uit 21 duizend dollar in aandelen van 100 dollar waarvan er met 420 geplaatst werden. De oprichtende maatschappijen namen elk 140 aandelen voor hun rekening. Met de directie werd belast Wiburn Vastine Lunn uit Londen, Juan Rueben la Cruz-van Curacao en Robert E. Willett Jr. uit de VS.

Streven van de Staten:

Parlementaire enquete zal zes weken duren

WILLEMSTAD — De Staten zijn voornemens om binnen zes weken de parlementaire enquête rond te krijgen over verwikkelingen rond de Centrale Bank van de Nederlandse Antillen. De volgende week donderdag wordt hierover publiekelijk vergaderd door het parlement.

In een vergadering van de Centrale Commissie van de Staten is gistermorgen beraad gehouden over de formulering van het onderzoek van de parlementaire enquête. De aanvragers ervan van de partij MAN hebben hun verzoek voor een enquête zodanig gewijzigd dat werd afgesproken dat niet alleen het beleid van de bank ten aanzien van het bank- en kredietwezen en de taakuitoefening en het functioneren van de commissarissen van deze bank worden onderzocht. Onder het punt van onderzoek van het beleid van uitgifte van munten door de Centrale Bank wordt ook de voorgenomen uitgifte van de gouden munt Queen of Saba betrokken. In één lijnt wordt ook een onderzoek ingesteld naar het in het verleden gevoerde beheer over de uitgegeven munten.

Queen of Saba betrokken. In één lijn wordt ook een onderzoek ingesteld naar het in het verleden gevoerde beheer over de uitgegeven munten.

De Staten — die gisteren opmerkelijk genoeg bijna voltallig bijeen waren — konden zich na een discussie uiteindelijk unaniem verenigen met deze nieuwe formulering. Omdat de volgende week een begrotingsbehandeling in de Eilandsraad van Curaçao plaats vindt in de Statenzaal, is een openbare parlementsvergadering over deze materie gepland voor donderdagmorgen.

Over de werkwijze bij het onderzoek zal in de enquête-commissie van tien man gesproken moeten worden. Dat zijn de vertegenwoordigers van alle acht partijen plus de voorzitter en vice-voorzitter van de Staten. Een lijst van te ondervragen personen is nog niet opgesteld, aangezien die tijdens het onderzoek kan worden aangevuld. Wel is afgesproken dat wordt gestreefd naar een periode van vijf à zes weken om hun onderzoek af te ronden.

Vanmorgen heeft de regering vergaderd met de commissarissen van de Centrale Bank die kort geleden het verzoek van minister drs Marco de Castro hebben gekregen voor vrijwillig ontslag. De overheid is van plan om in die vergadering dat verzoek toe te lichten. Over het afloop daarvan kon nog niets vermeld worden vanmorgen.

Vakbond BTS + F waarschuwt voor onrust

WILLEMSTAD — De nieuwe bond van Spritzer & Fuhrmann BTS&F, heeft zich beklaagd bij de landsbemiddelaar over de gang van zaken bij het juweliersbedrijf waar er volgens de bond steeds grotere onrust heerst.

De bond gaat ervan uit dat alhoewel het recent referendum heeft uitgemaakt dat de BTS&F (op vijf na) niet de meerderheidssteun heeft van het personeel, de bond geen te verwaarlozen minderheidsgroep vormt.

Ook de CFW zou die meerderheid niet achter zich hebben, meende de BTS&F en overlegde de ontslagbrieven van enkele CFW-leden uit de bond.

De BTS&F waarschuwde dan ook voor nog grotere arbeidsonrust indien de directie van de maatschappij toch zou onderhandelen met de vakbond CFW. De landsbemiddelaar zou het een en ander later bespreken met de overige partijen, ervan uitgaande dat het ook tot zijn taak behoort om arbeidsonrust te voorkomen.

Zakenvaria

VOOR EEN KORT bezoek vertoefden op Aruba Philipe Guerlain, mede-eigenaar van het wereldconcern "Guerlain", gespecialiseerd in parfums en José Assa, directeur van het bedrijf Voor de Verenigde Staten. De heren waren eerst op Curacao en gaven de wens te kennen ook naar Aruba te willen om de heer Leo Kuiperi, directeur van Aruba Trading te ontmoeten met wie zakelijke en vriendschapsbanden worden onderhouden.

VAN CAPRICORNE EXPOSITIE VIDEO-OPNAMES GEMAAKT

WILLEMSTAD — De schilderijententoonstelling De Komst van de Onbekende, die van 21 maart tot 6 april 1981 in Galerie Srefidensi te Amsterdam werd gehouden, is wegens zijn onderwerp voor de stichting Audiovisueel Informatiecentrum culturele minderheden te Utrecht aanleiding geweest om hiervan filmen video-opnamen te maken.

De schilderijen zijn geinspireerd op de reizende mens, die in aanraking komt met andere culturen, en de daaruit voortvloeiende ervaringen. Een voorbeeld van deze reizende mens is de Antilliaan in Nederland, de gastarbeider en zoveel anderen. De stichting Audiovisueel informatiecentrum culturele minderheden heeft tot doel informatie voor toepassing in welzijns- en educatieve situaties te verzorgen ten behoeve van leden van culturele minderheden en de Nederlandse samenleving in al haar geledingen.

De stichting doet dit ter bevordering van het welzijn in de breedste zin des woords van de leden van de culturele minderheden, met het oog op totstandkoming en behoud van goede betrekkingen tussen in Nederland geborenen en andere ingezetenen van Nederland. De stichting laat zich hierbij leiden door de Universele verklaring van de rechten van de mens en artikel 27 van het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

Onder culturele minderheden worden in de statuten van de stichting verstaan: ingezetenen van Nederland van Antilliaanse, Mediterrane, Molukse en Surinaamse herkomst, alsmede vluchtelingen, woonwagenbewoners en Zigeuners. Jose Capricorne, de schilder van De komst van de Onbekende heeft in een schrijven aan de Amigoe de hoop uitgesproken dat de bevordering van het welzijn ook de Antilliaanse politici ter harte zal gaan. Daarom hoop ik dat zij in hun beleid en in hun politieke programma's een grotere en rechtvaardiger plaats zullen inruimen voor de kunst en in het bijzonder voor de beeldende kunst." Aldus Capricorne.

Geitenfokkers vereniging

WILLEMSTAD — Het organiseren van geitenkeuringen en tentoonstellingen van geiten is een der bedoelingen van de op Curacao opgerichte organisatie Klup di kriado di kabritu Korsou (viermaal K) oftewel de Curacao goat club. Algemeen doel is het kweken van geiten op Curacao te bevorderen. Men begint met de inschrijving van de geiten van het Anglu Nubio-ras en bastaarden daarvan. De opzet is namelijk door Curacaose geiten te kruisen met ras-bokken een eigen Curacaos geitenras te kweken met de karakteristieken van het Anglo-Nubio-ras. Dit wil men bereiken door de geiten te registreren van de leden, door controle op het kweken uit te oefenen, door het kennisgeven van de mogelijkheden en geboorten van geiten, door de registratie van stamboek- en tijdelijk stamboek-geiten, door het verspreiden van informatie over het geiten-kweken en door samenwerking met plaatselijke instanties en die daarbuiten, welke op dit gebied actief zijn. Het secretariaat is gevestigd te Santa Catharina no 5 (tel. 672594).

SAN SALVADOR/OTTAWA — Voor de militaire junta in El Salvador met een burgerlijk sausje kwam het niet als een prettige verrassing de mededeling uit Ottawa, dat premier Pierre Trudeau niet voelt voor een erkenning van het huidige bewind in El Salvador. Tegelijkertijd heeft Trudeau de Amerikaanse miljoenen steun afgekeurd.

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Refresqueria La Fama, Piet Soda Fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store.

HOTELS: De Wit Stores in Aruba Caribbean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950.
Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

***

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 en 24.00 *The blue Lagoon* (18 jr.).
Rialto: 20.00 *Seven* (14 jr.); 22.30 *Chico Ramos* (18 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 *House on skull mountain* (18 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 *The harder they come* (14 jr.); 24.00 *Indio* (18 jr.).

WACHTREGELING DOKTOREN
(Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord):
dokter A.S.Ridderstap, Sta Cruz 362, tel.: 28017.
(San Nicolas en Savaneta):
dokter E. de Cuba, Venezuelastraat 19, tel.: 25549.
In het weekeinde voor spoedgevallen van 09.30-10.30/17.30-18.30 uur bij de ambulance post, San Nicolas.

WEEKEINDEDIENST tandarts: van zat. om 12.00 uur t/m maandag om 08.00 uur gelieve telefoniste dr. Horacio Oduber ziekenhuis op te bellen, tel.: 24300.

BOTICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 21780/21781; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

***

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

CAS DI CULTURA: 19.00 uur expositie van Gabriel Messie.

YOGA: 20.00 uur informatieavond-Celciusstraat 4 (ond.: Voordelen van yoga; spreker: Verschillende mensen die aan yoga doen).

***

ZATERDAG
DIVERSEN
FUNDASHON DIABETICO ARUBANO: 07.00-11.00 uur te Kukwisaschool, Pos Chikito (zuster Lim-A-Po).

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeersto ren.

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTER: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

***

TELEARUBA: 17.00 Woody woodpecker; 17.30 incredible hulk (Babalao); 18.20 Crazy Kat; 18.30 news in English; 18.45 telenovela: Los ricos también lloran; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 WKRP in Cincinnati (The most improved station); 21.00 golden 13 (un programa musical for di e serie "Solid Gold"); 22.00 Sanford and son (The stung); 22.30 wrestling; 23.30 resumen di noticias; 23.35 sluiting.

Kort geding dreigt tegen regering

In beslag genomen geld teruggevraagd

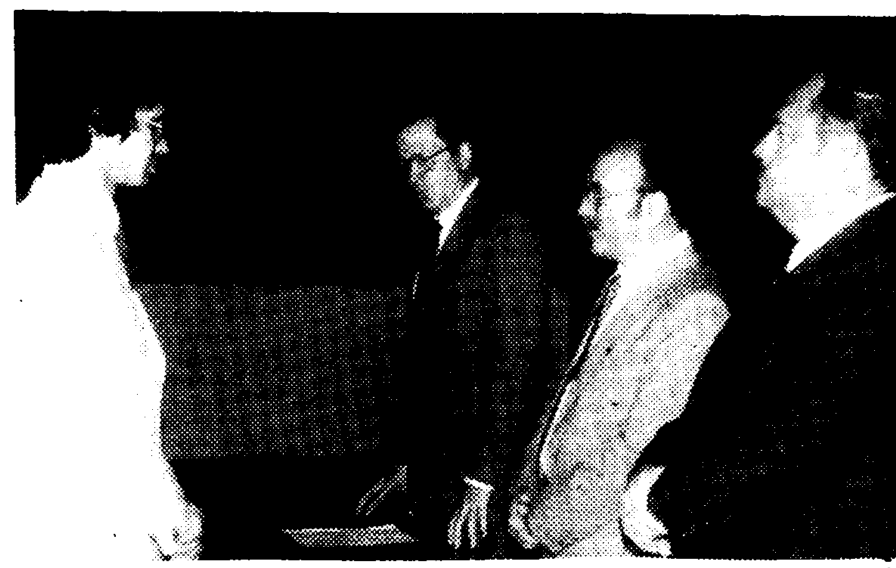
ORANJESTAD — Uit goede bron wordt vernomen dat de drie Amerikanen die in 1978 op Aruba werden aangehouden met een geldsbedrag van 838 duizend dollars een zaak zullen aanspannen tegen de regering van de Nederlandse Antillen. Ofschoon bij rechterlijk vonnis van 13 oktober 1978 de drie mannen ieder 25 gulden boete kregen, werd het inbeslag genomen bedrag niet verbeurd verklaart, maar ook door het ministerie van Financien niet terugbetaald aan de eigenaren. Het geld zou namelijk omgerekend in Antilliaanse gulden in de kas van de Landsontvanger zijn gestort. Een plaatselijk advocaat heeft in opdracht van het drietal de officier van Justitie benaderd om het geld terug te krijgen, waarbij hij verwezen werd naar de Douane. Deze instantie deelde mede het geld niet beschikbaar te kunnen stellen zonder toestemming van de officier van Justitie. Vervolgens werd de inspecteur op Curaçao benaderd om het geld terug te betalen doch deze deelde mede dat de overheid eigenaar van het geld is geworden. In deze kringen wordt het geld als "goederen" beschouwd, terwijl het in feite een "wettig betaal middel" is dat niet onder de wet valt. Vervolgens bleek dat de Douanerecherche in opdracht van de minister van Financien het geld in guldens heeft omgezet en in de landskas gedeponeerd. Thans zal langs gerechtelijk weg van de minister van Financien het bedrag worden teruggevorderd aangezien dit volgens het drietal en hun advocaat "ten onrechte" in landskas werd gestort, want bij het koersverschil dat door de handeling van de overheid is ontstaan ook nog wel een woordje zal meespreken.

Inmiddels heeft de advocaat mr C. Hese getracht beslag te leggen op gelden van de ontvangen.

Dit verzoek werd door de rechter afgewezen omdat het in beslag genomen bedrag op de rekening van de landsontvanger werd gestort en niet meer geinvidualiseerd kan worden. Oorspronkelijk lag het geld in een grote zak in een kluis van de bank en werd later door de douane overgedragen aan de landsontvanger die het omzette in nederlandse guldens en op zijn rekening stortte.

De heer Hese bevestigde vanmorgen aan de Amigoe dat hij in opdracht van de eigenaren het geld nu langs gerechtelijke weg gaat terug vorderen.

Uit goede bron verneemt de Amigoe dat reeds geruime tijd pogingen in het werk worden gesteld om dit geld terug te krijgen. Hiervoor zouden zelfs hoge douane ambtenaren uit de Verenigde Staten met de procureur generaal hebben gesproken. Inmiddels zou ook nog niet vast staan wie nu eigenlijk de eigenaar van het geld is.

ORANJESTAD — In de bezinningsruimte van het dr Horacio Oduber hospitaal heeft donderdagmiddag dr A.Saleh, onderwijscoordinator op Curaçao, de doktersbul uitgereikt aan dokter Jacques van Veen. Bij de foto: het moment dat de jonge arts de eed aflegt met voor hem vlnr dr Schouten, secretaris van de examencommissie, dr Saleh en dr Oswald Wever, onderwijscoordinator op Aruba.

Marihuana-schip Blue Seas niet op Aruba geweest

ORANJESTAD — Uit gegevens van de plaatselijke autoriteiten blijkt dat het marihuana schip "Blue seas" 9985 nooit in een van de Arubaanse havens is geweest. Volgens een artikel in het weekblad Time van 11 mei werd de Blue Seas voor de Mexicaanse kust door de Amerikaanse Kustwachtboot Dauntless onderschept met een partij van 40.000 pond Colombiaanse marihuana (waarde 12 miljoen dollar) aan boord.

Op de vraag welke de laatste haven was die aangedaan werd, kreeg de kapitein van Dauntless te horen dat dit Aruba was. In het Time-artikel wordt verder gesteld dat dit geen positief antwoord was omdat Aruba een geregelde stopover is van smokkelaars na in Colombia hun marihuana lading aan boord te hebben genomen. Van Arubaanse politiezijde bestond er geen twijfel over aanwezigheid van marihuana aan boord van de Blue Seas, maar ontkend werd dat de Blue Seas Aruba aangedaan heeft. De mogelijkheid werd uitgesproken dat Blue Seas zijn lading op volle zee van een ander schip heeft overgenomen. Ook bij de Vreemdelingendienst en de Haven en loodsdienst vermelden de stukken niets over een bezoek van de Blue Seas aan Aruba. Onbegrijpelijk vond men het dat desondanks de naam van Aruba genoemd werd als laatste haven waar de Blue Seas vertoefd had.

ORANJESTAD — Een administrateur parkeerde zijn auto bij een restaurant en vergat een van de portieren op slot te doen. Bij terugkeer bemerkte hij dat een tas, inhoudende bedragen van 570 gulden en 30 dollar, sleutel en 4 loterij-briefjes, verdwenen was.

Oppositie wil over Kudawecha spreken in besloten vergadering

ORANJESTAD — De eilandsraadsleden Watty Vos (RUBA), Roberto Lopez Henriquez, (AVP) en Benny Nisbet (PPA) hebben aan de voorzitter van de huishoudelijke vergadering verzocht zo spoedig mogelijk een huishoudelijke vergadering van de eilandsraad bijeen te roepen om over de kwestie van de kippefarm te Kudawecha te spreken. Men wil dit eerst in een besloten vergadering doen en afhankelijk van de uitleg die het Bestuurscollege over zijn beleid in deze geeft verdere stappen nemen voor een openbare vergadering. In oppositiekringen noemt men het verzoek van de advocaat van het BC in deze zaak, Hubert Lopez, aan de voorzitter van de eilandsraad om geen openbare vergadering te houden zolang de rechter geen beslissing heeft genomen, een bijzonder vreemd verzoek. De advocaat suggereert door dit verzoek, aldus de oppositie, dat wat in de eilandsraad gezegd gaat worden over deze zaak, de rechter zou kunnen beinvloeden. Wij noemen dit een rare situatie. De oppositie heeft nu deze huishoudelijke vergadering gevraagd omdat men straks niet voor de verrassing wil komen te staan

Rechter in Wiel-zaak

Plichtsverzuim door commissaris gepleegd

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — Reeds op grond van klagers plichtsverzuim en gebrek aan zelfbeheersing blijkende uit het geval-Quandt, en op grond van het plichtsverzuim en gebrek aan werkelijk leiderschap blijkende uit het geval-Casseres, menen wij dat de landsregering er in redelijkheid toe heeft kunnen besluiten dat klager voor de functie van commissaris van politie op Aruba (nog) niet de juiste man op de juiste plaats was, en dat de overplaatsing naar een minder zelfstandige functie gewenst was.

Wat het geval Martis betreft stond het ons inziens klager vrij om met de officier van justitie van mening te verschillen en dat ook duidelijk te zeggen, maar het is wel enigermate zorgwekkend dat klager inzake het beleid bij aangiften tegen politie-ambtenaren nog steeds niet van zijn ongelijk te overtuigen is, aldus rechter mr. P.P Lampe in een van overwegingen in het vonnis in de zaak van commissaris Fred Wiel tegen zijn overplaatsing, waarbij de rechter tot het besluit kwam dat het overplaatsingsbesluit in stand behoort te blijven. Zoals bekend gaat commissaris Fred Wiel tegen dit vonnis in hoger beroep.

Wat de opmerking van commissaris Wiel betreft dat de commissie Gorsira zijn onderzoek niet juist heeft uitgevoerd, merkte de rechter op dat de heer Wiel daarbij over het hoofd ziet, dat de rechter niet het rapport van de commissie Gorsira maar het besluit om de heer Wiel over te plaatsen moet beoordelen. De rechter stelt dat bij beoordeling van de overplaatsing de rechter niet op de stoel van de landsregering mag gaan zitten door zelf vast te stellen of de overplaatsing in het belang van de dienst is of niet. Wij mogen slechts marginaal toetsen, aldus rechter mr Lampe, in die zin dat wij ons slechts mogen afvragen of de landsregering in redelijkheid op grond van -- uitsluitend - de drie door de commissie behandelde en negatief beoordeelde voorvallen tot slotsom heeft kunnen komen dat de overplaatsing van klager vanuit Aruba naar Curacao in het belang van de dienst was. Uitvoerig wordt dan in het vonnis stil gestaan bij behandeling van de drie betrokken gevallen (Quandt, Martis en Casseres). Ten aanzien van de zaak Casseres stelt de rechter duidelijk dat de politie maar door het Openbaar Ministerie wordt bepaald. Overleg tussen OM en politie daarover is aan te bevelen, maar wanneer dat overleg niet tot overeenstemming leidt, dan moet de politie de aanwijzingen van het Openbaar Ministerie, hoezeer zij het daarmee ook oneens is, loyaal uitvoeren. Daarbij komt nog dat de functie van hulp-officier van justitie niet een jas is, die klager naar believen kan aan- en uittrekken. Hij is hulp-officier en blijft hulp-officier van justie en wanneer hij als hulp-officier in het kader van een strafvervolging een uitdrukkelijke opdracht krijgt van de PG Casu quo OM, dan mag hij zich daaraan niet onttrekken. Door zich, zoals hij dat noemt "uit de overlegsituatie terug te trekken" heeft klager in de eerste plaats plichtsverzuim gepleegd door als hulp-officier van justitie een hem door de officier van justitie gegeven opdracht niet uit te voeren, in de tweede plaats het onderzoek in de zaak tegen Casseres vertraagd en tenslotte een gebrek aan werkelijk leiderschap getoond doordat hij deze "hete aardappel" doorschoof naar de in de korps hierarchie aan hem ondergeschikte onderinspecteur Bertrand, aldus de rechter in het vonnis in de overplaatsingszaak Wiel.

ORANJESTAD — In de openbare leeszaal te Oranjestad ging donderdagmiddag de Amnesty International-tentoonstelling van start. Met folders en affiches (zie foto) wordt belangstelling voor het werk van Amnesty International gevraagd.

SAN NICOLAS — Een man wonende in de Pastoor Hendrikstraat deed aangifte van diefstal in zijn woning toen hij naar de televisie zat te kijken. De onbekende was de slaapkamer binnengedrongen en had een bedrag van 360 gulden meegenomen.

IN SURFSIDE had woensdagavond een goed verzorgde ontvangst plaats in verband met het bezoek aan Aruba van mr A.W.Dek, president van de raad van bestuur van de ENNIA-groep. Onder de gasten bevonden zich gezaghebber Frans Figaroa, minister mr Hendrik Croes, gedeputeerden Efrain de Kort en Felix Flanegin, officier van Justitie mr Gorter, vertegenwoordigers van bank en verzekeringswezen. Op de foto mr Dek met directieleden van ENNIA op de Antillen.

Betico Croes over KABNA verklaring:

Standpuntbepaling kan politieke gevolgen hebben

ORANJESTAD — MEP-leider Betico Croes heeft namens zijn partij gereageerd op een bericht dat via het ANP-net in de plaatselijke kranten verscheen, waarbij een woordvoerder van het kabinet van Antilliaanse zaken (Kabna) een verklaring aflegde over uitspraken van de heer Croes. Een afschrift van de reactie van de heer Croes werd aan minister mr. Fons van der Stee gezonden.

De heer Croes begint met op te merken het een vreemde zaak te vinden, dat een woordvoerder van het kabinet verklaringen aflegt, en dan nog wel bevestigd, waaraan een politieke kleur niet ontzegd kan worden. Het moge evident zijn, aldus Betico Croes, dat een dergelijke standpunt-bepaling de nodige politieke consequenties zou kunnen hebben. De heer Croes stelt te moeten reageren omdat bedoelde verklaring geen juiste weergave was van wat hij in Nederland besproken heeft. Tijdens voornoemde besprekingen in Nederland heb ik herhaalde malen mijn bezorgdheid uitgesproken over het welslagen van de tweede RTC en wel bijgevolg gezien, op grond van een drietal ontwikkelingen. Op de eerste plaats het resultaat van de eerste zitting van de RTC. Het moeizame verloop, alsmede de door de participanten ingenomen standpunten geven aanleiding de tweede zitting met pessimisme tegemoet te zien. Dit vanwege het moeizame faseren van de diverse ontwikkelingsstadia naar een, voor wat Aruba betreft, volkenrechtelijk onafhankelijke staat Aruba. Op de tweede plaats het uitstel van de tweede zitting van de RTC tot september 1981. Zulks voornamelijk op verzoek van Curacaose participanten. "Last but not least", het trage verloop van het decentralisatie/herstructureringsproces. En met name de gedetailleerde uitwerking van de personele, materiele financiele en organisatorische aspecten.

In het licht van het bovenstaande heeft de heer Croes ten overstaan van diverse autoriteiten en instanties het standpunt geventileerd, dat het wellicht noodzakelijk is het karakter van de tweede zitting structureel te wijzigen, wil deze een succesvol verloop kunnen hebben. Met nadruk stelde de heer Croes in zijn verklaring dat het noodzakelijk is dat tijdens de tweede RTC zitting een consensus tussen alle partijen bereikt wordt inzake de onafhankelijkheid van Aruba. Bovenstaande visie zal namens Aruba dan ook bij de tweede zitting gehuldigd worden. Indien deze zienswijze de beraadslagingen binnen RTC verband zou moeten verlengen, dan hebben wij daar graag een derde zitting voor over, aldus de heer Croes, die zijn verklaring besluit met "Indien men geen rekening wenst te houden met deze Arubaanse zienswijze dan zal Aruba van verdere deelname aan de RTC afzien en op bilaterale basis de onafhankelijkheid van Aruba met Nederland voorbereiden. Bij een dergelijke voorbereiding behoeft de overgangsperiode niet noodzakelijkerwijs tien jaren te duren. Vandaar, aldus Betico Croes, mijn prognose van vijf jaar, zoals vermeld in de diverse publiciteitsmedia.

GEBOREN
Dennis Alexander
Robert Dalmeijer
Marianne Dalmeijer-Visser
Aruba, 11 mei 1981
A. de Mussetstraat 2, Oranjestad.

Houding commissaris zelfs zorgwekkend

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — " Wanneer de strafwet niet op dezelfde wijze op de politie zou worden toegepast als op gewone burgers, dan loopt de rechtsstaat gevaar. Zelfs de schijn dat de politie een voorkeursbehandeling krijgt mag niet gewekt worden. Daarom is het van het allergrootste belang dat niet de mogelijkheid wordt geschapen, noch ook voor de buitenwereld de indruk gewekt, dat de politie strafbare misdragingen van leden van het korps in de doofpot stopt. Dat kan men slechts bereiken door in de eerste plaats elke schijn van beinvloeding van potentiele aangevers te vermijden, en dus door consequent voor alle aangiften tegen politieambtenaren, hoe onzinnig die ook mochten lijken, procesverbaal op te maken zonder eerst daarover met de aangevers te overleggen, en door in de tweede plaats de beoordeling of de aangifte al dan niet vervolging rechtvaardigt, uitsluitend aan een andere instantie dan de politie zelf, derhalve aan het Openbaar Ministerie, over te laten. Wij kunnen niet goed begrijpen en vinden het zelfs zorgwekkend dat een hoge politiefunctionaris als klager deze opvatting blijft afwijzen. Tot deze opmerking komt rechter mr. PP Lampe in het vonnis van de zaak die door commissaris Wiel van Aruba aanhangig werd gemaakt tegen de regering van de Nederlandse Antillen. De rechter plaatst deze opmerking naar aanleiding van het memorandum dat de officier van justitie op Aruba tot de commissaris Wiel richtte in antwoord op diens brief ten aanzien van de vermoedelijke mishandeling van RM.

Arubaans gemend koor brengt Haydns Creation

ORANJESTAD — Op zaterdag 23 mei zal het Arubaans gemengd koor, onder leiding van Eddie Leiveld, in Cas di cultura een concert geven ter gelegenheid van het tien-jarig bestaan van het koor. In tegenstelling tot voorgaande jaren is deze keer gekozen voor een compleet werk, te weten Joseph Haydn's The Creation.

Maandenlang is er door koor en dirigent gewerkt om dit, voor een amateurkoor zeer moeilijke werk onder de knie te krijgen. Voornaamste oorzaak van al deze extra inspanning is het tienjarig bestaan. Als solisten zullen meewerken mevrouw Sue Williamson uit de Verenigde Staten als sopraan en de heren Frank Davelaar en Ottmar Noorden, uit Curacao. De begeleiding van het geheel is in handen van de pianisten Ron Speyer en Robert Rojer. Vermeldenswaardige bijkomstigheid is dat dit de eerste keer zal zijn dat The Creation in deze regio in zijn geheel wordt uitgevoerd. Het ligt in de bedoeling dat na de première op Aruba ook een uitvoering van dit oratorium op Curacao zal worden gegeven. Besprekingen hieromtrent zijn in een vergevorderd stadium. Koor en dirigent hebben gemeend om ter gelegenheid van dit tweede lustrum het Arubaans publiek iets bijzonders te moeten aanbieden en zij vertrouwen erop in die opzet te zullen slagen met de uitvoering van dit oratorium. Kaarten voor de première op Aruba zijn verkrijgbaar bij de leden van het Arubaans gemengd koor.

GEBOREN 14 MEI 1981
VANESSA MARICELLA
Hr. en Mevr. Steffen
Seroe Pita 21B
Aruba.

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer f. 0,25.
UITSLUITEND À CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

TAFELTJES + stoeltjes voor huiswerk - naaitafel keukentafel - grote fan - alumium trap - Singer naaimachine - open stalen kast bij LEM DeCastro Building 3 - 8 uur namiddag.

INBOEDEL + auto merk Chrysler New Yorker bwj 71 Kaya Janchi Boskaljon 66

EEN freezer, filmprojector stofzuiger, stalen tafel tel.: 671441

YAMAHA 50CC tel.: 36357 tussen 5 en 7

PONY St. aug '78; platencursus Spaans (56 lessen) f. 200,— tel.: 25897

INBOEDEL Dapheweg 51 tel.: 674940

SANKYO 1 sound film projector in prima conditie prijs f. 700,— voor inlichting tel.: 612752 na 1 uur.

CHEVR. Suburban 1979 (encarged blazer) 4-wheel drive, powersteering, power brakes, airco, heavy duty springs 2 shockbreakers, temp. gage, Ammeter, tachometer, roofrack, etc. price to be discussed, Kaya Misa Alegre 19 (near Bonam church) tel.: 35521.

FISHER amplifier, 2 boxen, draaitafel dual, tape-deck Akai Mk II en kast 18.00-20.00 Seroe Loraweg 92

AIRCO licht beschad 300,—, tweepersoonbed 250,— kleine stoof 60,—, zitkamertafel 200,—, schommel 50,— glass 31cmx92cm 5 elk, slide-projector 250,— photocopie-apparaat 300,—, papierontwikkelaar 50,— photopapier 100,— 100 st sunsh. 100,— Informatie 613027 kantooruren.

ROTAN porchset, grenen eethoek, perculator, mandlamp, opklapbaar babybedje, strijkijzer, lage grenen tafel. Parallelweg 21 tel.: 83533.

VOLKSWAGEN-variant station-car 1600 tel.: 613602

CHEVROLET pick-up 1971 VW Buggy 1600 bj 1973 tel.: 79439

ACCU, splinternieuw, kleinmodel, jaargarantie f. 95,— boormachine, 1/4": f 38,— telefoon: 37544

WEGENS vertrek naar Nederland i.z.g.st zijnde inboedel tel.: 674285 Montagne di Rey Blok D Kavel 67

ELECTR. gitaar met vibr. 3 mnd. oud. prijs incl. koffer f 400,— tel.: na 7 uur 84768

STAANDE freezer, surfplank, t.e.a.b. tel.: 35825

INBOEDEL Kaya Wawa Scholtsz 63 tel.: 78285

MAZDA 1976 f. 3500,— Nikibokoweg 76 tel.: 24256

1 TWEE persoonsbed, 1 een persoonsbed Hermesweg 5

COMPLETE stereo instalatie, Sansui met tuner/versterker twee boxen en Lenco platenspeler, vrijdag na 5 uur, St. Rosaweg 25.

GEDEELTELIJKE inboedel o.a. ijskast (6 mnd oud) wasmachine, wandmeubel, eethoek (6 stoelen) zaagmachine, koffiesetapa. broodrooster enz-enz-enz, tel.: 79824, Rooi Catootje 52.

2 DUNGLIES Fiberglass 1 Thorens turntable, 6 Linc platen i.z.g.st. tel.: 36204 Andromedaweg 4

WEGENS vertrek Ford Mustang 1972 wit airco automatic powersteering prijs f. 4500 goede staat van onderhoud tel.: 612335

SOLINA orgel B 313 zeer veel mogelijkheden f. 2750,— tel.: 77273

RESTANT inboedel o.a. airco stove, eetkamertafel + stoelen etc. waterski's skilijn Hydraweg 16 zaterdag 09.00-12.00 uur

AKC Dalmation Irish Wolfhound Pit Bull Terrier tel.: 82288 ext 192 or 181

WEGENS vertrek Toyota 1000 bj. okt '76 km 46.000 f. 2.900, Lada 1600 bj okt 79 km 17.00 f. 5.800 per 1/6: o.a. ijskast 15 ft3 650,— airco National (2j) 11.000 BTU 550,—; frigidaire (3 j) 10.500 BTU 375,—, frigidaire (4j) 10.500 BTU 225,— wasmachine 350,— 2 p. bed + matras 225,— Philips pick-up 250,— Sony versterker 150,— Pioneerboxen (2x20w) 100,— p.st., eethoek (essenhout) Kaya Chipi Chipi 8

EEN auto merk Pony GXL bj 78 voor een redelijke prijs tel.: 641550 of 672014

ZITKAMER/porchset e.a. f 350,— Arnhemstr. 15 tel.: 55932

RESTANT inboedel salontafel - kleine linnenkast lage getuige-kapstoel-planten alles moet weg. Perseusweg 10, tel.: 37516.

FORD Maverick 1977 airco automaat - 25.000 mijl I.z.g.st. cash f 6000,— tel.: 79019

CHEVROLET Malibu 1972, 2 deurs, full-equipped, f. 2200,— Lyraweg 39 tel.: 37956

MINI AUSTIN, i.z.g.s., bwj. 1971, prijs NAfl. 950,-. Te bevr.: tel.: 77257 of 78516.

PICK-up 1969 Datsun 1300 Kaya Tegucigalpa no 41 Muizenberg Nobo na 4 uur.

RENAULT 6TL, 1976 in goede staat tel.: 82024 F.D. Rooseveltweg 218 na 6 uur.

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

COMPLETE windsurf/plank tel.: 671346

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

GEMEUBILEERD, woonhuis in buurt van Barber te bevragen tel.: 82442 van 8.00 t/m 3.00

GROOT gemeubileerd appartement direct beschikbaar f. 750,— per/mnd tel.: 82319 na 4 uur.

TE HUUR GEVRAAGD CURAÇAO

ONGEMEUBILEERD huis, 4 of 5 slaapkamers, zo spoedig mogelijk, tel.: 23923, Aruba.

ECHTP. zk. zoekt met spoed ongem. huis tel.: 674663

ARTS zoekt huis in rustige buurt tegen redelijke huur tel.: 94206

ALLEEN staande heer, zoekt v.z.s.m. gemeubileerd appartement tel.: 81337

PERSONEEL GEVRAAGD CURAÇAO

DIENSTMEISJE voor 4x p. week op Jongbloed voor inf. tel.: 84768

TIN mester di un hende pa haci trabao di cas 5 biaha pa siman tel.: 76167

DIVERSEN CURAÇAO

VERLOFGANGERSHUIS voor periode 20/7-20/8 eventueel woningruil met gebruik van auto. Brieven: Lex Speelman Horseweg 18 Sneek: P. Code 8604 Cl. Holland

EEN oppashuis gezocht voor de maand juli, verdere informatie tel.: 672221 van 9u-18u

OPPASHUIS gevraagd van 1 juni t/m 25 juni verzorging planten en huisdieren geen bezwaar tel.: 674460

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

WOONHUIS, Madurostraat 23, O'stad, 3 slaapkamers, 2 badkamers, woon-eetkamer, keuken, voor- en achterporch, washok en achterplaats met 2 kamers en 1 badkamer op 601 m2, eigendomsgrond. Inl.: tel.: 25119.

COMFORTABLE luxe speedfish boot Chrysler 55 P.K. z.g.a.n. Boegoeroei 20

COLOR T.V. f. 650,— tel.: 23327 na 7 p.m.

IJZEREN balken 50 ft lang, goed voor garage, een gekeurde bouwtekening tel.: 47326 of 47614

CHRYSLER Le Baron b.j. '79 stoof, mesa, kashi Dadelstr. 16

WOONHUIS tel.: 26413 na 5 p.m.

SET di sala y cama Seroe Pretoe 28 (Paradera) despues di 5'or atardi

EEN geweerkamera Zenith met telelens en normale lens. T.e.a.b. tel.: 27816 Turibana 13-A Noord

THREE (3) French poodles call 23173 Schotlandstr. 6 Eagle

BALDWIN Interlude Organ fls. 2200,— tel.: 93237

HONDA Accord, automatic 1980 zeer goede staat airco p.st./p.br./radio AM/FM/4 deuren tel.: 47540

3 FREEZERS, 1 refrigerator, adding machine, meat grinder, meat tenderizer, tel.: 26296

AUSTIN Maxi 1750CC bouwjaar 1975, in goede staat. Malmokweg 25, tel.: 2107 (kant) 27936 (thuis)

ROTAN porchset, prachtig Europees bankstel z.g.a.n. Sta Cruz 344 achter politiewacht

HONDA Civic 1978, 5-deurs, i.z.g.s. f. 5.100,— Flamingostraat 5

REFRIGERATOR General Electric runs well phone 47004

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

GOEDE tweedehands jeep, geen Toyota tel.: overdag 22005

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

1 JUNE-1 september, fully furnished 4 bedrm. house, fl. 1.100 p.m. Inf. evening 28423, day 25471

GEM. appartment voor één persoon. Jupiterstraat tel.: 23023

VERY nice fully furnished appartment, living, kitchen, bedr. bathroom at Ponton ideal for couple. Inf. mrs. De Ruyter tel.: 23600 ext 282

ONE furnished appartment Fergusonstraat 2-A

GEMEUBILEERD huis half mei tot eind augst Tanki-Flip 24-A

VOLLEDIG gem. groot appartment per 1 juni '81 Cabuyastr. 10 tel.: 22037

FIETSEN van het merk Huffy Maria Christinastr. 6, e dos muchanan cu a horta e dos wielnan di e bicicleta marka Huffy por pasa na Maria Christinastr. 6 pa e frame

GEM. appartment Seroe Blanco 57

RUIM gemeubileerde appartement ook geschikt voor echtpaar te bevragen tel.: 24553

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

SE solicita servicio domestico de habla castellano. Acude Papaya 3, familia Oduber o llamar al número 24262

IATA: 110 leden

WILLEMSTAD — Bij de IATA zijn op het ogenblik aangesloten 110 luchtvaartmaatschappijen. Onlangs sloot zich aan Air Pacific, gevestigd te Suva op de Fiji-eilanden welke voornamelijk in het Pacific-gebied vluchten uitvoert. Belangrijkste aandeelhouder ervan is de Fijiregering met 83,77 procent, maar ook de regeringen van de Solomon-eilanden, Kiribati en Tonga hebben aandelen evenals Western Samoa, terwijl ook Air New Zealand en Quantas er aandelen in hebben.

Partido bou di nivel di AA lokal

Blue Hawks a derota

Sta. Rosa Indians: 11-6

WILLEMSTAD — Sta. Rosa Indians/Mennen te aínda no por haña e kaminda di viktoria. Ayeranochi nan a sufri otro derota, nan di 6 den forma konsekutivo, e biaha aki na man di Blue Hawks/J&B ku skor di 11-6. Resultado dje partido aki - ku a keda nèt bou di un nivel ku por ser konsiderá komo regular pa beisbol AA lokal - a ser praktikamente determiná for di e di tres inning ora ku Blue Hawks a sabi di monta un rally di no menos ku -7 kareda. Pa Blue Hawks e triunfo ta partikularmente importante pasobra ku e resultado aki nan ta yega hopi serka di un promedio di .500 pa loke ta kantidat di weganan ganá i perdí. Nan tin awor un record di 4-5 loke ta bon pa e di kuater puesto riba e tabla di posishon.

Blue Hawks a drenta di tres entrada ku un ventaha di 3-1 kaba i a òumenta esaki den un solo turno te 10-1. Diesun bateadó a bai plato den e inning aki. Nan a konekta 6 hit i a produsi no menos ku 7 kareda. Ku e ofensiva fuerte aki, nan tabatin 4 hit kaba pa un total di 10 den 3 inning, Blue Hawks a kore ku dos pitcher di Sta. Rosa respektivamente Erquiles Brunken (kende a karga ku e derota) i Kinburn. E ùltimo aki su permanensha riba montíkulo tabata masha kortiku. El a pitcha 2/3 inning, enfrenta 8 homber i permiti 4 hit i 5 kareda. Despues dj'ei Michael Victoria a eherse un dominio kasi kompletu riba e batería di Blue Hawks. For di momentu ku el a drenta pa releva Kinburn den di tres el a permiti solamente 1 hit i 1 kareda. Tabatin asta un inning, e di ocho, den kua el a poncha tur tres bateadó di Blue Hawks.

Sta. Rosa entretanto a kuminsa kome poko-poko for di e ventaha di Blue Hawks. Nan a probecha den di kuater di e úniko momentu debil ku e lansadó di Blue Hawks Johannes Gregorius a konose den e partido pa konekta 4 hit i skor dos biaha. Despues ku Blue Hawks bolbe amplia su ventaha te na 11-3 den di sinku inning Sta. Rosa ta skor su di 4 i di 5 kareda den di seis yudá pa 3 pifia di Blue Hawks den fildeo. Den di shete tambe un eror di Blue Hawks a permiti e Indjannan di redusi nan desventaha te na 11-6. Pero mas leu nan no a yega. E sifranan final tabata: 11 kareda, 11 hit i 4 error pa Blue Hawks i 6 kareda, 6 hit i 3 eror pa Sta. Rosa. Ganadó tabata Gregorius kende a bai henter e ruta; el a hasi esei tambe den su otro presentashonnan komo habridó. Su record ta 3-1.

E proksimo enkuentro lo bai entre Sta. Maria Pirates i Alpha. E Piratanan ta empata ku Sta. Rosa den bom ku 2 ganá i 6 perdí mientras ku Alpha ta number dos ku 7 ganá i 2 perdí.

Evento nobo pa Bodybuilding

Elekshon Mr AVVC

WILLEMSTAD — Den sala di AVVC a tuma luga diasabra ultimo e tradicional konkurso di Bodybuilding Mr. Labour 1981 pa konmemora Dia di Trabow. Maestro di Seremonia Victor Copra den su diskurso di apertura a konta e presentenan cu aktualmente e uniko dos paisnan na mundu cu ta selebra dia di trabow ku un konkurso di bodybuilding ta Korsow i Malta.

Dies bodybuilder di diferente parti di Korsou a partisipa na e konkurso ku a bai den dos kategoria ku ta Lightweight i Middleweight. Despues ku tur e bodybuilder a tira nan posenan reglamentario, e refereenan a pasa pa kompila e puntonan. E resultado final den Lightweight tabata: 1. Irving Adrea - 142 punto; 2. Sidney Lourens - 136 punto, 3. Elio Cranston - 122 punto, 4. Urvin Jack 120 punto y 5. Lindo Woods 120 punto. Den Middleweight e resultado tabata manera ta sigi: 1. Wenly Lourens 156 punto, 2. Cedric Martina 137 punto, 3. Wendel Pieter 122 punto, 4. Rudsel Sambo 117 punto y 5. Julian Allee 90 punto. Refereenan tabata Henry Gougon, Ruben Felix i René Rafael, mientras ku entrega di premio tabata na encargo di Isolda Milliard.

Un persona cu a prefera di keda desconoci a pone un trofeo disponibel pa Julian Allee pa tur e añanan ku el a bin ta partisipa na konkursonan i pa e dedikashon ku kual el a bon ta praktika e deporte aki. "Lafar Antiliana a pone tres kaha di "Nutrament" disponibel pa reparti entre tur e partisipantenan, mientras ku Angel Ricardo ku ta un bon fanatiko di e deporte aki a obsekia kada un di e partisipantenan un botter di "Miel di abeha". Na final di e konkurso a bin dilanti e gesto di parti di AVVC pa na luna di augustus proksimo konhuntamente cu Curacao bodybuilding association organisa un konkurso di bodybuilding cu lo hiba di titulo Mr AVVC 1981. Esaki komo prueba di aprecio mutuo ku e dos organisashonnan aki a bin ta mustra otro durante e 15 añanan di Mr. Labour.

Curaçao bodybuilding association a acepta e gesto aki sin vasila. E proximo konkurso lo tuma luga na luna di juli den Hoffi Dell i esei lo hiba e titulo Mr Curacao y Veteranos 1981. E fecha eksakto lo ser anunsia despues.

WILLEMSTAD — Blue Hawks a gana di Santa Rosa Indians. Pa e Santa team esey tabata e di 6 derota konsekutivo. E portret a mustra e momento ku Rig Castillo a jega na e tersera honk.

SV Bata Rooi

Santoe bestuur

WILLEMSTAD — De sportvereniging Bata Rooi Santoe welke binnenkort zeven jaar bestaat heeft onlangs een nieuw bestuur gekozen. Voorzitter bleef L.H. (Shon) Statia (Rooi Santoe 165, tel. 674245), vice-voorzitter F. Statie, secretaris H.V. Margarita (Rooi Santoe 374, tel. 673717 of 34216) adjunct-secretaris R. Wever, penningmeester E. Florentina, adj. penningm. R. Statia en commissaris H. Paulina. Voor de public relations zorgt secretaris Hubert Margaritha.

West-Duitsland praktisch verzekerd van WK finaleplaats

HAMBURG — Het Westduitse voetbalelftal is ook in de 25ste kwalificatie wedstrijd voor een voetbalwereldkampioenschap ongeslagen gebleven en heeft zich met de 2-0 zege op Oostenrijk reeds praktisch van deelname aan het WK 1982 in Spanje verzekerd.

Tegelijkertijd nam het elftal van Jupp Derwall met een dynamische partij voetbal revanche voor de nederlaag (2-3) tegen het buurland bij het Argentijnse wereldkampioenschap van 1978 in Cordoba.

Met het op de reservebank laten zitten van aanvoerder Bernard Dietz en het middenveld vol offensieve spelers te zetten, waagde Derwall veel en won hij veel.

Na een voorzichtig begin vonden de spelers elkaar met prachtige combinaties. Toch dankten de Westduitsers de zege in eerste instantie aan een man, die enige maanden geleden nog de Duitse nationaliteit bezat. Na een duel met Felix Magath tikte de nieuwbakken Oostenrijker Bernd Kraus in de 30ste minuut bij zijn debuut de bal in eigen doel. Klaus Fischer maakte zes minuten later na een flitsende combinatie met Kaltz en Rummenigge het beslissende tweede doelpunt.

Evenals Fischer mocht ook Paul Breitner tevreden zijn over zijn comeback in het Westduitse elftal. Hij bleef echter enigszins in de schaduw van Bernd Schuster, die net zo sterk speelde als bij de 2-0 in Albanie.

Inschrijving ACC Hill climb sluit 20 mei

WILLEMSTAD — Op donderdag 28 mei (Hemelvaartsdag) organiseert de ACC (Automobiel Club Curacao) volgens traditie opnieuw de Hill Climb op het terrein van de Mijnmaatschappij Curacao. De start van de officiele wedstrijd is om 13.30 uur, maar voor de deelnemers is er vanaf 10.00 tot 12.00 uur gelegenheid tot trainen.

In de officiele wedstrijden kan iedere deelnemer drie pogingen wagen, waarvan het beste resultaat geldt. Er kan worden ingeschreven in de volgende klassen: Klasse A: tot 999 c.c, B: 1000-1299 c.c., C: 1300-1599 c.c., D: 1600-1999 c.c., E: 2000 c.c. en hoger, F: V-8 motoren en wankelmotoren, G.: Special.

Klassen A t/m F zijn uitsluitend voor fabrieks geleverde wagens, dat wil zeggen alléén wagens die zó uit de fabriek komen. Auto's met opgevoerde motoren en niet-standaard modellen van fabriekswege die dus niet onder Klasse A t/m F vallen, gaan automatisch naar Klasse G. Kleine wijzigingen aan het niet-motorisch gedeelte, zoals b.v. wielophanging, enz., hebben geen invloed op de klasse-indeling. Vóór de race behoudt de technische commissie zich het recht voor, de wagens aan een onderzoek te onderwerpen. Deze beslissing is bindend.

Het rijden met meerdere chauffeurs per auto is niet toegestaan. De eventuele mogelijkheid tot het rijden in meer dan één klasse door dezelfde coureur (mits additioneel inschrijfgeld betaald is) zal worden besloten na de inschrijving op 20 mei. De deelnemers worden de volgende dag hieromtrent telefonisch medegedeeld. De deelnemers moeten verklaren dat zij geheel op eigen risico aan dit evenement deelnemen, en noch de ACC, noch de Mijnmaatschappij Curacao verantwoordelijk kunnen stellen voor enige calamiteit tijdens deze rit opgedaan.

De wedstrijdcommissie adviseert de deelnemers verder ten sterkste zich aan de regels van de Mijnmaatschappij Curacao te houden. Het gebruik van veiligheidsgordels wordt dringend aangeraden en het is voor alle deelnemers VERPLICHT tijdens de race een helm te dragen. Vanaf heden kan men zich opgeven voor deelname bij: J. Smeulders, tel: 37238. De mogelijkheid tot inschrijven en het afhalen van de startbescheiden is op woensdag 20 mei, van 20.00 tot 22.00 uur in Hotel Restaurant La Paix. Er zijn maximaal 35 inschrijvingen toegestaan. De wedstrijdleiding behoudt zich het recht voor om bij onvoldoende deelname in een bepaalde klasse deze in zijn geheel te laten vervallen. De entree van de Mijnmaatschappij dient door zowel deelnemers als toeschouwers zelf te worden betaald. De nieuwe Marius J. Miedema wisselbeker voor de snelste tijd van de dag is nu in handen van Leo Chumaceiro. Zijn tijd vorig jaar was 39.49 seconden. Men verwacht veel toeschouwers en ook hen wordt dringend gevraagd zich te houden aan de regels van de Mijnmaatschappij. Sponsor is Winston filter-sigaretten.

Op Roques vlucht van Snelvlucht weinig duiven verloren

WILLEMSTAD — De postduivenhouders van "De Snelvlucht" hielden op 3 en 10 mei hun 6e en 7e vlucht van het seizoen 1981. Het was met veel enthousiasme tegemoet gezien, en goed voorbereide vlucht met afstanden van tussen de 240 en 258 km tot de hokken van de duiven.

De vluchten werden verzorgd door de sportvliegers: Max Arindell en mevr. Lilian Genaro, en begeleider Michael Heyer.

Voor de vluchten van 3 mei werden 137 duiven ingezet van 22 deelnemers, en voor de vlucht van 10 mei werden 110 duiven ingezet van 23 deelnemers. Op 3 mei werden de duiven gelost om 09.55 uur bij een warm en benauwd zeer weer zonder een ruchtje wind, en de eerste duif van C. Castillo werd geklokt op ruim 3 uur en 26 min over 255.658 km met een snelheid van 1182 meter per minuut. Ook op 10 mei ging de lossing perfect, en om 8.15 uur mochten de duiven het luchtruim kiezen. Op de tijdstip van de lossing was het weer zo te zien goed, maar daarna kregen wij hier op Curacao een zuidwesten wind. Met zware regenbuien en onweer.

De eerste duif van F. Vlaun werd geklokt op ruim 3 uur en 48 min. op 256.663 km. met een snelheid van 1093 meter per minuut.

Er werden binnen concourstijd ruim 65 duiven geklokt. Inmiddels zijn bijna alle ingezette duiven teruggekeerd, zodat de verliezen op deze vluchten bijzonder klein waren. De uitslag van deze vluchten met de sponsor Coca Cola volgt hierna; met de aangewezen duif tussen haakjes geplaatst.

3 mei: 1. C. Castillo 1-39-40, 2. A. Pestana 2-30, 3. E. Panneflek 3-4-5-6-, 4. E. Agatha 7-11-15-16-19-22, 5. D. Seferina (8) - 44, 6. L. Maria (9) -24-34, 7. G. Bonifacia 10, 8. F. Vlaun 12-13-29-43-45, 9. J. Fransisca 14-17-27, 10. L. Bouwhuis 18-25-26, 11. G. De Freitas (20), 12. P. Cannegieter 21-31-(37)-38, 13. R. Cristina (23-28-35-41, 14. A. Petronilia (32), 15. F. Eustatia 33-(46)-47-, 16. E. Sambo 36 en 17 C. Dommacassé 42-48. Beste serie E. Panneflek.

10 mei: 1. F. Vlaun 1-(3)-4, 2. E. Panneflek 2-18-(32)-40, 3. E. Agatha (5)-6-11-14-24, 4. L. Maria (7)-43, 5. P. Cannegieter 8-9-(19)-41, 6. L. Bouwhuis 10-(44), 7. W. Geurds (12)-26-28-46, 8. J. Fransisca 13-(33)-35, 9. C. Dommacasse 15-16-(34), 10. A. Pestana (17), 11. P. de Freitas 20, 12. D. Seferina (21)-25-42, 13. C. Castillo 22-(31)-36-37, 14. R. Christina 23-27, 15. A. Petronilia 29-(45) en 16. G. Bonifacia 30-38-(39). Beste serie E. Agatha.

De volgende vluchten zijn op de 24e mei Orchila ongeveer 312 km en 31 mei de jubileums vlucht op ongeveer +375 km. Ten oosten van Curaçao waarbij alle duiven die aan deze vluchten deelnemen, minstens éénmaal dit jaar Bonaire moeten hebben gevlogen.

Lozano voor WK geen Belg

BRUSSEL — De naturalisatiecommissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers in Belgie heeft aan de Anderlechtspeler Juan Lozano niet de Belgische nationaliteit verleend. De aanvraag werd verdaagd voor een periode van twee jaar.

Juan José Lozano y Boroguez, kortweg Juan Lozano, diende zijn naturalisatieaanvraag in met de bedoeling als Belg deel te nemen aan de eindronde van het Wereldkampioenschap voetbal in 1982 in Spanje. Lozano is op 30 augustus 1955 in Coria del Rio in Spanje geboren. De aanvraag werd niet ingewilligd als gevolg van twee problemen. Het eerste is dat Lozano niet drie jaar ononderbroken als profvoetballer in Belgie heeft gespeeld. Hij speelde van 1 maart 1980 tot 4 februari 1981 in de Noordamerikaanse competitie. Het tweede probleem is dat van de legerdienst. Lozano verblijft vanaf zijn tiende jaar in Belgie. Hij diende zijn aanvraag in nu, op zijn 25ste, in. Hij had dat al kunnen doen toen hij 16 of 21 jaar was. De verordening dat hij dit heeft gedaan om de legerdienst te ontlopen, is een grond voor het niet verlenen van de Belgische nationaliteit. Hetzelfde overkwam de bij Kortrijk spelende Italiaan François Pomini. Ook deze verkreeg de Belgische nationaliteit daardoor niet.

JEUGD-BADMINTON-TITEL IS WEER VOOR CADUSHI II

WILLEMSTAD — De badminton-jeugdcompetitie is achter de rug en als duidelijke winnaar kwam het tweede van Cadushi uit de strijd. Verleden jaar was hetzelfde team ook al kampioen geworden met Randy de Bell als captain en verder met Wim Engelhardt, Shirlaine Rondup en Ilja Huang. Zij hebben op een waardige manier hun titel verdedigd. Geen enkele partij hebben zij verloren. Hun laatste ontmoeting was tegen Cadushi IV; ook daarbij lieten zij hun grote overwicht blijken door zonder pardon met 6-0 te winnen.

In de Amador Nita Mavo gymzaal kwam Zeemacht voor het eerst in actie en wel tegen Animo II. Maar Zeemacht had met het lage plafond, de wind en andere problemen geen moeilijkheden. Alleen Zensley Fullinck van Animo wist in de partij nog stand te houden, maar de rest van de wedstrijden was voor Zeemacht. Wel moet erbij vermeld worden dat de tweede heer van Animo afwezig was, waardoor Zeemacht zomaar twee punten in de schoot geworpen kreeg. De eindstand werd 5-1 voor Zeemacht.

Animo I speelde tegen Cadushi I te Rust en Burgh. Dit was een strijd die wat de heren betrof vrijwel gelijkopging. De jongens moesten knokken voor de punten en Dursey Selassa bracht Andy Nicolaas voor het eerst tijdens deze competitie een nederlaag toe. Ook de het tweede heren-enkelspel werd door Animo gewonnen en later zelfs de dubbelpartij. De meisjes van Cadushi lieten dit niet op zich zitten en wonnen met bewust overwicht hun sets. De eindstand: Cadushi-Animo: 3:3.

De eindstand na zes wedstrijden:

Cadushi II	6	10	1	0	11	29 – 7
Cadushi I	6	4	4	0	8	23 – 13
Zeemacht	6	6	2	2	8	20 – 16
Cadushi III	6	4	2	4	6	17 – 19
Animo I	6	2	3	4	5	17 – 19
Animo II	6	0	2	8	2	10 – 26
Cadushi IV	6	2	0	10	2	10 – 26

Jeugd

Er hebben zich voor deze kampioenschappen ongeveer vijftig jongens en meisjes ingeschreven, die verdeeld worden over drie leeftijdsklasse: de groep tot en met twaalf jaar, de groep 13 en 14-jarigen en de groep 15 en 16 jarigen. In alle groepen wordt het enkel-en dubbelspel gespeeld terwijl in de hoogste leeftijdsgroep ook het gemengd dubbel mogelijk is. De prijsuitreiking is direct na afloop van de wedstrijden. Dan zullen ook de prijzen van de voor jeugdcompetitie worden uitgereikt. Financiele medewerking werd verleend door de Antilliaanse brouwerij. Belangstellenden zijn welkom. De toegang is vrij.

FA cup voor Rotterdam:

TRIOMF VOOR RICARDO VILLA

LONDEN — De honderste finale in de F.A.-cup bracht alles wat een Engelse bekerfinale kan brengen: spanning, een groot aantal doelpunten, wisselende kansen, een voorsprong voor beide ploegen, waarvan favoriet Tottenham Hotspur uiteindelijk de sterkste bleek.

Het was ongetwijfeld een triomf voor de Argentijn Ricardo Villa. Hij zorgde niet alleen voor twee sublieme treffers (de eerste en de derde), hij was ook de gangmaker van de ploeg. Herhaaldelijk liet hij zich uit de spits terugvallen om ballen op te halen, evenzovele keren diende hij zich levensgevaarlijk aan in de punt van de aanval. Villa was afgelopen zaterdag, in de eerste wedstrijd, voortijdig van het veld gehaald. Hij revancheerde zich op meer dan duidelijke wijze.

De Spurs kwamen tot een percentage van honderd wat betreft het spelen in de F.A. cupfinale en het veroveren van die beker. Voor de zesde keer was de club in de eindstrijd. Eerder in 1901, 21, 61, 62 en 76 werd de beker een prooi voor de Londense vereniging. De ploeg van coach Keith Burkinshaw was favoriet. Zaterdag al, toen het eerste treffen werd afgewerkt. Met behulp van Manchester-verdediger Hutchison -hij veranderde kort voor tijd een schot van een Tottenham-speler van richting, waardoor het 1-1 werd- werd toen nog op het nippertje een gelijkspel bereikt. Donderdag stonden de Spurs opnieuw favoriet bij de bookmakers voor het winnen van de honderste finale.

In de beginfase zette Tottenham Manchester met de rug tegen de muur. Vooral door toedoen van Glenn Hoddle, die profiteerde van de ruimte die vrijkwam doordat sterspeler Ardiles Frequent door twee man werd gedekt. Toch was het de Argentijnse international die de pass gaf, waaruit zijn landgenoot scoorde. Ardiles speelde zich op links op schitterende wijze vrij, paste op Archibald die tegen de op tijd uit zijn doel gekomen Corrigan schoot. De terugstuitende bal werd met een droge knal door Villa in het Manchester-doel gedeponeerd: 1-0. De teleurstelling bij Tottenham door de gelijkmaker van Mackenzie - werkte door in de rest van de eerste helft. Mackenzie nam de bal uit een voorzet met het hoofd van Power in een keer op de slof, Tottenham-doelman Aleksic had geen schijn van kans om de balz elfs maar aan te raken. De Spurs hadden verscheidene keren nog een kans om een voorsprong te nemen. Vooral als gevolg van de nonchalante balbehandeling door de verdediging van Manchester. Beide ploegen deden het tot aan de rust verder voorzichtig aan.

De tweede helft gaf eenzelfde spelbeeld te zien als de eerste. Een vanaf de meet fel spelend Tottenham, terwijl City duidelijk op de counter loerde. Die tactiek leek in eerste instantie een gouden greep. Bij de beste uitval werd Bennett, in de eerste periode onzichtbaar, door Miller en Hutchison in de sandwich genomen. Strafschop oordeelde de overal met zijn neus op zittende arbiter Hackett. Kevin Reeves passeerde Aleksic zonder problemen: 2-1. Even leek het alsof de Spurs hun koppie lieten hangen. Even ook leek het alsof City door deze oppepper zoveel zelfvertrouwen kreeg dat een derde treffer onvermijdelijk was. Tottenham verloor zich daarbij in te gejaagd spel, dat geen enkel effect sorteerde. Plotseling was daar toch in de 70e minuut Crooks, die uit een scrimmage voor het doel van Corrigan zijn voet doeltreffend achter de balz ette: 2-2.

Het duel werd een stuk grimmiger. Immers, de strijd was weer geheel open. Ranson, Galvin, Archibald en Gow werden opgeschreven. Tottenham bleek toen de beste te zijn. Met goed combinatief voetbal werden steeds meer gaten getrokken in een moegespeelde Manchesterverdediging. Ricardo Villa werd de door de Spurs-aanhangers luidst bejubelde man op Wembley. Hij pikte in de 79e minuut de bal een meter of wat buiten het strafschopgebied op. Met in elkaar overvloeiende bewegingen legde hij iedereen in de luren. Ook Corrigan, die de bal nog wel aanraakte, maar hem daarna in het doel zag rollen: 3-2. Voor de zesde keer in honderd jaar werd Tottenham Hotspur de trotse bezitter van de F.A.-cup.

Jeugd-voetbal

Antillen-Mexico

WILLEMSTAD — In het SUBT stadion komt maandagavond het jeugd-elftal Mexico in actie tegen de Antilliaanse, oftewel de Curacaose jeugd-selectie. Deze wedstrijd begint om half negen.

De Mexicaanse ploeg die winnaar is geworden voor Midden Amerika en het Caribische gebied, wat de jeugd-selecties betreft, is op doorreis naar Suriname en wordt zondag op Curacao verwacht. Het aanvankelijke plan was dat men twee wedstrijden zou spelen. Maar als gevolg van de moeilijke verbindingen komt men pas zondag aan. Na aankomst zal beslist worden of er nog een tweede wedstrijd gespeeld zal kunnen worden.

Inschrijving Derde Schottegatloop

WILLEMSTAD — Het organiserend comite van de Derde Schottegatloop wijst er in een communique op, dat er dit jaar slechts één datum van inschrijving is voor deze inmiddels populair geworden loop. Dit is zaterdag 23 mei.

Wanneer men zich zelf niet kan melden dan bestaat de gelegenheid dat men zich via iemand anders kan laten inschrijven. Deze moet dan wel zijn identiteitsbewijs meegeven om verwarring en vergissing met namen enz te voorkomen.

Kempen duidelijk winnaar

PISTOOLNUMMER SCHAKELT VEEL VIJFKAMPERS UIT

SAVANETA — Door 43 deelnemers werd gisteren het pistoolschieten in de Nederlands Antilliaanse vijfkamp afgewerkt. Het bleek voor de meeste vijf Kampers een groot struikelblok. Er werden vier wedstrijd series geschoten. In totaal konden tweehonderd schijfpunten worden gegaard, terwijl de eis voor het Vijfkampkruis 150 punten bedraagt.

Deze vorm van schieten, duelvuur, geschiedt als volgt; de silhouet schijf draait seconden "voor" en zeven seconden "weg". In de periode "voor" moet de schutter aanleggen, richten en vuren. Een zeer moeilijke opgave en zenuwslopend voor de deelnemers. Onder wisselende weersomstandigheden had de wedstrijd plaats met pistool of revolver van het kaliber 22. Dat het zwaar werk bleek wezen de resultaten wel uit: 18 atleten struikelden helaas op het klapschijfschieten. Dit brengt het totaal aantal afvallers na vier onderdelen op 26. Positiever gesteld het aantal atleten dat het Vijf Kamp kruis nog kan behalen bedraagt 17.

Vandaag is het laatste onderdeel: 4 km veldloop in de omgeving van Savaneta, waarna in het militair tehuis de prijsuitreiking volgt.

De beste vijf van het pistoolschieten waren gisteren kempen 714,2. Aalbersberg 670 en Martis 670,4. Westerwal 582 en Diender en Draaisma ieder 560.

Na vier onderdelen zag gisteravond de kop er als volgt uit: 1. Aalbersberg 2810 punten, 2. Wiebenga 2578, Westerwal 2552, die echter niet geplaatst is voor het kruis, 4. Martis 2532, 5. Heyden 2514, 6. W. Visser 2420, 7. Speld 2340 niet geplaatst, 8. Mikkers 2150 niet geplaatst, 9. Bos 2134 en 19. 10. Clarinda 2116.

Interinsulaire bowlingwedstrijd

ORANJESTAD — Zaterdag zullen op Aruba interinsulaire bowlingwedstrijden worden gehouden. De wedstrijden beginnen om half negen 's avonds in Camacuri bowling center nv.

PORFIN: WAARHEID VOOROP

WILLEMSTAD — Naast de muziekband Porfin is nu ook een tijdschrift met deze naam op de Curacaose markt verschenen met als hoofdredacteur Wallace Cyril. In een hoofdartikel wordt erkend, dat men de behoefte voelde aan een dergelijk tijdschrift, maar dan wel een blad van de hoogste objectiviteit, waarin de waarheid altijd de voorrang heeft. Voor dit blad is niet de persoon belangrijk, maar de zaak, waarbij het in de eerste aflevering opvalt dat onder dit ruime begrip zaak iets als een miss-verkiezing als een belangrijke kwestie wordt gezien, maar ook de sexualiteit in zijn verschillende aspecten.

Uit het hoofdartikel blijkt verder dat "onze religie op de eerste plaats de waarheid is". De belofte wordt verder gedaan dat de bevolking van de Nederlandse Antillen in dit blad, waarvan de regelmaat van verschijning niet wordt aangegeven, zal kunnen vinden wat men wenst. Redacteuren zijn Joao F Gomez-Bravio en Franklin Henriquez, de uitgever is Infab, fotograaf is Roy Wout vertegenwoordigers voor de verkoop Ronald Pieters en Frank Frey, verspreider is Adinokor nv, welke onderneming in oprichting is en drukker is Drukkerij de Stad.

Wat de inhoud betreft: een interview met Rudy Plaate, een verhaal over Bess, maar ook over sexuele jaloezie, de kwestie van sexuele relatie voor het huwelijk, gesprekken met de Miss kandidaten, een beschouwing over de Queen of Saba, artikel over zelfmoord, een verslag van een rechtszaak over een verkrachtingszaak, het adopteren van een kind en verhalen om menstruatie en complicaties en een uitspraak van president Reagan die stelde dat homosexueel zijn iets tragisch is. En Reagan moeten we aannemen, zal het kunnen weten.

New Age: Beter financieel beleid is dringend nodig

WILLEMSTAD — Wat is er aan de hand met de eilandsontvanger, zo vraagt het Sint-maartense weekblad New Age zich af omdat onlangs de leerkrachten van het Milton Peters College in actie gingen daar zij over april niet uitbetaald waren. Ook het schoolbestuur voor het katholiek onderwijs kon zijn leerkrachten niet uitbetalen. New Age vraagt zich af of de eilandskas soms een groot lek kent, waar het geld uitstroomt.

Het blad vindt het namelijk zeer vreemd dat het kan gebeuren, dat de overheid geen geld in kas heeft voor zijn leerkrachten. Wanneer men om zich heen kijkt, aldus New Age ontdekt men dat de handel bloeit; dan wordt het voor ons ook moeilijker om te begrijpen hoe het mogelijk is dat de eilandskas leeg is. Het SM-weekblad is van mening, dat het tijd is dat de overheid eens serieus volgens een begroting gaat werken. Het is ook hoog tijd om naar andere bronnen van inkomsten te zoeken als de inkomsten niet onvoldoende zijn op het ogenblik.

Het is een feit, dat veel mensen op Sint Maarten handel komen drijven en kans zien te vertrekken zonder één cent belasting te betalen. Misschien kan de overheid dit eens gaan controleren, vindt New Age. Misschien komt er ook meer geld binnen bij de overheid als deze nauwkeuriger gaat toezien op de belastingheffing en invordering. Wanneer we een nieuwe politieke structuur moeten gaan opzetten is het wel tijd, dat men een beter en verantwoordelijker financieel beleid demonstreert. New Age hoopt dat men daar onmiddellijk mee begint.

Casama succesvol in Nederland

WILLEMSTAD — De Curacaose muziekgroep Casame heeft het volgens het maandblad Waya goed gemaakt in Nederland. Men trok niet alleen veel Antilliaanse dansliefhebbers en de vertegenwoordigers van andere minderheden in Nederland, maar ook veel Europese Nederlanders kwamen naar de Curacaose-groep luisteren. Men had nog twee weken langer kunnen blijven, maar in verband met werkzaamheden op Curacao kon men niet langer blijven.

LITERAIRE WEDSTRIJD OVER THEMA HANDICAP

WILLEMSTAD — Een ander project voor dit jaar van de Raad van Gehandicapten is: het bevorderen van literatuur in het Papiamento over het thema: "Handicap". Daarom is de medewerking gevraagd van een commissie die het volgend voorstel naar voren heeft gebracht. Een groep personen is benaderd om een werkstuk over dit onderwerp te schrijven. Om goed en verantwoord werk te leveren, hebben deze schrijvers reeds contact opgenomen met de verschillende verenigingen die werken op dit terrein om meer informatie te krijgen over de gedachten van de persoon met een handicap zelf. Doel van dit werkstuk, dat zowel een verhaal, interview of gedicht kan zijn, is een bijdrage te leveren tot de herkenning van de persoon met een handicap als medemens, als ook tot de zelf-aanvaarding van de gehandicapte persoon. Natuurlijk zijn er nog meer criteria vastgesteld, waaraan de werkstukken moeten voldoen. Het plan is om deze werkstukken samen te brengen in een bundel en deze uit te geven tegen het eind van dit jaar. De commissie bestaat uit: coordinatrice: mej. Aurea Rosario (bibliothecaresse) en leden: mej. Viola Eustatia (bibliothecaresse) mej. Philomene Evertsz, mevr. Myrtha Leetz-Cijntje (beiden leerkrachten aan een school voor speciaal onderwijs) Myrtha Dandare (pedagoge) mevr. S. Da Costa Gomez-Sprockel (voorz. Raad van Gehandicapten) en ds. R. Snow (adviseur in financiele aangelegenheden)

PROGRESO REAL ESTATE N.V.

Oproeping

De Directie roept de aandeelhouders van PROGRESO REAL ESTATE N.V. op voor het bijwonen van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, welke zal worden gehouden op dinsdag 27 mei 1981 om 10.30 a.m. in het gebouw van Banco di Caribe N.V. aan de Schottegatweg Oost 205, alhier.

AGENDA
Opening
Verslag van de Directie over het afgelopen boekjaar
Vaststelling jaarstukken 1980
Vaststelling dividend
Rondvraag
Sluiting

Aandeelhouders die de vergadering wensen bij te wonen worden verzocht zich te richten naar artikel 15 der statuten, luidende:

Artikel 15

Aandeelhouders moeten teneinde hun rechten ter vergadering te kunnen uitoefenen, zich als zodanig legimiteren tèn genoegen van de voorzitter der vergadering. Zij kunnen zich in elk geval als zodanig legimiteren door deze aandelen (dan wel een deposito-bewijs voor deze aandelen ten genoegen van de directie) uiterlijk ten dage der vergadering ten kantore van de vennootschap tegen reçu af te geven en dit reçu ter vergadering over te leggen, van welke een en ander steeds met vermelding van plaats en tijd der afgifte in de oproeping zal worden melding gemaakt.

Curaçao, 15 mei 1981 DE DIRECTIE

PHILIPS ANTILLANA

vraagt voor spoedige indiensttreding:

Electronica Monteur

zwart/wit T.V. en Hi Fi apparatuur.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de administrateur.

Schottegatweg (O) 146

De Regering van de Nederlandse Antillen roept voor het Departement van Onderwijs sollicitanten op voor de functie van:

SECRETARIS (ESSE)

bij de afdeling belast met onderzoek- en planningsaktiviteiten.

Taak:
- Fungeren als secretaris (esse) van de coordinatoren van het bureau.
- behandelen van de inkomende en uitgaande post.
- werkzaamheden ten behoeve van vergaderingen; waaronder het verzamelen en verzendklaar maken van nota's en vergaderstukken.
- Bedienen van de telefoon, maken van afspraken en bijhouden van de agenda.
- het opnemen en uitwerken van brieven.
- het notuleren van vergaderingen.
- supervisie van de werkzaamheden van de administratie.
- verdere ontwikkeling en uitbouw van de administratie.

Vereisten:
- Diploma M.A.O. of van gelijkwaardige opleiding.
- voldoende kennis van de Engelse en Spaanse taal.
- grote accuratesse en flexibele opstelling.
- grote mate van zelfstandigheid.

Geboden wordt een prettige en interessante werkkring.
Salaris en rang afhankelijk van opleiding en ervaring.
Vakantietoeslag 6%

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot de Directeur van het Departement van Onderwijs: Tel.: 611397.
Uitvoerige schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te zenden aan de Minister van Onderwijs Fort Amsterdam 17, Curacao met kopie naar de Directeur van het Department van Onderwijs de heer drs. R.W.A. Naaldijk, Cornelis Berghplein 7, Curacao en de heer drs. S. Lamp, Departement van Onderwijs, Sta Rosa 48, alhier.

De Regering van de Nederlandse Antillen zoekt voor het Departement van Onderwijs een:

a. —Onderwijs-socioloog.
b. —Sociale Wetenschapper met methodologisch/statistische scholing.

Taakomschrijving onderwijs-socioloog:
- wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de onderwijsvernieuwing in de Nederlandse Antillen;
- zorg voor een onderwijs-sociologische inbreng in de te ontwikkelen activiteiten en werkzaamheden;
- advisering inzake onderwijsaangelegenheden;
- onderhouden van relevante externe kontakten.

Taakomschrijving sociale wetenschapper:
- het adviseren, opzetten en begeleiden van onderzoeksprojecten;
- het adviseren omtrent het verwerkingsklaarmaken van de research-dat voor de computer;
- het onderhouden van kontakt en kommunikatie met computertechnici, systeemanalysten en programmeurs;
- het entameren en uitvoeren van onderzoek naar de verschillende aspecten van het onderwijs.

Vereisten:
- voltooide doctoraalstudie onderwijs-sociologie of sociologie met bijvak onderwijskunde c.q. voltooide doctoraalstudie in een der Sociale Wetenschappen met specialisatie statistiek en methoden en techniek van onderzoek met bijvak Onderwijskunde;
- methodologische en researchtechnische kennis en/of ervaring;
- goede contactuele eigenschappen;
- grote mate van zelfstandigheid;
- bereidheid om in teamverband te werken;
- bekendheid met de Antilliaanse samenleving en Papiamentu strekken tot aanbeveling.

Aanstelling en salariering afhankelijk van opleiding en ervaring overeenkomst het Bezoldigingslandsbesluit 1971.
min. ongehuwd: f. 2300,— min. gehuwd f. 2875,—
max. ongehuwd f. 3584,— max. gehuwd f. 4480,—

Vakantietoeslag 6%
Datum: indiensttreding: in nader overleg.

Voor inlichtingen omtrent de functie kan men zich wenden tot de heer drs. R.W.A. Naaldijk, Directeur van het Departement van Onderwijs, Cornelis Berghplein 7, Curacao, N.A. of de heer drs. S.M. Lamp, hoofd van de afdeling belast met de werkzaamheden onderzoek en planning van het Onderwijs.

Sollicitaties:
Schriftelijk binnen 3 weken na plaatsing van deze advertentie vergezeld van pasfoto, curriculum vitae en kopie van bescheiden te richten aan de Minister van Onderwijs, Fort Amsterdam, Willemstad, Curacao, N.A.A.

Stock closing prices

Information given by Bache Halsey Stuart Shields Inc., Curaçao Plaza hotel, tel. 11234

[...]ER New York		10.78	10.90
[...]URY BILLS RATES		FEDERAL FUNDS: 18 1/4 pc bid	
[...]	16.99		
[...]	15.81		

[...]ERDAM CLOSINGS

[...]O	23	HOOGOVENS	17.20
[...]RO	281	KLM	129
[...]EKEN	53	NATL. NEDL.	107.70
[...]LIPS	54.50	NMB	157.50
[...]ECO	20.80	ROYAL DUTCH	95.60
	233.10	UNILEVER	148

[...] performer today was the [...] bond market where over-[...]ditions have been so extreme [...] technical flurry such as today [...] on an air of inevitability. If [...] continue to improve, it will be [...] stocks. We watch and [...]

[...] DOW industrial average advanced [...] points with gainers outpacing [...] by a 9-5 ratio. The DOW [...]ports and utility indices con-[...] their winning ways and an [...] trend in the Canadian Oil [...] allowed another substantial [...] for the American exchange [...]

[...] of 43 million shares con-[...] modest but there was action [...] seeming inaction.

[...] the news, the Reagan admi-[...]tion denied printed speculation [...] they intend to compromise on [...] tax bill proposals but compro-[...] appears inevitable and Wall [...] would feel more comfortable [...] less encompassing tax package. [...] looming budget deficits excite [...] concern on the street. The Ca-[...] Oils improved on a more [...]orning energy proposal from [...] Canadian government. However, [...] oils continued to act [...]ishly as glut conditions con-[...] to push prices lower.

[...] Middle East remains tense with [...]dan President Sadat warnings [...] Syria is leading Lebanon to [...]ity.

[...] tomorrow, that blockbuster [...] supply number is due but [...] bond market today [...] that a lot of it is already [...]nted in the price structure.

range of expectation is from plus 2 billion to plus 8 billion dollars.

It would have to take the upper end of the range to really shake the investment community.

We see the market continuing this low key advance. We view it within the context of an ongoing consolidation of the spring rally and we do not believe that the market is ready for any wild-eyed increase.

But the special situation game is nothing to apologize about.

There is excitement and challenge in these types of stocks.

BRIDGETOWN — It was disclosed in Barbados that a well known gun-runner from the island was involved in the coup plot to topple the government of Dominica.

Sources in Bridgetown quoted Time magazine as saying that Mr Sydney Burnett-Alleyne was in touch with the deposed Prime Minister Mr Patrick John to execute the coup.

Time magazine, the source said, also named an Irish nurse Mary Ann McGuiree as also being involved in the plot.

Miss McGuiree who the source said was an IRA member was in Dominica when the coup attempt was foiled in the United States; she has been detained. So also is Mr John and a number of police and army officers also reported to be involved in the plot.

Brazilian Navy wants to build submarines

Rio shuts its eye to financial woes

RIO DE JANEIRO — Despite Brazil's serious financial woes, the Brazilian navy has made no effort to hide its intention to begin building submarines soon. The recently-announced second naval renovation plan calls for the construction of submarines, corvettes and a training ship, and the purchase of helicopters and other equipment for the navy gunners corps over the next ten years. A summary of the renovation plan distributed to the press does not reveal how much money the programme will cost, but justifies the construction and purchases as the most efficient way to meet Brazil's most urgent needs for training, fiscal control and coastal security. This is not the first time that efforts have been made to nationalise Brazilian war ships. Since Brazil broke off its military agreement with the United States in 1976, the armed forces have become concerned with military independence in both training and equipment.

The army was the first to push for the growth of the light arms and combat vehicles industry, and, now this sector makes a significant contribution to the nation's exports. The Air Force soon followed suit, and Brazil has entered the aeronautics industry, with small and medium size planes and helicopters. So far, the navy's only project in this direction has been the construction of four patrol corvettes built with British technology. But now, with the renovation plan, the Navy wants not only to increase corvette production, but to take on the difficult task of building submarines. One Navy source said Brazil, because of the progress of its mechanical and metalworking industries, is now able to produce these warships both for domestic use and for export to other South American countries and Third World allies as well. Certainly, though, commercial motives are not the only ones behind the decision to build submarines. Of the Navy's 18 submarines, five date from World War II and will soon be sold as junk. Three other submarines were bought four years ago.

Maintaining the new submarines requires periodic overhaul. Consequently, the Navy has developed an infrastructure which will almost allow it to begin submarine construction immediately. We already know everthing about submarine production technology, the source said. All we have to do now is build them. But the countrys economy is contracting, and as attractive and economical as the navy's renovation plan might be, the government will still have to come up with an estimated 500 million dollars for the project.

Tributes to reggae King Bob Marley

KINGSTON — Jamaica's Prime Minister Mr Edward Seaga described the late Bob Marley as an ambassador of music for the Caribbean and an example of success by hard work and dedication.

Paying tribute to the reggae super star the Jamaica Prime Minister said that Bob Marley was able to rise above race, colour and creed in his performances.

And one radio commentator in paying tribute to the late singer said he was not only a musician, but a politician, a social commentator who was not afraid to speak out on the issue of his country in music and song.

One other commentator recalled that when the country was in the heat of violence last year it was Marley at a concert who called on the Prime Minister Mr Michael Manley and the leader of the opposition to meet and shake hands. They met and the violence subsided for a while.

Another commentator referred to Robert Marley's song calling for the freedom of Angola, Mozambique and Zimbabwe in which he made the point that unless those countries were freed there will be no end to war.

Bob Marley died of cancer of the brain in a hospital in Miami to where he was transferred from a clinic in West Germany.

DAMASCUS — Conflict between Syria and Israel loomed nearer after Syria shot down an unmanned Israeli reconnaissance plane and accused the US of putting forward Israel's point of view in efforts to defuse the Lebanese missile crisis. US Secretary of State Alexander Haig said time was running out for a diplomatic solution. Israel gave no sign of imminent retaliation for the downing of its plane, but Prime Minister Begin called an urgent Cabinet meeting before conferring again today with American special envoy Philip Habib.

Baseball results

NEW YORK — Results of Thursday's Major League baseball games:

AMERICAN LEAGUE:

Boston Red Sox 9 Minnesota Twins 7; California Angels 9 Milwaukee Brewers 1; Baltimore Orioles 10 Toronto Blue Jays 0; Texas Rangers 3 Kansas City Royals 2; New York Yankees 9 Oakland As 5; Seattle Mariners at Detroit Tigers - postponed - rain:

NATIONAL LEAGUE:

San Diego Padres 10 New York Mets 6; Philadelphia Phillies 3 San Francisco Giants 1; Cincinnati Reds 6 Chicago Cubs 1; St Louis Cardinals 7 Houston Astros 6; Los Angeles Dodgers Dodgers 3 Montreal Expos 2.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.47	1.49	1.51
PND STERLING	3.65	3.705	3.765
NED GLD	69.34	70.06	70.86
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCS	56.12	[illegible]	[illegible]
FR FRANCS	--.--	32.28	32.98
DUITSE MARK	77.[illegible]7	77.99	[illegible]
SUR GLD	--.--	100.07	100.97
IT LIRE	1.24	1.54	1.68

English Companion

HENRY ® by Jack Tippit

KER-SPLAT! WHAP! PTOOIE!

Walt Disney's DONALD DUCK ®

WHAT DO THEY SAY? THEY SAY IT'S TIME TO EAT! HI, UNCLE DONALD! HI, BOYS!

Beetle Bailey ® By Mort Walker

THIS IS THE DAY I GO TO VISIT HOSPITALIZED VETERANS. I THINK I'LL DO THAT, TOO. HOSPITAL

Archie ®

VERY FUNNY, REGGIE! YOU'RE A REAL WIT! YEAH! I GUESS THAT MAKES YOU A REGULAR... KNIT-WIT, REG!

ROME — After his narrow escape from death at the hands of a Turkish gunman, Pope John Paul remained in stable condition and doctors expressed satisfaction at his rate of recovery.

Vatican Radio reported yesterday that the Pope had received the last rites before undergoing surgery following Wednesday's attack. The 60-year-old Pontiff was said to have pardoned Hehmet Ali Agca, the Turkish extremist who has been charged with the shooting and faces life imprinsonment if convicted.

BRUSSELS — Belgian Prime Minister Mark Eyskens will make a last-ditch attempt today to heal a Cabinet split and stave off early elections, political sources said. Mr Eyskens, who took office five weeks ago, has failed in repeated attempts ever the last week to, unite his centre-left coalition on urgent measures to revive Belgium's flagging economy.

NEW YORK — This week's steep climb of the dollar on world foreign eschange markets halted in New York yesterday when a wave of late selling caused it to fall against major currencies.

Dealers described trading as thin and nervous. Meanwhile, French banks raised interest rates to record levels in an effort to halt a flight of funds out of the country after President-elect Mitterrand's election victory.

WASHINGTON — The Senate voted 92-1 to approve a 136 billion dollar bill authorising the purchase to ships, aircraft, weapons and defence research for the 1982 financial year.

WASHINGTON — The Senate foreign relations committee has cleared the way for a resumption of US military aid to Pakistan. It voted 10-7 to allow President Reagan to make Pakistan an exception to a law barring military aid to countries that do not undertake not to denonate a nucleaur device.

PARIS — West European motor manufacturers are expected to tell Japanese car firms at a Paris meeting today that they have not heeded warnings about the danger posed by Japan's growing car exports.

WORLD IN A NUTSHELL

WASHINGTON — The United States had admitted that a controversial search a Soviet airliner at Dulles Airport turned up only paperwork violations in the shipment of cargo including electronic equipment. The cargo, which was confiscated will now be returned.

WASHINGTON — President Reagan today asked a White House lawyer to advise his four children on how to conduct themselves in order to avoid any impression of impropriety in their business aiffairs, a spokesman said.

LOS ANGELES — President Reagan's adopted son Michael says he intends to resign as vice-president of an engineering firm because reporters want to know why he mentioned his father in a letter seeking defence contracts.

Michael Reagan, 35, told journalists last night: "I did not try to pressuere the military into buying from my firm. I am tired of the press".

WASHINGTON — South African Foreign Minister Pik Botha said he saw a real possibility of moving towards an internationally acceptable independence settlement for Namibia (South West Africa) under a set of new US-backed proposals.

After a meeting with Secretary of State Alexander Haig Mr Botha told reporters his talks had given him a "clearer concept of the potential for a better understanding between our two governments".

WASHINGTON — Secretary of State Alexander Haig supports US Senate demands that the Soviet Union free imprisoned dissident Anatoly Shcharansky and permit him to emigrate to Israel, the State Department aid.

Mr Haig told Avital Shcharansky, the imprisoned man's wife, that he would send a copy of the Senate demands to Soviet leaders by way of their Washington embassy.

WASHINGTON — A senior Pentagon official denied reports that the Defence Ministers of the US and West Germany had clashed bitterly over NATO defence spending.

But the official said US Defence Secretary Caspar Weinberger and West German Defence Minister Hans Apel had differed over defence expenditure during the two-day NATO meeting which ended in Brussels yesterday.

SANTIAGO — Chilean President Agugusto Pinochet offered technical aid to the government of El Salvador in its struggle against leftwing guerrillas.

The anti-communist Chilean leader made the offer when he received the credentials of El Salvador's new ambassador, Francisco Betrand.

BELFAST — A policeman was killed and four were wounded, one seriously, when their armoured vehicle was ripped apart by a guerrilla rocket in Belfast last night, police said today.

MONTREAL — Roger Taillibert, a Paris architect who designed Montreal's Olympic stadium and adjoining swimming pool and cycling track, has filed a 26 million dollar law suit against the city of Montreal and the Quebec provincial Olympics Installation Board.

Mr Taillibert has been paid 6,854,000 dollars for his work, but yesterday's suit alleges that the city and the board still owe him 26.193,424.

JOHRE BAHARA, MALAYSIA — Malaysian Prime Minister Datuk Hussein Onn said today he would leave office after his party elections next month.

The 59-year-old leader, who underwent heart bypass surgery earlier this year, told a party meeting in his hometown that his health had not improved as much as expected.

DAMASCUS — Arab governments have halted their financial contributions to the all-Syrian Arab deterrent force (ADF) in lebanon, Syrian Foreign Minister Abdel-Halim Khaddam was quoted today as saying.

"The Arab states committed to finance the ADF have stopped this finance suddenly and without prior decision", he said in an interview with the Saudi Arabian Arabic language daily Ash-Sharq Al-Awsat, published in Jeddah and London.

WASHINGTON — The World Bank said it had approved a 300 million dollar loan to Turkey to aid the economic recovery programme launched by the Turkish government in January 1980.

WASHINGTON — Libyan leader Muammar Gaddafi accused the US tonight of childish behaviour in expelling Libyan diplomats last week but said he had no plans to retaliate.

In a satellite television interview from Tripoli, he said he wanted a normal relationship with the United States as with any other nation.

LONDON — A British oil company is preparing a court battle against the Bank of England for return of stock worth 1.2 billion sterling (2.5 billion dollars) which it argues the bank unfairly wrested from it during lean times.

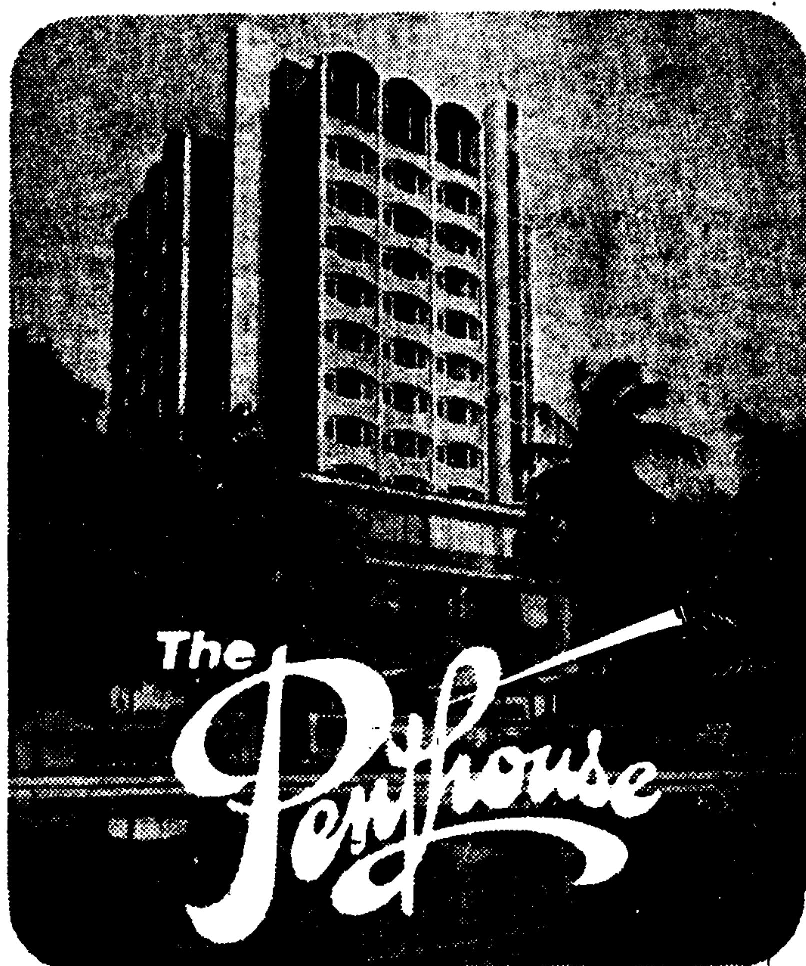
The shares represent the Burmah Oil Company's former 20 per cent stake in another oil firm, British Petroleum (BP).

WASHINGTON — A Congressional committee voted to lift a ban on US arms sales and aid to Argentina, imposed in 1978 because of alleged human rights violations.

DAKPLATEN
f. 12,50 per meter
gekleurde... f. 17,00 per meter
Bouwmaterialen Jongbloed N.V.
Terpsichoreweg 11 - Tel. 79276

TE HUUR GEVRAAGD
EEN WOONHUIS
op korte termijn
tot f. 600,— per maand
Telefoon 78271
(t.b.v. Nederlandse ingenieur)

UITVERKOOP!
Een gasstoof met 2 pitten fl. 69,— en met 4 pitten met fornuis nu fl. 310,—.
Freezers vanaf fl. 875,—.
Trappenberg Trading Co.
Centro Comercial Antilla
tel. 31481

SUNDAY BUFFET

in Curaçao's distinctive Top of the Plaza Penthouse featuring prime ribs of beef and a succulent variety of hot and cold dishes, fresh vegetables, crisp salads and scrumptious desserts...
And, Lito Scarso's Trio delightful dance music. Plus, complimentary showtime tickets to our exciting.

CAVE DE NEPTUNE
Sunday 7:30 - 11 pm
fls. 27.50 p.p.

Curaçao Plaza

Please phone 612500 for reservations

UNITED AGENCIES
Tel.: 612275 — 614444

KING PINE DESINFECTANT
United Agencies
Tel.: 612275 — 614444

ennia
vraagt te huur of te koop een
WOONHUIS
huurprijs tot fl. 600,00 per maand
koopprijs tot fl. 120.000,—
Aanbiedingen: telefoon 612844 toestel 1

25% KORTING
op beschadigde
GEGALVANISEERDE ½" PIJP
Curacao Trading Co. (N.A.) N.
Scharloo, tel. 611044

LATRA INC. Zeelandia tel.: 37580

Kontinueert haar loterij-aktie !!!

waarin U **met aankopen per bon van f. 100,—** of meer kans maakt op het winnen van een lot in de Landsloterij waarmee U

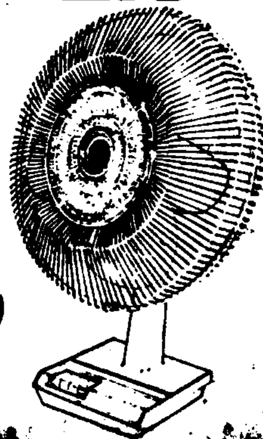
f. 60.000,—

kunt winnen.

Koop bij Latra Uw komplete sanitair pakket tegen zeer interessante prijzen !!

Latra te Zeelandia,
Uw partner in bouwen.

VENTILATOREN (FANS)

16 duim fls. 159,—
Korting fls. 49,—
fls. 110,— (CASH)

Ajoooo calor !!!
Goodbye to the heat !!!

CURAÇAO HARDWARE CO. N.V.

Ten behoeve van onze Afdeling Zelfbouw zoeken wij op korte termijn:

krediet administrateur

Deze funktionaris zal belast zijn met het leiding geven aan medewerkers/kredietverleners m.b.t.
- krediet-gesprekken en overeenkomsten
- koopovereenkomsten
- hypotheekaktes etc.

Ervaring op het gebied van onder staande taken strikt noodzakelijk:
- kredietbewaking
- rente en annuiteiten berekeningen
- correspondentie
- periodieke overzichten en begrotingen.

FUNKTIE-EISEN
- HAVO diploma
- M.B.A. diploma of gelijkwaardige opleiding.

krediet verlener (m/v)

Deze funktionaris zal belast zijn met:
- het voeren van kredietgesprekken
- het zorgdragen voor diverse administratieve verwerkingen m.b.t. koopovereenkomsten en hypotheekaktes etc.

Ervaring in soortgelijke funktie is noodzakelijk.

FUNKTIE-EISEN
- HAVO diploma met handelspakket of gelijkwaardige opleiding
- Goede contactuele eigenschappen.

Sollicitaties: brieven met nadere gegevens te richten aan Fundashon Kas Popular, Waaigat z/n, Postbus 762, t.a.v. de heer S. Pieters.

FUNDASHON KAS POPULAR
Scharloo, P.O.B. 762, Curaçao N.A., Tel.: 14333

BROOD ?
een probleem ?
Nee ! Bak het zelf met volkoren meel, biologisch, dynamisch van
TIENDA DI SALU "KORSOU"
HEALTH FOOD CENTER KORSOU
Bloemhofweg 84
(Ingang afloop Schottegatweg Oost voor Bakkerij Arts)
Open: 9.00 - 12.30 en 4.00 - 6.30 Voor inf.: tel. 55346.

A. Inschrijving leerlingen
Berg Carmel College, Gualbert College, Paulus College-Groot Kwartier: 21 mei 1981 tussen 4 - 6 u. n.m.
G.Ch. Pire kleuterschool, Chuchubiweg 12: 26 en 27 mei 1981 tussen 4 - 6 u. n.m.
Trouwboekje en doopbewijs meebrengen.

B. De Stichting R.K. Centraal Schoolbestuur
ROEPT SOLLICITANTEN OP VOOR DE FUNKTIE VAN:
DIREKTEUR
van de M.A.S. (Middelbare Agrarische School) te N. Zapateer.

Funktie-eisen:
2de of 3de graads onderwijsbevoegdheid en ruime onderwijservaring
bekwaamheid tot begeleiden van een lerarenteam
interesse voor het Agrarisch Onderwijs
leidinggevende kapaciteiten.

Sollicitanten dienen belijdend R.K. te zijn en uit overtuiging het R.K. Onderwijs te willen dienen.
Sollicitaties met uitvoerige inlichtingen binnen 10 dagen aan de Voorzitter van de Stichting R.K. Centraal Schoolbestuur - Scherpenh. 1, P.O.B. 139.

SECURITY GROUP
ANTILLIAN SECURITY GUARDS - ELECTRONIC SECURITY SYSTEMS - ELECTRICAL ENGINEERING
ELECTRONIC SECURITY SYSTEMS
heeft plaats voor een
SALES MANAGER
mnl/vrl.
Gelieve persoonlijk te solliciteren na telefonische afspraak.
Tel. 54887
ELECTRONIC SECURITY SYSTEMS
Salinja 144.

Ten behoeve van onze Afdeling Bedrijfsadministratie zoeken wij op korte termijn een:

KASSIER/KASSIERE

De vereisten voor genoemde funktie zijn:
- Havo diploma
- Grote akkuratesse
- Ervaring in soortgelijke funktie.

Sollicitaties: brieven met nadere gegevens binnen 2 weken te richten aan Fundashon Kas Popular, Waaigat z/n, Postbus 762, t.a.v. Hoofd Personeelszaken.

FUNDASHON KAS POPULAR
Scharloo, P.O.B. 762, Curaçao N.A., Tel.: 14333

BEKENDMAKING

De Ontvanger van het Eilandgebied Curacao maakt hierbij bekend, dat de motorfiets- en bromfiets nummerplaten voor het belastingjaar 1981 zijn aangekomen.

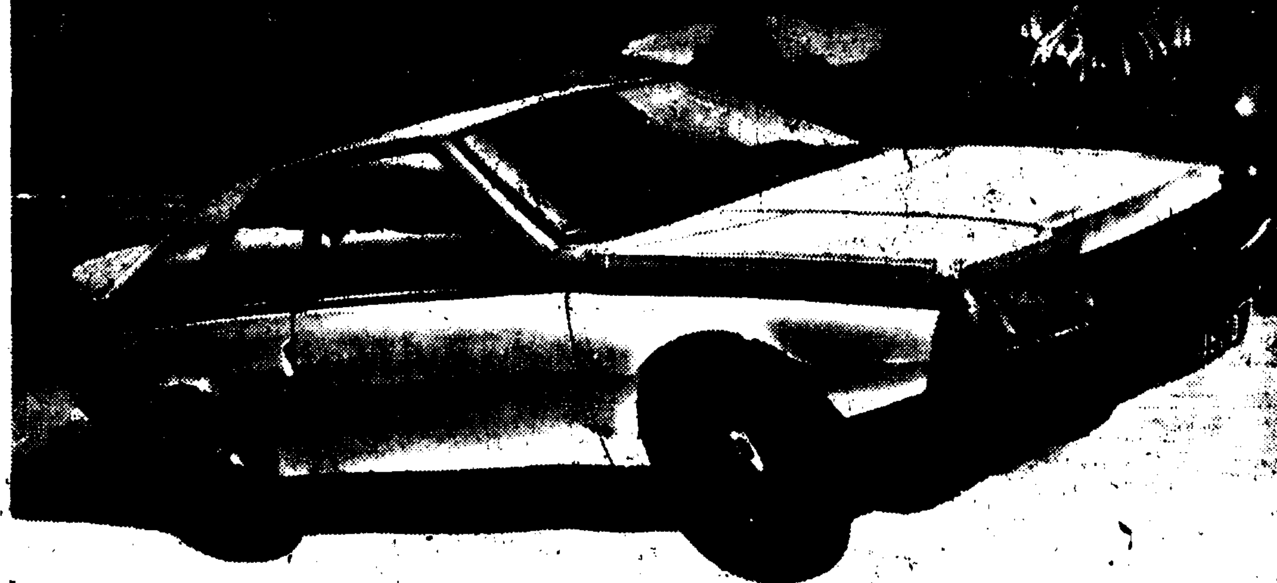
Degenen, die voor het belastingjaar 1981 de verschuldigde belasting reeds hebben voldaan, worden verzocht de desbetreffende nummerplaten op het kantoor van de Eilandsontvanger te Scharlooweg nr. 35, loket nr. 8, af te halen. Gelieve betalingsbewijs mee te brengen.

Opmerking: De motorfietsnummerplaten MF 258, MF 261 t/m MF 271, MF 273, MF 274, MF 296 t/m 300 werden gestolen.

Aan zij, die voor deze nummerplaten reeds belasting hebben betaald, zullen andere nummerplaten worden verstrekt.

De Ontvanger van het Eilandgebied Curacao,
G.H.U. Leonora.

Holidays.... get away from it all in a Fuego.

Open up new horizons. And do it in style in the new Renault FUEGO. The FUEGO is an eye catcher, an immediate status-giver, a car you'll be proud to own. And watch it eat up those miles — in total comfort and safety making it a real joy to drive. For holidays that are something out of the ordinary choose the new Renault FUEGO. Go and see one now your Renault dealer.

RENAULT-TT-81
Renault Antillana N.V.
Emancipatie Blvd. 34
Tel. 76395 — 76890

Renault 4 · Renault 5 3 doors - 5 doors · Renault 14 · Renault 18* · Renault 18 estate* · Renault Fuego · Renault 20* · Renault 30
*The Renault 18 and the Renault 20 are available with Diesel engine

Archeologisch onderzoek op Sint Eustatius

Het verleden behouden ten behoeve van de toekomst

Het verhaal van St. Eustatius is bekend: in de loop van de achttiende eeuw ontwikkelt zij zich tot een van de belangrijkste handelscentra van de Nieuwe Wereld, waarbij zij ten tijde van de Amerikaanse Vrijheidsoorlog een ongekende bloeiperiode doormaakt, niet in het minst vanwege dè illegale leveringen van allerhande goederen en oorlogsmateriaal aan de Amerikanen. De Engelsen nemen St. Eustatius haar steun aan de rebellerende kolonien niet in dank af en zeker niet wanneer de Statiaanse Gouverneur Johannes de Graaff bevel geeft op 16 november 1776 het onder Amerikaanse vlag varende oorlogsschip "Andrew Dorea" een tegen-saluut te geven. (Daarmee is voor het eerst de vlag van wat later de Verenigde Staten van Noord-Amerika zou worden, erkend als vlag van een zelfstandige natie.). In 1781 wordt St. Eustatius ingenomen door een Engels eskader onder Admiraal Rodney en wordt het eiland geplunderd: haar - in Engelse ogen - gerechtigde straf.

Eddy Ayubi heeft de coordinatie van de plannen om in kaart te brengen en te onderzoeken wat er nog staat of begraven ligt op Sint Eustatius.

Na de plundering door Rodney volgt nog een korte bloeiperiode, die met de inname van Statia door de Fransen in 1795 definitief tot staan gebracht wordt. Daarna blijft van wat eens "The Golden Rock" heette nauwelijks meer dan een kale rots over: nu al bijna tweehonderd jaar. Statia is waarschijnlijk het minst bedeelde eiland van de Nederlandse Antillen, het (klater) goud verscheen in de loop van onze tijd op het buureiland St. Maarten waar hotels horden toeristen huizen.

Maar in geschiedkundige kringen bleef de belangstelling voor Statia bestaan, zowel op het eiland zelf waar de St. Eustatius Historical Foundation aktief is en ondermeer een museum opzette, als daarbuiten. In de loop van de jaren zeventig groeit de buitenlandse belangstelling voor Statia's verleden gestaag: in 1973 komt bij een schoonmaak een mikvah (Joods ritueel bad) tevoorschijn, een groep Nederlandse studenten doet een survey op het eiland (Attema en De Roy van Zuydewijn oa.) en met Nederlandse steun wordt het Fort Oranje in oude glorie hersteld. Ook de "Bicentennial"-viering (het tweehonderd-jarig bestaan van de VS) gaat het eiland niet onopgemerkt voorbij: postzegels en munten gedenken het saluut dat destijds de Engelse emmer deed overlopen.

COLLEGE UIT VIRGINIA

En dan verschijnt het "College of William and Mary" uit Virginia in de Verenigde Staten op het toneel. Er is belangstelling om eens een uitgebreid onderzoek te verrichten naar de "cultural resources" van het eiland: een in kaart brengen en voorlopig onderzoeken van wat er nog staat op het eiland of verborgen ligt onder het stof van twee eeuwen vergetelheid. De kontakten worden gelegd met vertegenwoordigers van de Historical Foundation, het BC van de Bovenwinden. Gezaghebber Max Pandt en de Amerikaanse Consul-Generaal Mej. Alta Fowler verlenen hun medewerking en zo wordt ook de Centrale Regering benaderd. Het eigen instituut voor archeologisch onderzoek op de Nederlandse Antillen, het Archeologisch en Anthropologisch Instituut van de Nederlandse Antillen met aan het hoofd daarvan drs Eddy Ayubi neemt de coordinatie van het projekt en de voorbereidingen ervan ter hand.

De ruïne van de Nederlands-hervormde kerk ziet er nog redelijk uit.

Een voorlopig rapport, opgesteld door medewerkers aan het College of William and Mary werd aangevuld met een vervolg-verslag en kortelings bezocht een delegatie bestaande uit Minister Leslie Navarro, drs Eddy Ayubi en ing. Angel Salsbach St Eustatius en St. Maarten om besprekingen te voeren over het projekt en enkele technische zaken uit te werken.

Minister Navarro voerde besprekingen op bestuurlijk niveau, ing. Salsbach trof voorbereidingen voor het in kaart brengen van vondsten en drs Ayubi werkte archeologisch-technische aspekten nader uit ter voorbereiding van een door het College of William and Mary van 8 juni tot 18 juli te organiseren archeologisch veldonderzoek.

VELDONDERZOEK

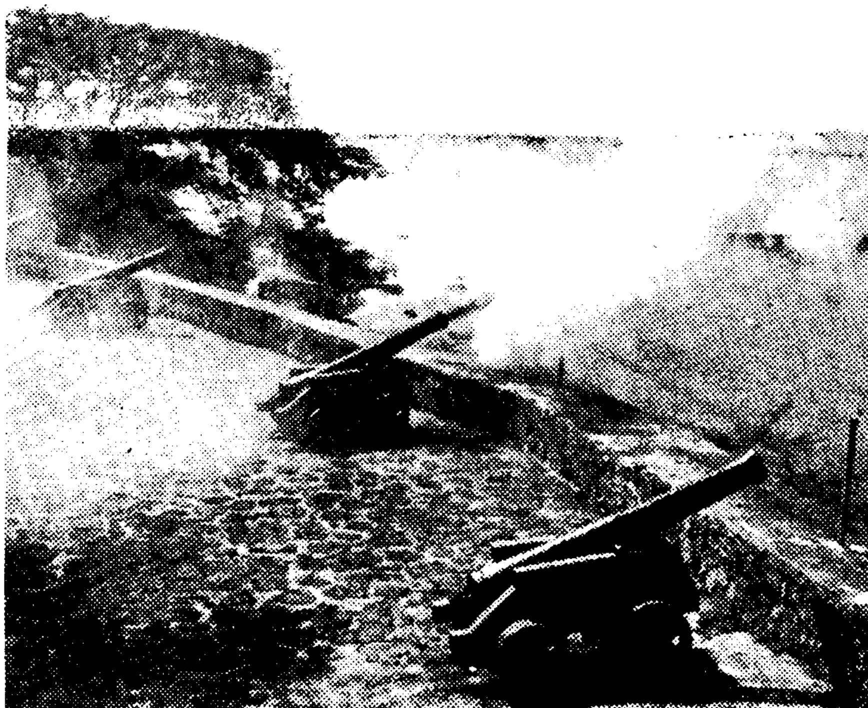
Het ligt in de bedoeling dat een groep van circa 30 studenten en 5 hoogleraren een uitgebreid veldonderzoek verrichten op St. Eustatius om zo te weten te komen wat er zoal te vinden is op archeologisch terrein zowel op het land en in de stad als onder water. De verscheidenheid aan vondsten is zeer groot: van een wereldhaven uit de zeventiende en achttiende eeuw tot prehistorische Indiaanse nederzettingen, suikermolens, forten, opslagplaatsen, plantagehuizen, slavendepots, kerken en synagoges, en alles op zo'n klein oppervlak!

Het unieke van St Eustatius is niet alleen gelegen in deze combinatie van vondsten, maar veeleer in het feit dat tot op heden het grootste deel van de windplaatsen onverstoord is. Meestal worden namelijk op de ruines uit het verleden weer nieuwe bouwwerken geplaatst: op St. Eustatius echter staat alles er nog nu nog. Inmiddels is men begonnen met de bouw van een olie-opslag-bedrijf op Statia en zijn een aantal van de overblijfselen uit het verleden verloren gegaan. En, zoals het in het genoemde voorlopig rapport staat, "cultural resources are finite and non-renewable" zodat het de hoogste tijd wordt te onderzoeken welke delen van het totaal aan vondsten nader bestudeerd moeten worden en welke delen beslist voor de toekomst geconserveerd moeten worden: ..Statia's historical claims to world-wide attention can be destroyed in no time at all with just a few passes of a tractor".

Lower Town: ruines die eens een wereldhaven waren.

De Centrale Overheid, zegt Angel Salsbach, hecht in haar nog te verschijnen cultuurbeleidsnota grote waarde aan de rekonstruktie van de geschiedenis en voorgeschiedenis van de eilanden die de Nederlandse Antillen vormen, waarbij de maatschappijformaties, produktiesystemen en produktieverhoudingen binnen die systemen geanalyseerd en verklaard worden. De archeologie kan bewijsstukken aanvoeren voor cultureel anthropologisch en geschiedkundig onderzoek. Vandaar dat het plan van het College of William and Mary als erg positief wordt ervaren.

De Engelsen namen het de Statiaanse gouverneur Johannes de Graaff zeer kwalijk, toen hij november 1766 een tegensaluut gaf aan het onder Amerikaanse vlag varend oorlogsschip Andrew Dorea.

Door Carel de Haseth

HULP VS

In zoverre is dit projekt bijzonder, volgens Eddy Ayubi, dat de Antillen meestal een beroep doen op Nederlandse hulp bij de opzet van dergelijke plannen. Ditmaal echter komt een aanbod uit de Verenigde Staten, is er sprake van een werkelijke uitwisseling van kennis (de Amerikanen nemen het voorlopig archeologisch onderzoek voor hun rekening, de Antillen stellen de studenten in staat veldervaring op te doen en helpen bij de organisatie). Eventuele vondsten dienen op Statia te blijven, terwijl wetenschappelijke publikaties van het gevondene zullen worden uitgegeven. Bovendien moeten wij ons ervan bewust zijn, dat het geplande onderzoek slechts een eerste aanzet is voor een veel uitgebreider projekt. Stelden de Amerikaanse onderzoekers al dat zij "are making St. Eustatius and its historical potential known to a wide variety of people who could be useful" voor verder onderzoek ook uit Nederland zijn toezeggingen voor bijstand. Zo wordt reeds bronnen-onderzoek verricht door Prof. De Smidt (met hulp van Sticusa) en heeft Dr. Tacoma aangeboden metingen te verrichten aan te vinden skelet-materiaal(★).

Fort Oranje is reeds twee jaar geleden helemaal gerestaureerd.

Met dit al moet het projekt niet alleen een zuiver wetenschappelijk doel dienen, maar ook de culturele en economische ontwikkeling van Statia en haar bevolking ten goede komen. Als eenmaal bekend is wat er aan cultureel erfgoed is op St. Eustatius, moet daar rekening mee gehouden worden bij de planning voor bouw, etc. en moet bekeken worden wat de beste manier is om het te behouden of eventueel te restaureren. Het is duidelijk dat een goed uitgevoerd conserveringsplan gedurende langere tijd een aantal arbeidsplaatsen zal scheppen en ook in de toekomst een bijdrage kan leveren aan de werkgelegenheid. Restauratie is immers niet een eenmalig gebeuren; verder onderhoud is noodzakelijk.

TOERISTEN

Het is duidelijk dat Statia een machtig potentieel heeft om geinteresseerde toeristen, met name uit de Verenigde Staten, aan te trekken: toeristen die in eerste instantie komen voor wat het eiland aan eigens te bieden heeft en niet voor het winkelen of de one-armed-bandit. En dat is volgens Angel Salsbach erg belangrijk: de Statiaan zelf is zich bewust van het verleden van zijn eiland, ziet de waarde in van zijn cultureel erfgoed en wil het in stand houden. Dit geldt zowel voor de gewone man als voor de eilandsbestuurders: zij voelen er bar weinig voor het St. Maartense welvaartsmodel na te bootsen. Veeleer blijft St. Eustatius haar eigen waarde verder ontwikkelen om daarmee ook het eiland en haar bewoners tenminste iets van het gouden verleden ook in de toekomst te kunnen bieden. Een evenwichtige ontwikkeling van het toerisme, zonder de eigen identiteit aan te tasten, een eigen dat juist behouden dient te worden en waar mogelijk gerestaureerd.

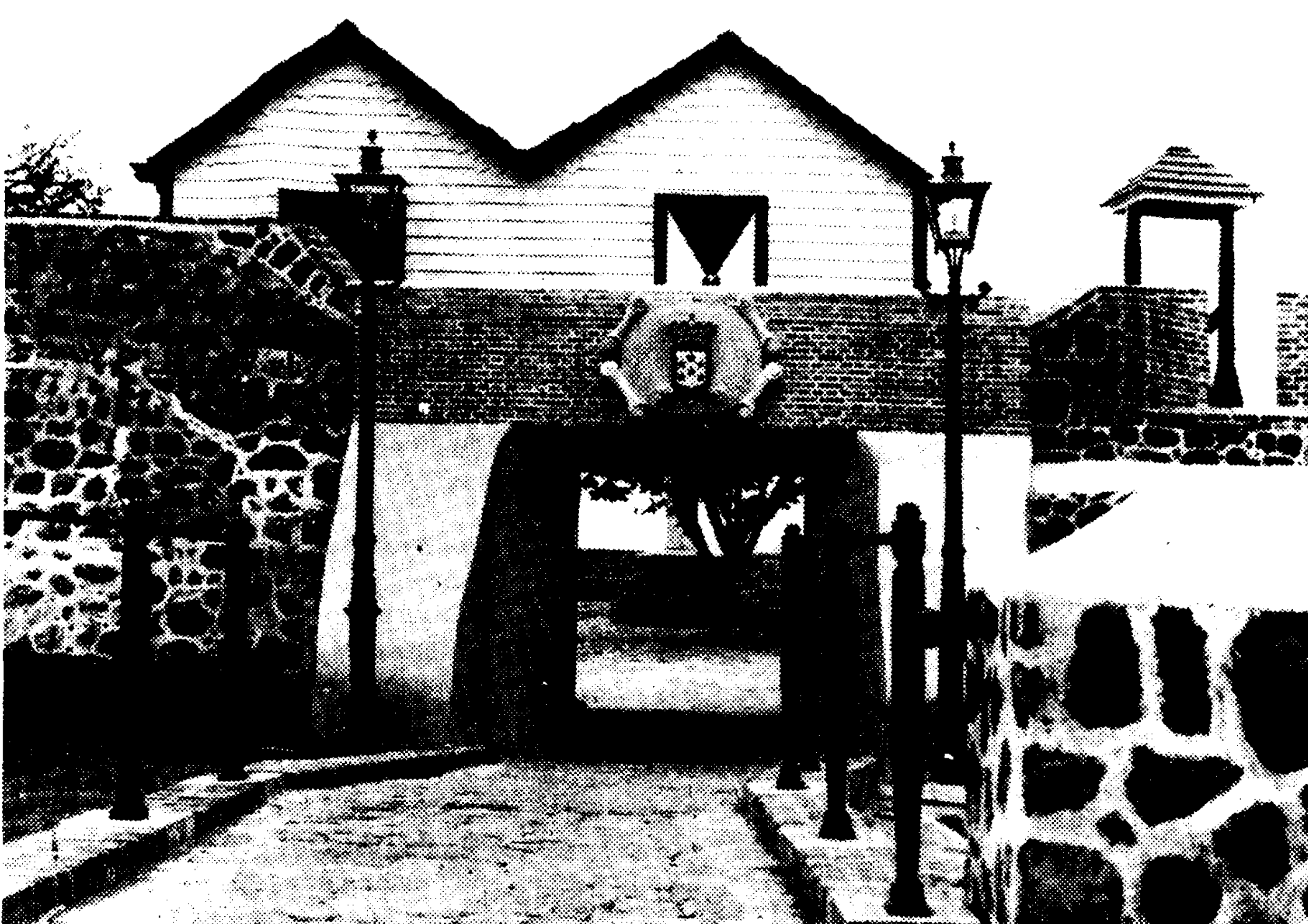

Angel Salsbach trof voorbereidingen voor het in kaart brengen van vondsten.

Het in juni-juli te verrichten onderzoek zal een schat aan gegevens kunnen opleveren, aan de hand waarvan verdere stappen ondernomen zullen moeten worden. De Statiaanse bevolking, de diverse overheden, het Archeologisch en Anthropologisch Instituut in samenwerking met het College of William and Mary werken zo aan een projekt, dat uniek is voor de Nederlandse Antillen. Het is te hopen dat ook anderen het belang ervan in zullen zien en dat het zal verworden tot wat het worden kan: een unieke vorm van het voorzien in eigen onderhoud zonder het eigene prijs te moeten geven!

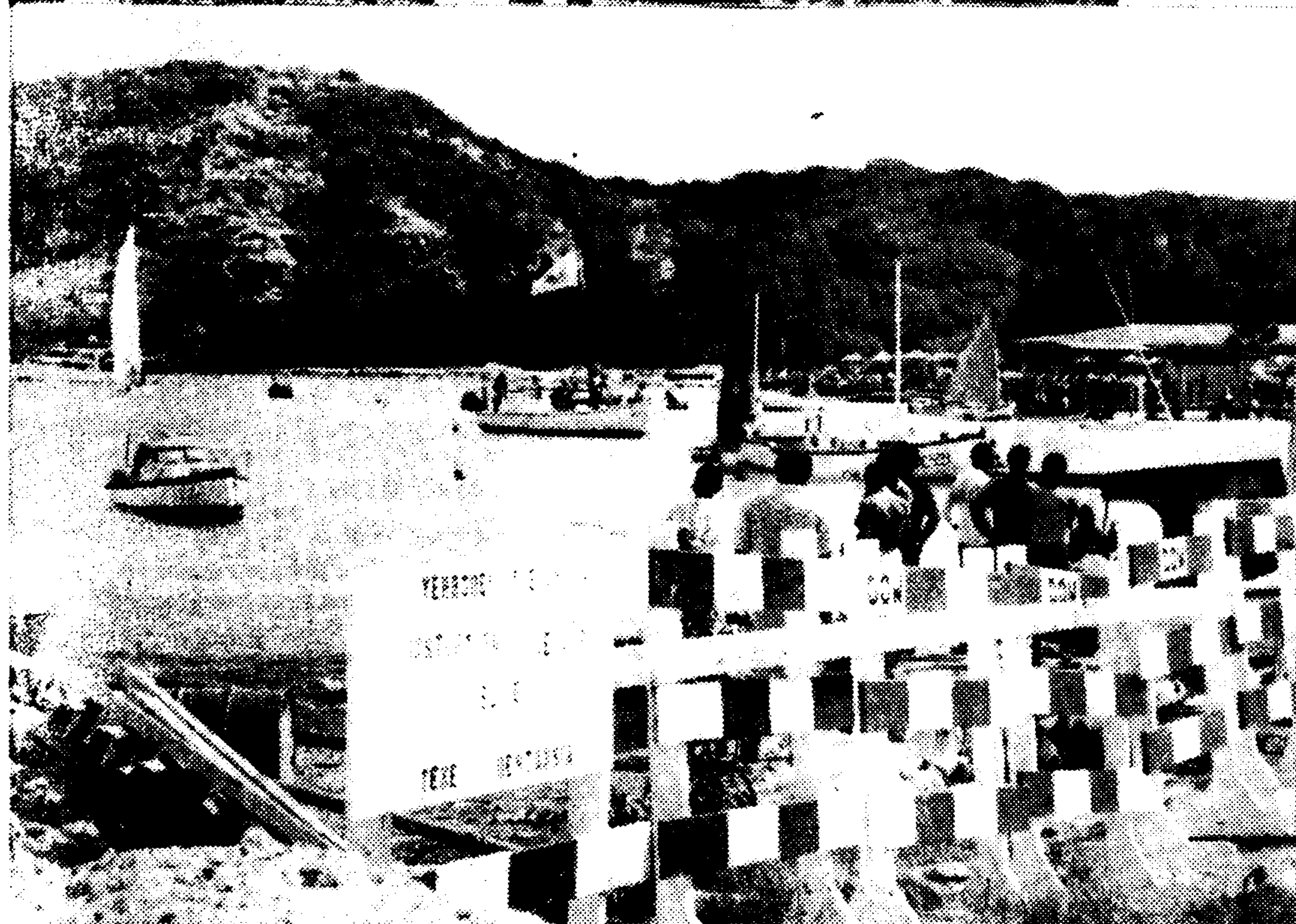
= = =

★Terzijde zij nog opgemerkt dat een medewerkster van het Archeologisch Anthropologisch Instituut in de gelegenheid werd gesteld aan het College of William and Mary in Williamsburg een opleiding te volgen in archeologische conserveringstechnieken. Van Dr. Tacoma, die verleden jaar twee Indiaanse skeletten van Curacao voor bestudering meenam naar Nederland, verscheen onlangs een studie over een Bonairiaanse skeletvondst en een Indiaanse schedel van Aruba als uitgave van de Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en de Nederlandse Antillen. Een studie, die twee zeer interessante gegevens opleverde: enerzijds een mogelijk bewijs dat de Antilliaanse Indianen - zeker bezien door zestiende-eeuwse Spanjaarden - "reuzen" zijn geweest (het Bonairiaanse skelet was van een meer dan 1 m 70 lang individu, hetgeen voor Indianen uit onze wijde omtrek een uitzonderlijke lengte is), terwijl anderzijds de Arubaanse schedel het eerste onomstotelijk bewijs vormt dat de Antilliaanse Indianen hun schedel vanwege hun schoonheidsopvatting moedwillig deformeerden!

BISTA DI SaMiSail

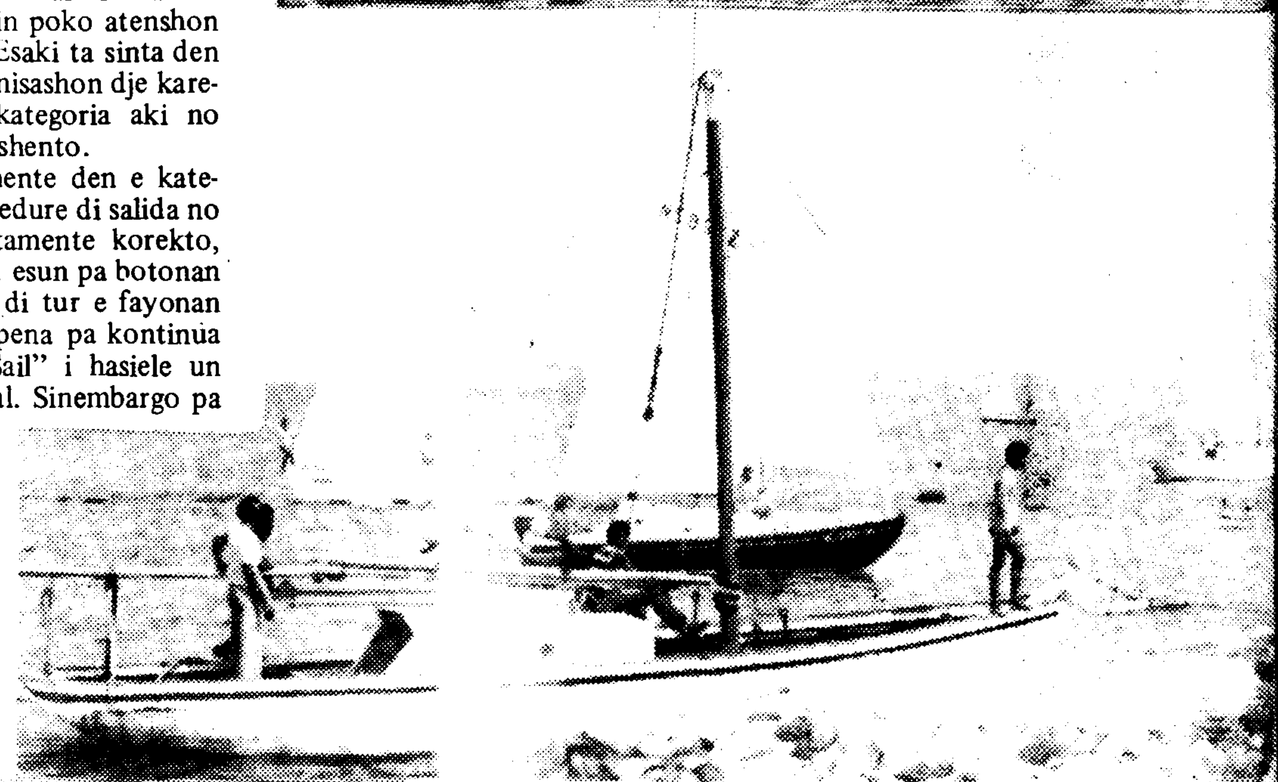

WILLEMSTAD – E pustamentu di boto, asina yamá "Sami Sail" ya ta tras di lomba, i pa hopi e tabata un evenementu ku sin duda tabata bale la pena. Sinembargo e evento aki no a tuma lugá kompletamente sigun plan. Tabatin varios problema organisatorio ku naturalmente ta inevitabel den kualke evento.

Esaki kon ku bai bin no ta nifika ku mester laga e fayonan aki bai sin mas ya ku ta di nan nos por siña. Masha remarkabel tabata entre otro, ku durante ambos dia di kompetensia tabata komo sifuera ta dos diferente grupo di nos komunidat tabata partisipa kontra otro, manteniendo nan mes distansiá for di otro. Kualke hende ku un tiki sintí por kompronde ku un aktitut di tal forma no ta kuadra ku e pensamentu aktual.

Un otro pregunta ku a reina enkonekshon ku organisashon dje "Sami-Sail" ta, kon ta posibel ku e komité organisadó no a saka ganashi? Enkonekshon ku organisashon di e evento aki otro aña esaki ta un sla formal. Kon ku bai bin esaki no ta motibu pa otro aña no tin un Sami Sail.

ORIGEN

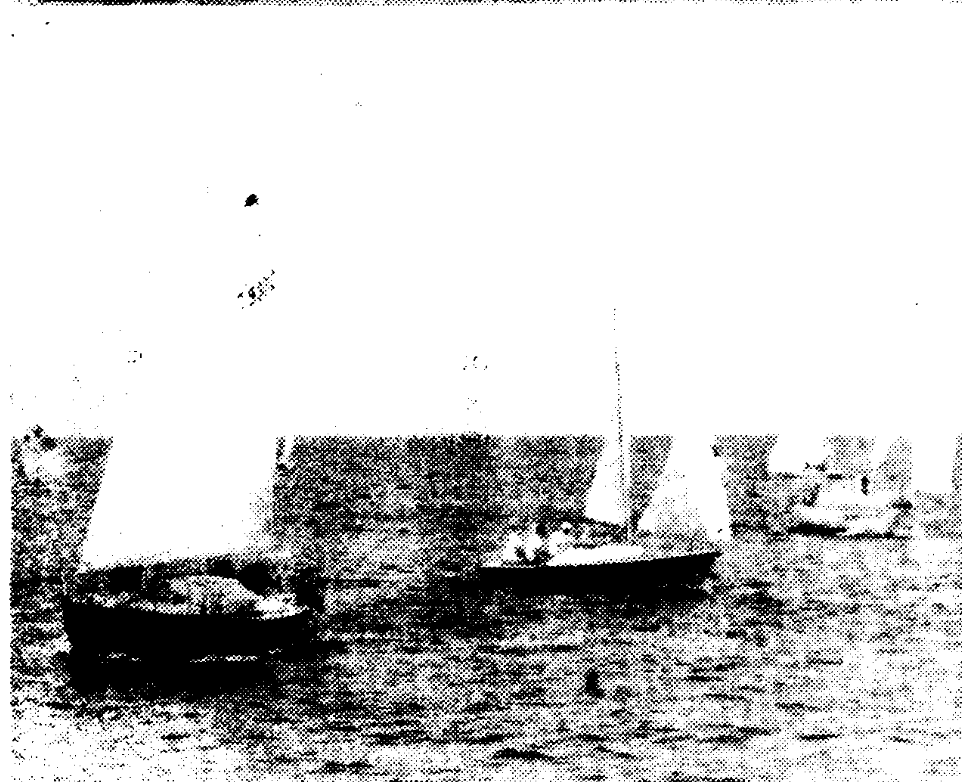
E origen di "Sami Sail" ta sinta den e pustamentu ku boto di piskadó kua tur aña tabata ser organisá. Kon ku bai bin na nos konsepto tabatin poko atenshon p'e grupo aki. Esaki ta sinta den e echo ku organisashon dje karedanan den e kategoria aki no tabata shen porshento.

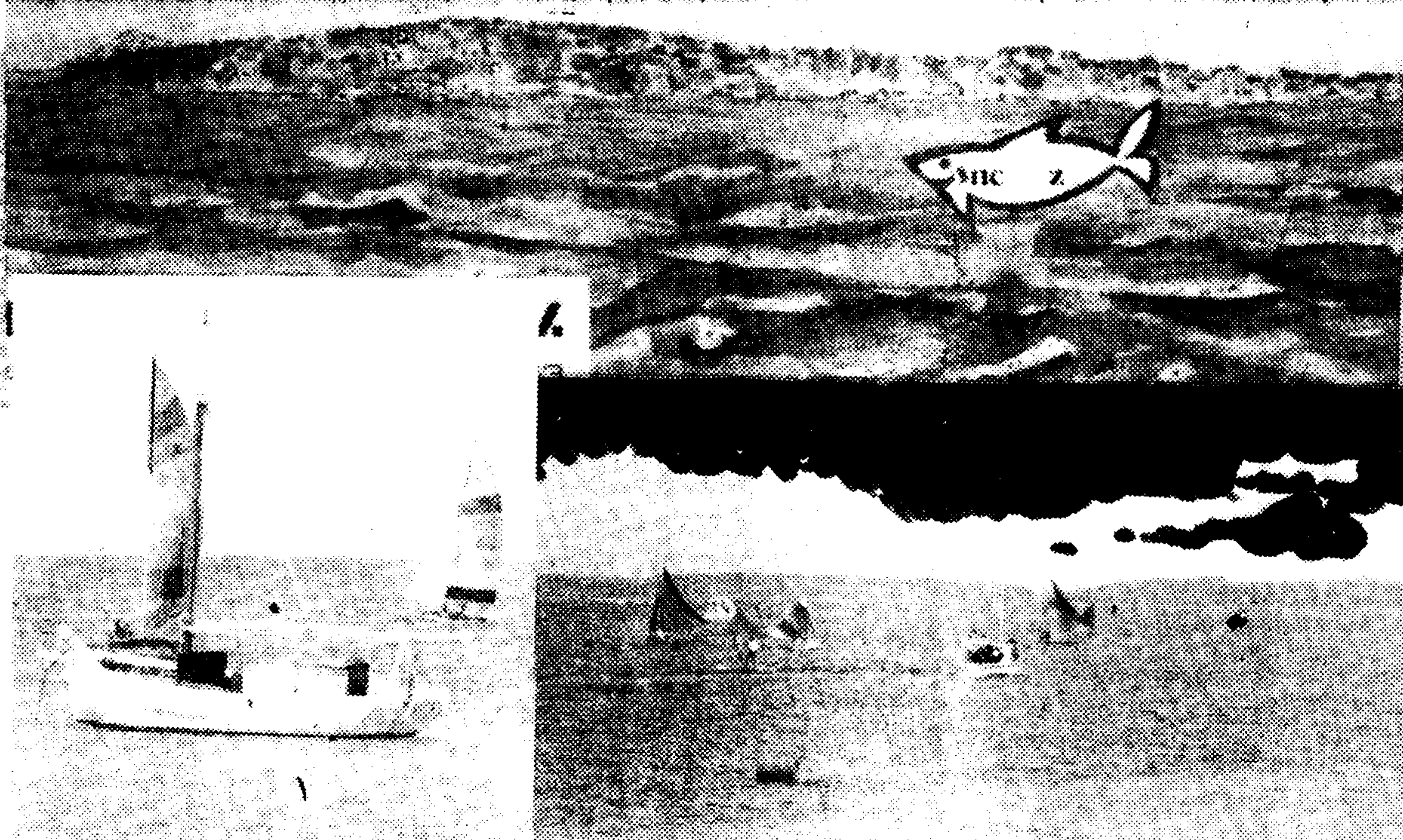
No ta unikamente den e kategoria aki e prosedure di salida no tabata kompletamente korekto, sino tambe den esun pa botonan grandi. Apesar di tur e fayonan aki ta bale la pena pa kontinua ku e "Sami Sail" i hasiele un evento nashonal. Sinembargo pa logra esaki mester tin na promé lugá koperashon entre tur grupo di nos komunidat.

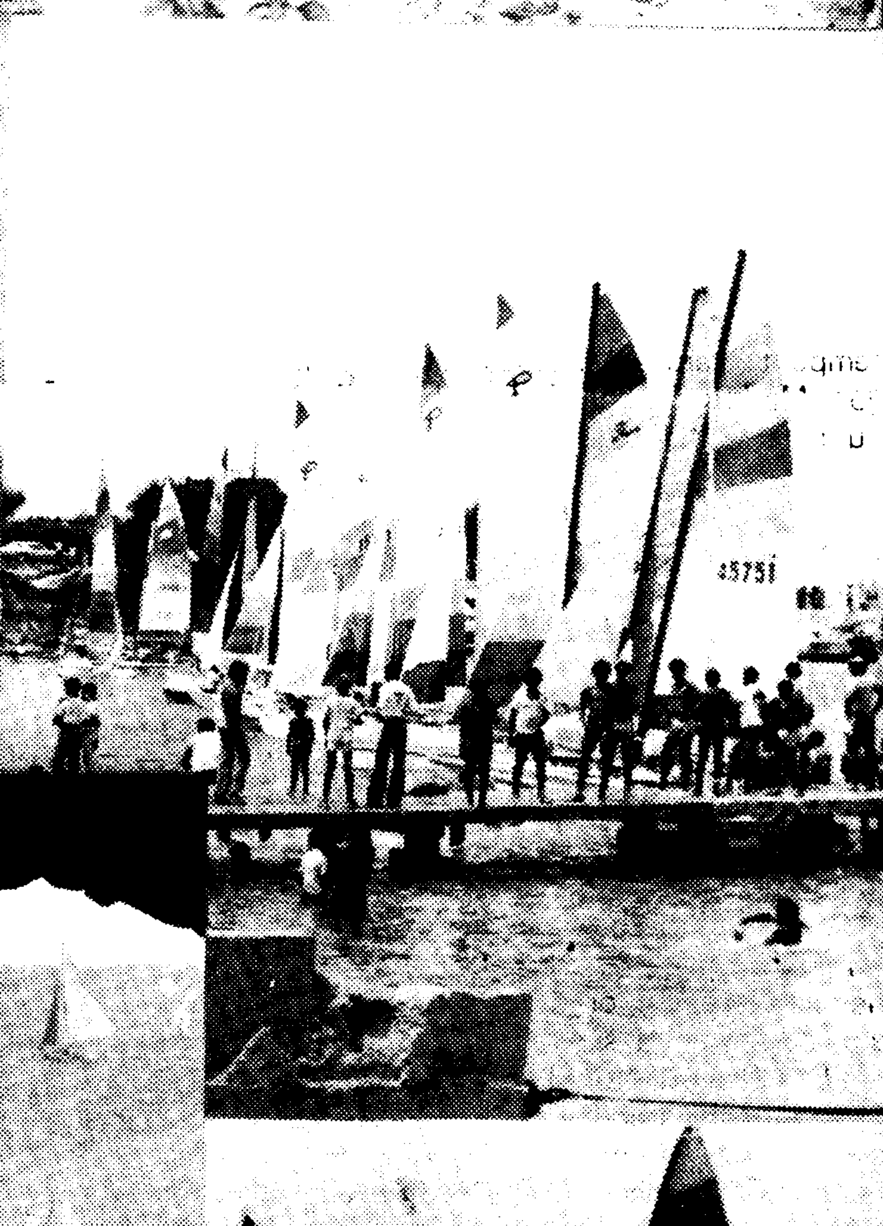
Pa Parti di hubentut tambe a keda demonstra klaramente ku tin hopi interes p'e asina yama "Sami Sail". Riba nan propio inisiativa varios hoben di Boca Sami a traha nan boto di miniatura i ku esaki nan a organisa un pustamentu den e saliñanan tras di e sentro di Marina. Algu ku a hala masha poko atenshon pero ku tin un balor inmenso pa futuro di Sami Sail, ya ku mayan ta e hubentut lo mester sigui ku e tradishon aki.

P'e komite organisado esaki alabes ta un punto interesante riba kua por bai traha enkonekshon ku e proksimo "Sami Sail". Asina por sigui menshona mas forma di atrakshon ku por ser inkorpora den e dos dianan ku e evento aki ta tuma luga.

WILLEMSTAD – Windsurfers die hun rugnummers nog niet hebben ingelverd kunnen dit doen bij de heer Franz Aartsen op de Marine Sportcentrum te Brakkeput, tel. 672221, Sunfishes en surfers kunnen op hetzelfde adres hun foto's bestellen. Voor de overige boten kan dit geschieden bij de heer Kees Rademaker, tel. 77289.

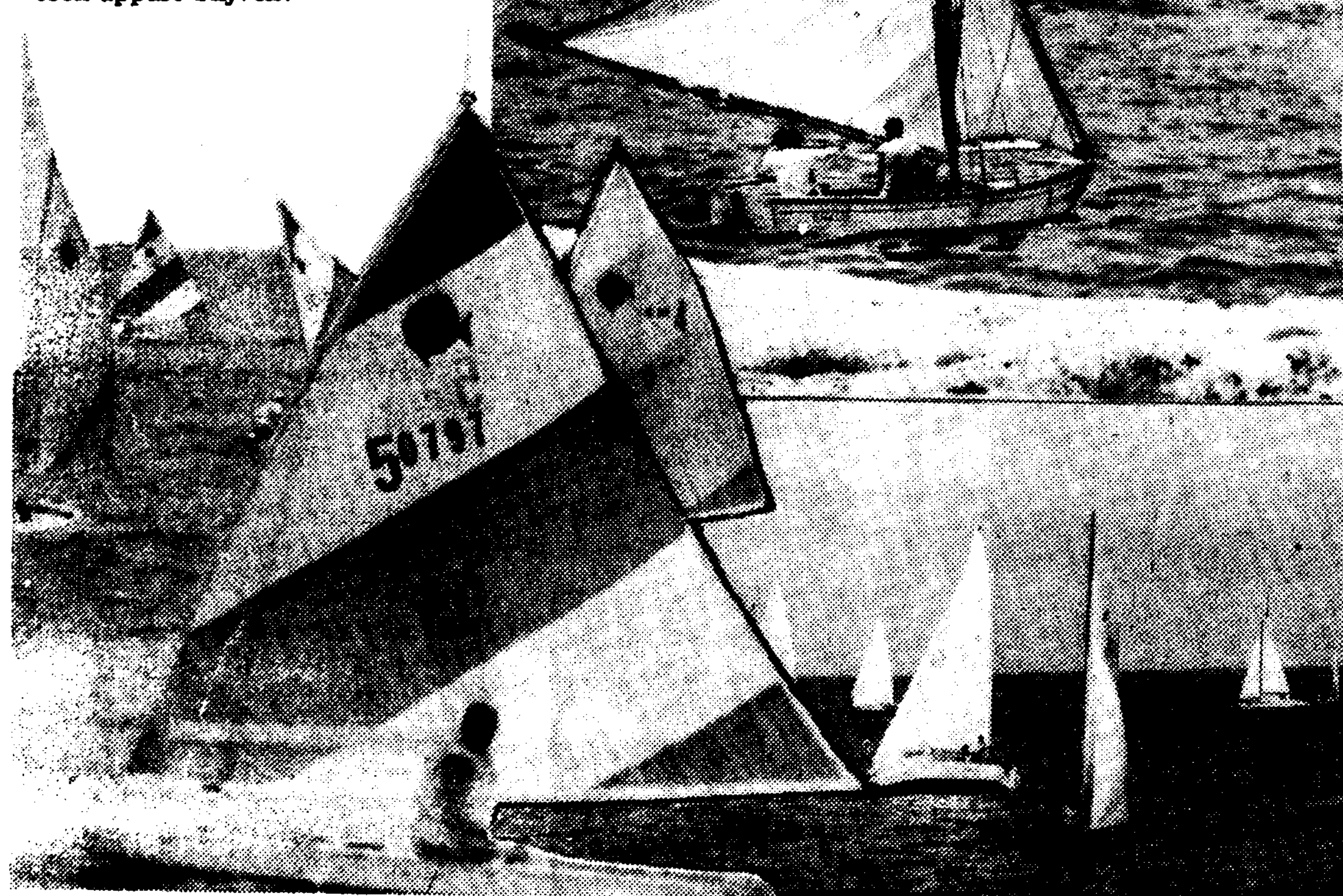
Uit alle reacties tot nu toe blijkt dat meer dan de helft van de deelnemers ervan overtuigd is dat de "Sami Sail de moeite van een vervolg waard is. Maar toch moet er genoeg aandacht besteedt worden aan degenen die zich nogal crities hebben opgesteld.

Enkele vragen die in verband hiermee zijn gerezen en die ongetwijfeld de aandacht van de organisatie komitéé vergen, zijn: Was het niet beter als er meer volgboten zouden zijn?

Zou de start procedure niet duidelijker kunnen verlopen? Komt er nog een uitslag van de grote jachten? Kunnen de wedstrijd bepalingen niet bepalender zijn? Worden boeien normaal gesproken altijd verlegd zonder dat de deelnemers daarvan op de hoogte zijn? En "last but not least" heeft een ontmoeting tussen twee groepen zin als ze toch appart blijven?

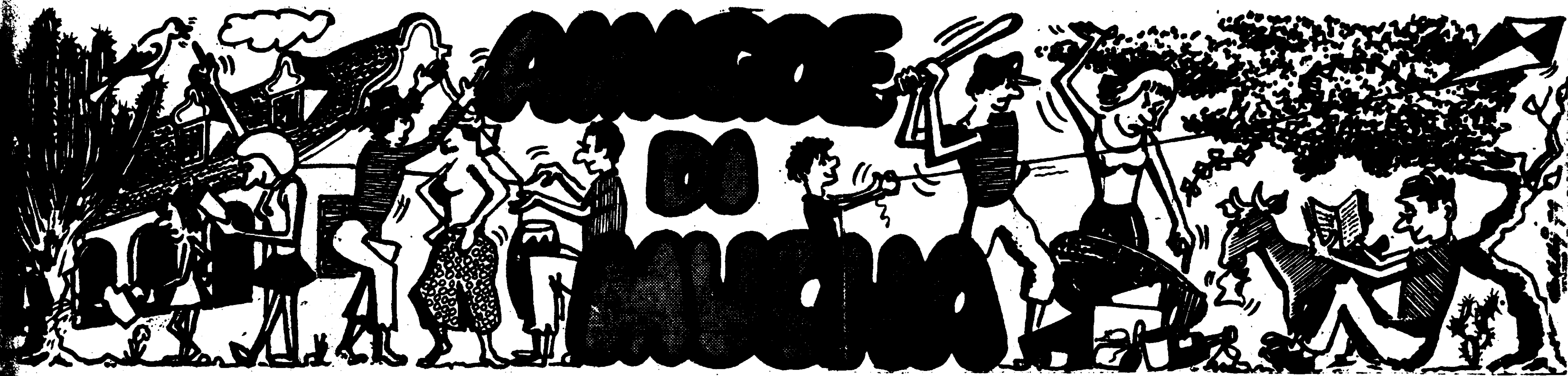
Als er vanuit de kant van de organisatie kommitéé aandacht wordt besteedt aan de hierboven gerezen vragen, kan vanaf nu gezegt worden dat de "Sami Sail" van volgend jaar als een nog groter succes bestempeld kan worden.

WILLEMSTAD – Un di dos Sami Sail otro aña por ta posibel i nos ta konvensí ku esaki por tuma lugá tambe. Sinembargo e komité organisadó lo mester bai buta pretu riba blanku e puntonan ku tur esnan relashoná ku e evento mester atene nan mes na dje. Na Boca Samí ya esaki por ser karakterisá komo un fiesta di bario. Pa e por bira un evento di karakter nashonal na promé lugá e pueblo di Boca mes i na di dos lugá tur esnan envolví mester duna nan aporte.

Amiguitonan konta

ATROBE AWE MI tin algu dje buki aya ku a impreshonami asina tantu. Mi ta spera ku lo el a gusta boso tambe. Tambe mi tin un entrevista ku un yònkuman chikitu asina pero hopi fuerte. Na hulandes nan ta bisa: Klein maar dapper!
Bisa kiko e tin di bisa boso.

Mi yama DARCY REENIS. Mi tin 7 aña i mi ta den 2de klas na Franciscuscollege. Mi gusta bai skol hopi anto mi vaknan preferi ta traha sòm i lesa. Ma haña un 9 pa lesamentu riba mi rapòrt. Na kas mi tin mas ku 40 buki di mi mes. Mi ta lesa hopi, tantu na hulandes komo e bukinan ku tin na papiamentu. Na hulandes e buki ku ta mi favorito ta Pietje Puk i na papiamentu mi gusta lesa e buki ku yama: Mangusa. Bo ta siña hopi kos dor di lesa buki. Mi gusta hopi kos, mi gusta hunga futbòl i beisbòl. Mi gusta traha mi fli i subié. Mi gusta hunga outo i kore den kurá ku mi ruman chiki. Al momento mi hòbi ta landamentu. Mi ta siñando pa mi diploma A. Masha dushi mes. Tur kos ku mi ta hasi mi ta hasi ku smak. Mi ta bai lès di blokfluit. Un kos ku mi a hasi hopi tempu ta karate. Mi tabata bai lès serka Henry Gouten. Ma kumisa bai dia mi tabatin 5 aña. Ma kumisa ku faha blanku, despues ma bula un faha, esta esun blou i ma bai hel. Kaba ma haña mi faha bèrdè. Ma gana hopi beker. Bo por wak nan riba e pòrtrèt. Ma gana dos bes un promé preis i dos bes un di dos. Ma representá Kòrsou na Venezuela dia mi tabatin 5 aña. Pero awor aki ma slo dòwn un tiki pa mi haña un chèns di bai landa. Ora mi kaba ku diploma A mi ta bai bèk, kaba despues di un tempu mi ta bolbe slo dòwn pa mi bai landa pa mi B.

Ta duele ku bo no por hasi tur kos ku bo ta gusta pasobra e ora ei bo tin muchu kos pareu. Tampoko no por. Mi ta kanta den e grupo Perlitas tambe for dia mi ta hopi chikitu.

Mi gusta wak televishon hopi, pero kinderuurtje. Mi sine favorito ta Caspar. Mi ta gosa masha ora tur hende ta spanta ora nan weté. Mi tin masha hopi amigu, tantu na skol komo na kas, pero mi mihó amigu ta Raurd. Nos ta komprонde otro hopi bon.

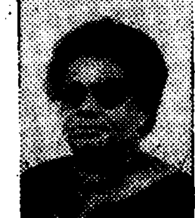
Dia mi bira grandi mi ta pensa di bira dòkter. Un espeshalista di mucha, pasobra mi gusta mucha masha. Un mener di skol tambe ta traha ku mucha, e tin hopi tempu liber, pero tòg ami ta bira dòkter. Bo por kura mucha malu, e kos ei ta hopi greit.

Muchanan, awor boso sa kasi tur kos di mi. Ami ke bisa boso: lesa hopi - hopi. Bo ta siña hopi kos interesante den un bon buki. Okei?

Weet je wat een.....is?

JUTU IS EEN van onze kunstenaars die niet zo erg bekend zijn. Toch maakt hij van de meest uiteenlopende materialen allerlei dingen. Hier zie.... een leguaan.... die heeft hij op zijn huisdeur vast gemaakt. Met het doel..... ongewenste gasten af te schrikken.

Coordinashon
Popi Muzo

De boze Bui

(Door Nel Basilio)

POETSJE HAD een slechte bui. Ze mopperde en pruttelde en niets was goed. kabouter Brr morste as op de grond. Pinkie kwam binnen met modderschoenen. De dadeltaart was niet goed gelukt. Het had geregend, net nu ze de tapijten in de zon wilde hangen. Ach, het was eigenlijk geen wonder, dat ze een boze bui had. "Weet je, wat jij eens moest doen", zei kabouter Brr. "Op bezoek gaan bij Ezeltje Harisemper. Die lacht immers altijd en bij hem krijgt niemand de kans zo'n sikkeneurig gezicht te zetten". En dat vond Poetsje een goed idee. Want zelf vond ze het ook niet leuk met zo'n kwaad gezicht rond te lopen.

MAAR TOEN ZE een kwartiertje later bij Harisemper aankwam, lachte het ezeltje helemaal niet. Erger nog: Het keek net zo kwaad als Poetsje zelf. "Ok dat nog", zuchtte Poetsje. "As op de grond, modderschoenen, mislukte dadeltaart, regen en Harisemper met een boze bui". "Ik heb geen boze bui", zei Harisemper kwaad. "Ik heb alleen maar geen zin om vandaag te lachen". "Morgen weer wel?" vroeg Poetsje. "Dan kom ik morgen wel terug". "Nee", snauwde Harisemper, "Morgen ook niet". "Nou, dan ga ik maar", zei Poetsje teleurgesteld.

"AI AI AI!", klaagde Harisemper. Zo droevig, dat Poetsje er haar boze bui van vergat. Ze keek het ezeltje bezorgd aan. "Wat is er eigenlijk met je aan de hand?" vroeg ze, "Ben je soms ziek?". "Ai nee, mijn poot doet zeer. Ik kan er niet mee lopen", zuchtte Harisemper. "Aha, vandaar!" riep Poetsje uit. "Laat maar eens kijken. Steek je poot eens naar achteren". "Moet ik ook A zeggen?" vroeg het ezeltje. "Net als wanneer ik mijn tong uitsteek?" "Oh, dat weet ik eigenlijk niet", zei Poetsje weifelend, "Doe het maar voor alle zekerheid". En dus stak Harisemper zijn zere poot naar achteren en balkte: "I aaa!". "Alleen maar A", zei Poestje. "Dat kan ik niet", zei Harisemper verlegen. "Ik moet er eerst I voor zeggen".

Maar Poetsje was de A en de I en de hele rest van het alfabet al vergeten. "Oh oh oh, wat een knots van een splinter zit erin", riep ze uit. "Geen wonder, dat je daar niet mee kan lopen. Houd je poot heel stil, dan zal ik hem eruit trekken".

MAAR DAT WAS makkelijker gezegd, dan gedaan. Ze trok en trok, maar er kwam geen beweging in. "Trek dan", zei Harisemper ongeduldig. Hij merkte er niets van, dat het kleine kaboutervrouwtje aan de splinter trok. "Dat doe ik al", hijgde Poetsje. "Maar het lukt niet. Weet je wat. Ik trek de splinter naar achteren en jij trekt je poot naar voren. Met z'n tweeen moet het gaan". "Goed", zei Harisemper. "Daar gaat ie dan. Eeen twee... drie!" En meteen, toen hij drie zei, trok hij zijn poot met een ruk naar voren. "Ai ai ai!" gilde Poetsje verschrikt en vloog met een boog door de lucht. Wat een geluk, dat ze net op de rug van een konijntje, dat net langs kwam, viel! "Oef!" zuchtte Harisemper opgelucht. "Stel je voor, dat je op de harde grond gevallen was. Is de splinter er nu uit?"

MAAR NEE, de splinter zat er nog steeds in. "Kan ik misschien helpen?" vroeg het konijntje. "Als we er met z'n tweeen aan trekken, lukt het vast wel". Poetsje en het konijntje rukten en trokken, maar er gebeurde niets, helemaal niets. "Als ik het hout nu eens af knabbelde", stelde het konijntje voor. "Zie je die twee grote tanden van me? Daar knaag ik de hele splinter zo mee weg". "Ja ja", juichte Poetsje. "Dat is een goed idee". Het konijntje knaagde en knabbelde en in de tijd van mum was de splinter tot aan Harisempers zool verdwenen. "Aiaiai", hijgde het konijntje. "Nu dat stukje in de voet nog". Hij probeerde het eruit te knabbelen, maar zijn tanden waren er te groot voor. Bovendien bleef Harisemper niet meer stil staan. "Hi hi hiaaaaa!" lachte hij. "Je kietelt me. Ai, houd op!"

HET GAAT NIET verder", zuchtte het konijntje spijtig. Maar Poetsje gaf de moed niet op. "Ik weet iemand, die er wel bij kan", lachte ze. "De familie witte mier". Slimme Poetsje had gelijk. De witte mieren waren nog maar nauwelijks door het konijntje te hulp geroepen, of ze hadden het stukje splinter al uit de poot van Harisemper gepeuzeld. Zónder kietelen.

Ja, en toen was al het leed geleden. Harisemper lachte weer even vrolijk als altijd. En Poetsje was allang vergeten, dat ze een boze bui had. Tot grote vreugde van kabouter Brr en Pinkie natuurlijk.

Ze hadden, terwijl Poetsje weg was, vlug de as naar buiten geveegd, de modderstappen weg gemobd en een nieuwe dadeltaart gebakken. En even later zaten ze gezellig met z'n drietjes te smullen van een lekker stukje dadeltaart. Voorlopig waren alle boze buien weer van de baan.

De wereld is gelijk een hele grote ui
Er is tijd genoeg voor verdriet en pijn
Maar tijd voor vrede kan er niet zijn
Los te komen van deze ui, geloof me vrij
Is liefhebben, liefhebben... ik.... jou en jij.... mij!

Mensen, luister naar wat ik zeg
Is vrijheid dan niet de enige weg?
Ziet u niet de straf die wij moeten boeten?
Weet u niet hoe het echt zou moeten?

Als we deze grote ui
stoppen in een snelkookpan
alles kruiden met vrede en liefde
zal ik u zeggen wat we hebben dan!

We hebben dan liefde en enigheid
We hebben dan vriendschap en saamhorigheid
We hebben dan liefde en veel geluk
Want de wereld is een grote ui — die
wacht op bevrijding van zijn juk.

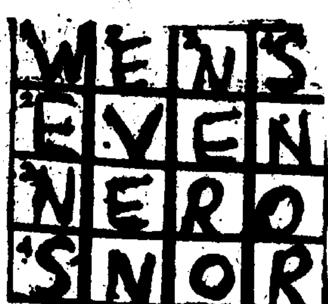
Cheryl Worrel, 17 aña, Barbados.

WINNAAR van de puzzel van de vorige keer is:
Aaron Boelbaai
Guanaweg 12,
Curaçao

Hij kan zijn prijs komen ophalen bij Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, Curaçao.

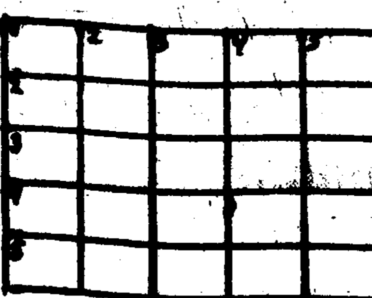
Oplossing:

1. elk;
2. verl. tijd van eren;
3. verbuiging van dragen;
4. man van adel;
5. hemelwater.

De oplossing én de gelukkige winnaar(es) zullen op de Kinderpagina van 29 mei 1981 worden bekendgemaakt.

Puzzel van deze week:

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 27 mei 1981 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O.B. 122, Bonaire.

Onder de goede oplossingen zullen we een waardebon van vijftien gulden van boekhandel Augustinus verloten.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: **KINDERPUZZEL.**

Nos mes ta traha

NOS PA PONE SERBETE NA MESA

AUNKE DIA DI MAMA a pasa kaba tòg nos por traha e kargador di sèrbètè aki pa nos mama. Pasobra manera ma tende Tante Irma bisa na radio: tur dia mester ta dia di mama.

E ta konsisti di tres parti. Bo mester di 34 pènchi i tres pida palu di triplèks of un karton hopi diki i duru. E bòm ta 14 cm i mei largu i 5 cm i mei hanchu. Bo ta lòs 6 pènchi for di otro i plak nan riba e bòm. Plak nan 6 banda di otro den nan largura. E parti plat dje pènchi ta bai abou.

Awor bo mester di e dos bandanan. Pa esaki bo ta usa dos pida palu di zag den un forma di bog, mitar di un sirkulo. Awor bo ta lòs e sobra pènchinan. Peganan awor banda robes riba otro i plak nan riba e bognan. Laga bo mes fantasia traha. Awor bo ta bai arma e kargador ku un leim hopi fuerte. Pega e banda nan riba e bòm i fèrf e total of fèrnisé, nèt lokual abo ta gusta mas. Hopi èksito.

Nos reseta

Pisa di kas

Bo mester di:
- 8 snechi di pan bieu
- 4 webu
- 2 dl di lechi
- 1 ons di salami
- 4 tomati
- 1 siboyo
- 2 òns di keshi raspá
- un tiki salu, peper i oregano
- un tiki manteka
- algun oleifi.

Pone kla:
- un kònchi
- un tabla di kòrta pan
- 1 kuchú
- un fòrki
- un plancha.

1. Sende bo fòrnu poné riba 200 grado.
2. Bati bo webunan un tiki i bruanan ku e lechi, peper i salu.
3. Kita e kaska for di e snechi di pannan i mua nan den e webu.
4. Pone e snechinan banda di otro riba e plancha despues ku bo a hunté bon ku e manteka (of margarina).
5. Pone riba e snechinan e slaisnan di salami, slais di tomati, siboyo kòrtá chikí i oregano.
6. Stroi e keshi raspá riba e totalidat.
7. Hinka e plancha meimei den e fòrnu i hasa bo pisa pe bira bruin kla den mas o menos 20 minut.
8. Si bo gusta oleifi bo por dòrné ku un aki un aya asina.

Barre tijden voor verhouding VS-Europa

WASHINGTON — In de verhouding tussen de Verenigde Staten en de Europese bondgenoten lijken barre tijden aangebroken. Terwijl Europese leiders nog steeds vriendelijk en welwillend hun opwachting komen maken bij de kersverse Amerikaanse regering, laat een koor van woordvoerders in het bevel van de Buitenlandse politiek geen gelegenheid ongebruikt om niet alleen de Sovjet-Unie, maar ook West-Europa onder uit de zak te geven. Zo stelt Dick Toet vast in het Brabants Dagblad.

Minister van Buitenlandse Zaken, Alexander Haig, die tot nu toe de minste behoefte had om voluit op Europese tenen te gaan staan, heeft zijn tijd wat slecht kunnen verdelen tussen priemende waarschuwingen aan het communisme in het algemeen en "de Rus" in het bijzonder en aan het rondzenden van berichten, waarin van alles moet worden rechtgezet. Hij werd overtuigend en bekwaam genoemd, maar de conclusie in veel van deze verhalen dat Haig de leiding op het gebied van de buitenlandse politiek stevig in handen heeft, lijkt vooralsnog zeer voorbarig. Integendeel, als één zaak in de eerste paar maanden van het nieuwe bewind duidelijk is geworden, dan is het wel dat het veld van de Buitenlandse politiek uitsluitend flink is omgeploegd.

GEPASSEERD

De verdenking van enige visie buiten een bijna dramatisch anti-communisme, heeft nog niet kunnen rijzen. Er is al meer onder Haigs duiven geschoten dan Jimmy Carter in zijn hevigste nachtmerries moet hebben aanschouwd. Haig is inmiddels ook gepasseerd als leider van een crisisteam, dat Amerika door ernstige binnenlandse of buitenlandse problemen moet leiden. Die eer viel te beurt aan vice-president George Bush, die als een van de weinige kopstukken nog kan bogen op een "onbesproken gedrag". Voor het eerst kwam de interne strijd om de Buitenlandse politiek naar buiten.

Toch begon Haig zo aardig. Al meteen nam hij het op voor de Europese bondgenoten. Er is geen reden laatdunkend te doen over de defensie-inspanningen van de NAVO-partners, hield hij de senaat voor. Haig is NAVO-bevelhebber in Europa geweest en uit dien hoofde weet hij, dat de Amerikaanse inspanningen op defensie-gebied de laatste tien jaar weliswaar wel wat minder zijn geweest dan die van de Sovjet-Unie, maar dat als de gehele NAVO en het Warschau-pact over diezelfde periode tegenover elkaar worden gesteld de NAVO-inspanningen het winnen.

Ook Defensie-minister Weinbergen startte op welwillende wijze. Van de reeele verhoging van het defensiebudget met 3 procent, die in NAVO-verband was afgesproken, moeten de bondgenoten zich maar niet teveel aantrekken. Zo'n percentage, wat zegt dat nou, aldus Weinberger. Maar intussen is wel duidelijk geworden dat hij bedoelde dat 3 procent veel hoger moet zijn.

WENKBRAUW

Hoewel er bij de eerste op het Middenamerikaanse ministaatje El Salvador gerichte Amerikaanse speerpunten menige politieke wenkbrauw in Europa werd gefronst, ging het eerste echte conflict over een voorstel van Reagans begrotingsdirecteur, David Stockman, de Amerikaanse ontwikkelingshulp met meer dan eenderde te besnoeien. Met minister Haig liepen ook de EG-landen onmiddellijk te hoop. Het ziet er nu naar uit, dat de hulp "slechts" met ongeveer 25 procent zal worden bekort.

Sedertdien is het niet meer rustig geweest. Weinberger liet de neutronenbom vallen en Haig moest de brokstukken oprapen. Voor de leiding van het bureau voor de mensenrechten, onderdeel van het ministerie van Buitenlandse Zaken, werd Ernest Lefever aangewezen, een man die zich de laatste vier jaar tot de leider heeft gemaakt van de oppositie tegen zo ongeveer alles wat met mensenrechten te maken heeft.

Staatssecretaris Lehman van de Marine liet weten, dat de Verenigde Staten zich niet gebonden voelen aan enige SALT-afspraak en dat gewapend ingrijpen tegen Cuba niet wordt uitgesloten als de wapenleveranties aan de rebellen in El Salvador niet stoppen. Hier zette de regering-Reagan West-Europa rechtstreeks onder zware druk in zaken als de EG-hulp aan Grenada, een klein eilandje in de Caribische Zee, dat volgens de Verenigde Staten te nauwe banden onderhoudt met Cuba, en de geprojecteerde pijplijn voor aardgas tussen de Sovjet-Unie en West-Europa. Voor het Russische aardgas bestaat belangstelling van de kant van West-Duitsland, Nederland, Oostenrijk, Italie, Belgie, Zwitserland, Zweden, Engeland en Spanje.

GERESERVEERD

De vriendelijke Amerikaanse woorden zijn tot nu toe gereserveerd geweest voor in Europa weinig populaire regiems als die in Argentinie, Chili en Zuid-Afrika. Het geheime bezoek van vijf hoge Zuidafrikaanse militairen heeft overigens ook in Amerika zelf nogal wat onrust gewekt, zeker omdat het ministerie van Buitenlandse Zaken op de hoogte was van het bezoek en de vijf niet alleen hebben gesproken met vertegenwoordigers van de nationale Veiligheidsraad van Richard Allen, maar ook met de Amerikaanse ambassadeur bij de Verenigde Naties, mevrouw Jane Kirkpatrick.

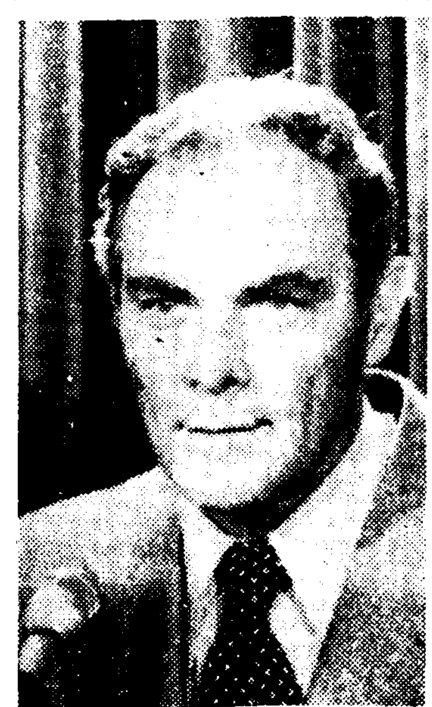
Hoewel Haig daartoe volgens persberichten keiharde pogingen in het werk stelt, is de warrige situatie alles behalve verbeterd. Richard Pipes, een Harvard-professor, die nu in de staf van de nationale Veiligheidsraad dient, liet bv. tegenover een verslaggever van het persbureau Reuter weten, dat economische problemen in de Sovjet-Unie naar zijn mening óf tot ingrijpende binnenlandse hervormingen zullen leiden óf tot gevaarlijke Russische avonturen in het buitenland. Ook sprak Pipes zijn bezorgdheid uit over de intenties van het bezoek van de Westduitse minister van Buitenlandse Zaken, Genscher, aan Moskou. Andermaal moest Haig, zelfs in een persoonlijke brief aan Genscher, te hulp snellen.

Het bontst maakte Nationale veiligheidsadviseur Richard Allen het echter. Voor het eerst "losgelaten" in een openbare toespraak, beklaagde Allen zich onder meer over een goriende hang naar pacifisme en neutralisme in Europa onder het motto "Beter Rood dan Dood". Hoewel Allen in dat verband alleen de Engelse Labourpartij noemde, was het duidelijk dat hij daarbij vooral ook Nederland — twee dagen tevoren in de Washington Post afgeschilderd als de leider van het nieuwe atoompacifisme in Europa — voor ogen had.

Nog opmerkelijker in de visie van veel Europese diplomaten — het pacifisme is immers geen onbekende stroming in veel Europese landen — was Allens kritiek op de economische situatie in Europa. Volgens Allen dienen de Europese defensie-inspanningen verhoogd te worden ten koste van naar zijn mening volledig uit de hand gelopen sociale programma's.

Die uitlating was temeer opmerkelijk in het licht van de voor Europese begrippen volstrekt ontoereikende sociale programma's in de Verenigde Staten, waarop door de nieuwe regering bovendien nog fors bezuinigd zal worden. Amerika telt meer armen (circa 25 miljoen) dan alle andere geindustrialiseerde landen bij elkaar. Een dag na Allen toespraak liet begrotingsdirecteur Stockman daar nog eens een schrijnend licht op vallen.

Zonder blikken of blozen zei Stockman in een televisie-interview, dat naar zijn mening niemand in de Verenigde Staten recht kan doen gelden op enige dienst van de overheid. "Het is in geen enkel opzicht een zaak voor de regering om te zorgen voor zaken als huisvesting of psychiatrische en rechtskundige hulp", aldus Stockman.

ALEXANDER HAIG ...gepasseerd...

Ook het op het gebied van de benoeming van nieuwe ambassadeurs heeft Reagan tot nu toe de nodige irritaties opgewekt. In Mexico is men gepikeerd over de benoeming van een 52-jarige acteur, John Gavin, die als voornaamste bagage een vloeiend mondje Spaans meebrengt. Nederland kan getuige de namen die tot nu toe voor Europese posten zijn gevallen rekenen op een oudere rijke zakenman, die Reagan financieel krachtig in de verkiezingscampagne heeft gesteund en die de kunst verstaat een luisterrijk feest aan te richten.

Van de kleinere Europese landen zijn tot nu toe alleen achter Oostenrijk en Denemarken namen ingevuld, respectievelijk die van Theodore Cummings (72), een voormalige supermarkteigenaar en John Loeb (51), een bankier uit New York. William McCann, een gefortuneerde 50-jarige verzekeringsman uit New Jersey, is inmiddels — en wel op St. Patricksday — benoemd tot ambassadeur in Ierland.

Officieel spreken de meeste Westeuropese diplomaten nog in de geest van "ach, een nieuwe regering, dat zijn de aanloopmoeilijkheden". Maar achter de schermen neemt de zorg over een groeiend isolement van de Verenigde Staten en een toenemende spanning binnen het bondgenootschap toe. Zei een Westduitse diplomaat: "Zo lang zich in de Verenigde Staten zelf nog geen duidelijke oppositie vormt, geloof ik niet dat enig land in Europa bereid is die rol op zich te nemen".

Tabak is giftig kruid

Evenals thee en koffie behoort ook tabak tot de giftige kruiden. Daar staat niemand bij stil als er een heerlijk dampend (zie tv-reclame) kopje koffie op tafel komt en vader een lekkere sigaar opsteekt. Dat komt waarschijnlijk omdat deze zaken behoren tot de aanvaarde drugs, de zogenaamde genotsvergiften. Hennep is niet aanvaard en wordt dus afgewezen, terwijl er landen zijn waar ze dat kruid aromatisch bij het voedsel gebruiken. Met mate kan het gebruik van genotsvergiften weinig kwaad aanrichten, maar zo is het met zoveel dingen. Overdrijving schaadt? Dat het blad van rabarber giftig is, weet bijna niemand.

De steel wordt gegeten (liefst met wat kalk omdat het niet zo best is voor het beendergestel), terwijl het grote blad afgesneden en weggegooid wordt. Het wordt zelfs niet aan de beesten gevoerd. Dat is wonderlijk.

De aardappel is familie van de nachtschaden, waartoe behoort: de zwarte nachtschade (solanum nigra) en wolfkers (atropa belladonna). De bovengrondse bessen van dit drietal zijn giftig! Uit 1825 kwam het bericht dat wel 100 soldaten vergiftigd waren door het eten van de kersachtige bes van wolkers.

Wanneer we de nieuwe aardappeltjes eten, dan merken we iets van die giftigheid. Dan zijn er vaak maag- en darmstoringen. Helemaal niet erg, als er maar met mate wordt genoten van deze vorm van genotsvergif... want dat is het wel.

(Overgenomen uit het Brabants Dagblad).

DE WERELD VANDAAG

Goede moordenaars

OP GROND van zijn historie zou men de ware Amerikaan kunnen voorstellen als een zelfverzekerde man, die in de ene hand de bijbel en in de andere een geweer houdt, symbolen van recht en macht. In werkelijkheid is het ene zelden met het andere in evenwicht. President Carter b.v. stelde meer prijs op de bijbel, op het recht, zijn opvolger Ronald Reagan daarentegen steunt sterker op het geweer. Carter bracht daardoor een erosie van de Amerikaanse macht teweeg. Reagan dreigt geweld te plegen aan de rechten van de mens. In Washington gaat het gezegde: alles wat de militairen over de lippen komt, wordt gerespecteerd als woorden uit de Heilige Schrift, alsof het wapen heiliger is dan het recht.

Reagan wil het internationale prestige van zijn land herstellen. Zijns inziens staat de Sovjet-Unie hem overal in de weg. Alle ernstige internationale conflicten zouden volgens hem terug te voeren zijn op het Oost-West conflict, elke verstrekkende crisis zou voortspruiten uit manipulaties van Moskou, alle linkse terreur zou gevoed worden door het Kremlin. Reagan is vastbesloten "om de Sovjets datgene aan te doen wat zij ons hebben aangedaan, hetzij in Ethiopie, Angola, Afghanistan, hetzij elders".

Het Kremlin, betoogt hij, verleent de voorrang aan de macht. Dit doet het bij voorkeur door bemiddeling van derden, met name van landen en guerrilla's in de Derde Wereld. Het helpt hen met wapens en met militaire adviseurs. Het parasiteert op hun onafhankelijksstrijd en wil hen aan zich verplichten om zich los te malen van een wereldorde, die verweven is met de vitale belangen van de Verenigde Staten. Moskou en zijn bondgenoten schoppen deze gehele orde in de war.

Met praten, met een politiek van ontspanning, zou hiertegen niets te beginnen zijn indien het niet in de rug wordt gedekt door een indrukwekkende macht. Daarom wil Reagan machtspolitiek tegenover machtspolitiek stellen en in de Derde Wereld rechtse dictatoren tegenover linkse, rechtse guerrilla's tegenover zogenaamde terroristische. Hij gaat dezelfde praktijken voeren als de Sovjets. Alom krijgen de fundamentele belangen van de Verenigde Staten de voorrang. Tegenover de Brezjnevdoctrine bekrachtigde hij de Monroeleer. Gelijk Midden-Europa de ontastbare voorhof van Moskou is, is Latijns-Amerika een voor de Sovjet-Unie gesloten voortuin van de Verenigde Staten. In de nieuwste brandhaarden, in het Midden-Oosten en Zuid-Oost Azie voert hij de Amerikaanse militaire tegenwoordigheid weer op. In alle belangrijke strategische gebieden wil hij de Amerikaanse macht confronteren tegen de expansie-drang van de Sovjet-Unie, en blijkt hij niet terug te schrikken voor een bewapeningswedloop tegen de militaire sluipwegen van Moskou.

ZO HEEFT hij tenopzichte van Latijns-Amerika een beleid aangekondigd, dat zich concentreert op de binnenlandse veiligheid van de rechtse dictatoren en bekommert hij zich weinig om de bevrijdingsstrijd van de onderdrukte massa's. Bewust of onbewust zouden deze immers in de kaart van Moskou spelen. Chili en Argentinië krijgen weer Amerikaanse wapens en de sancties tegen Pinochet werden opgeheven. In het Midden-Oosten zullen de Verenigde Staten volgens minister Haig "al hun machtsmiddelen gebruiken om te beletten dat de situatie er verandert". De besnoeiing van de Amerikaanse militaire aanwezigheid in Zuid-Oost Azie wordt teruggedraaid. Zuid-Korea doet hier dienst als toegangspoort.

De meest verbijsterende ingreep op het Amerikaanse wereldbeleid is zijn omkeer in Afrika. "Zuid-Afrika", betoogd Reagan, "is een bevriende natie. In elke oc stond zij aan onze kant. Zij bezit daarenboven grondstoffen, die voor de vrije wereld van het grootste belang zijn". Maar de Sovjet-Unie heeft zich in de omliggende negerstaten Mozambique en Angola gevestigd en manipuleert ook de SWAPO-guerrilla's in Namibie en de zwarte meerderheid van de Zuidafrikaanse republiek zelf. Dit beweert Reagan tenminste. Tegenover die "aventurisme van Moskou" is de vorming van een gemeenschappelijk Amerikaanse-Zuidafrikaans front nodig. Dit houdt in, dat Pretoria zich gedekt voelt bij zijn invasies in Mozambique en Angola, waar het volgens ooggetuigen de meest barbaarse wreedheden pleegt. Reagan doet er zelfs onrechtstreeks aan mee. De guerrilla's van de rechts Unita, die het links bewind van Angola ten val wil brengen en de Cubanen willen verdrijven, krijgen nu rechtstreeks gewapende hulp van Washington.

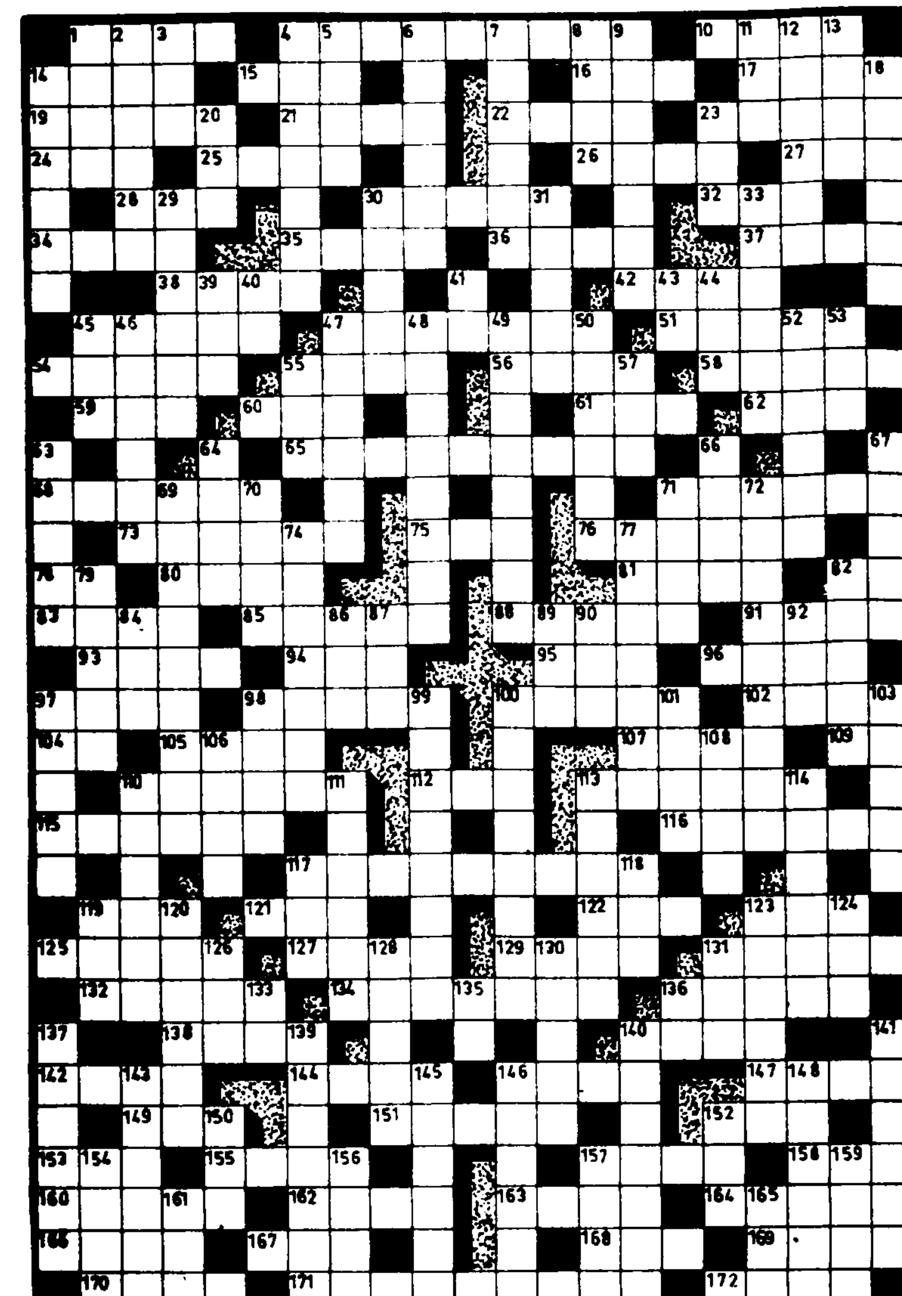
Dit houdt tevens in dat de zwarte meerderheid van Namibie geen uitzicht meer heeft op onafhankelijkheid. Dit is het enige eigendomsgebied van de Verenigde Naties. Zij hebben het nooit uit handen gegeven, slechts tijdelijk toevertrouwd aan Zuid-Afrika. Maar Pretoria heeft het practisch geannexeerd. Het is immers zeer rijk aan diamant, uranium, koper, ijzer en tin. Ook dit behoort tot het bezit van de Verenigde Naties. Maar samen met talrijke Westerse maatschappijen wordt het door Pretoria dag in dag uit bestolen. "Reagan", schreeft Die Vaderland, "is voor ons nog vriendelijker dan Richard Nixon". Het moge zijn dat Reagan in El Salvador de lijn heeft getrokken tegen de zogenaamde uitbreiding van het communisme, in Zuid-Afrika heeft hij de weg aangewezen naar verdoezelde interventies in linkse onafhankelijke negerstaten.

MACHTSPOLITIEK gaat onherroepelijk gepaard met onderdrukking, met geweldpleging en moord. Elke machtspolitiek heeft haar goede en slechte moordenaars, goede, die haar met hand- en spandiensten helpen, slechte, die hen naar het leven staan. Een voorbeeld ervan..... Weken geleden hadden linkse guerrilla's in Chili, althans volgens de versie van de regering, negen aanhangers van Pinochet omgebracht. Omdat men geen bewijzen kon vinden, werden zij zo wreed gefolterd, dat men menselijk gesproken kon verwachten dat zij de schuld op zich zouden nemen. Zij deden het niet. Om hen te vervormen martelden de beulen van een hunner een kindje van zestien maanden. Toen het thuis werd gebracht, zat het vol sporen van electrische schokken. Maar Pinochet is voor Reagan een goede moordenaar. Hij bestrijdt het "communisme". Hij krijgt van Reagan kanonnen en boter.

GENERAL PINOCHET ...goede moordenaar...

De Amerikaanse president heeft ook "goede guerrilla's". In Florida worden uitgeweken voormalige leden van de Nationale Garde van wijlen de Nicaraguaanse dictator Somoza, samen met rechtsgezinde Cubaanse ballingen, opgeleid voor de guerrilla-oorlog op Cuba en in Nicaragua. Reagan, zeggen zij, "heeft ons de moed gegeven om de communisten met gelijke wapens te bestrijden, namelijk met terreur". Ook zij krijgen van hem wapens en boter. Tot zover Johan Kuyper in het Brabants Dagblad.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. angstig; 4. kwelling; 10. plaats in Overijssel; 14. behoeftige; 15. niet slim; 16. telwoord; 17. plaats in Zweden; 19. strafwerktuig; 21. Europeaan; 22. sprookjesfiguur; 23. schoonmaakartikel; 24. Europeaan; 25. vrouwelijk dier; 26. boom; 27. ieder; 28. boom; 30. tor; 32. voorzetsel; 34. ver (in samenst.); 35. melkklier; 36. ongaarne; 37. gedorste halmen; 38. persoon; 42. schaaldier; 45. sein; 47. vroegere slaapplaats; 51. afhangend deel v.e. japon; 54. Indiaans symbool; 55. vreemde; 56. grafvaas; 58. pl. in België; 59. grappenmaker; 60. vrij; 61. huid; 62. vat; 65. rokersgerei; 68. afbreken; 71. maangodin; 73. kannekenskruid; 75. nachtgewaad; 76. geest - vernuft; 78. oude lengtemaat; 80. vreemde munt; 81. kampeergerei; 82. soort onderwijs; 83. stamppot; 85. muziekinstrument; 88. plant; 91. Europ. land; 93. pikante - donkerbruine dikke vloeistof; 94. vordering; 95. belemmering; 96. koffiedik; 97. deel van een fornuis; 98. koude - guurte; 100. paardeharen zeef; 102. plaats in Duitsland; 104. Jap. bordspel; 105. geschikt; 107. plaats in Gelderland; 109. het Romeinse Rijk; 110. totaal; 112. vogelverblijf; 113. zeegod; 115. smergel; 116. vaardig - gereed; 117. drassig; 119. kostuum; 121. streling; 122. voegnaad; 123. er genoeg van hebbende - het moede zijn; 125. vuurmond; 127. pit - binnenste; 129. mestvocht; 131. vereist; 132. groot verlies; 134. bestuurster; 136. werkelijk; 138. waarde; 140. kleurstof; 142. vogeltje; 144. huis - woning (It.); 146. wortel - knol; 147. honingbij; 149. boom; 151. plaats in Duitsland; 152. loot - stek; 153. jong dier; 155. natuur - inborst; 157. weg met bomen; 158. zangstem; 160. incasseren; 162. gekheid; 163. bijbels figuur; 164. vaartuig; 166. ontkenning; 167. noodsein; 168. bezit v.e. boer; 169. inwendig orgaan; 170. rivier in Oostenrijk; 171. bloedgetuige; 172. vulkaan op Sicilië.

VERTICAAL: 1. opening in een muur; 2. water in N.Holland; 3. ontkenning; 4. volgens de heersende mode; 5. slotwoord; 6. dun - slank; 7. hoorbaar zuigen - pruttelen; 8. deel van het gelaat; 9. mondeling onderhoud; 11. windvrij; 12. soort eend; 13. tobbe; 14. vrouwelijke politie; 18. tussenkamertje, zonder vensterlicht; 20. vernis; 23. spoedig; 29. bijenhouder; 30. soort erwt; 31. wijnglas; 33. niet brandbare stof; 39. water in Utrecht; 40. de onbekende; 41. herkauwer; 43. vreemde munt; 44. Engels bier; 45. vat; 46. standaardmaat; 47. zeer hard vulcanisch gesteente; 48. pijnappel; 49. tussen twee voorwerpen in; 50. buitengewoon diplomatiek vertegenwoordiger (Fr.); 52. bundel dierenfabels; 53. schrijfgerei; 55. bedorven; 57. eetlust; 63. herfstbloem; 64. militair hoofddeksel; 66. Europ. hoofdstad; 67. duivel; 69. jager (huiden); 70. wreed heerser; 71. ontspanning; 72. letterkundige; 74. waternimf; 77. beroep; 79. werpstrik; 82. inhoudsmaat; 84. speelgoed; 86. kreet; 87. Europeaan; 89. roem; 90. afslagplaats bij golf; 92. plotselinge haal; 97. siersteen; 98. deel van de hals; 99. schip aanklampen en aanhouden; 100. amulet; 101. afhangend deel; 103. onbepaald vnw.; 106. één der Ver. Staten; 108. dierenverblijf; 110. voorkomend - hoffelijk; 111. leerbewerker; 113. middel; 114. epiloog; 117. rustig - kalm; 118. opening; 119. stap; 120. lichaam; 123. vrouw uit de boerenstand; 124. nachtvogel; 126. gevangenis; 128. water in Overijssel; 130. ingelegd zuur (Mal.); 131. ontkenning; 133. monnikskleed; 135. getijde; 136. godsdienst; 137. naar; 139. vrees - aarzelen; 140. hang - insteekkamertje; 141. telwoord; 143. plaats in Utrecht; 145. opsluiting; 146. orgelregister; 148. standaardmaat; 150. keukengerei; 152. griezelig; 154. rivier op Sumatra; 156. inlands dorp; 157. vulkanisch gesteente; 159. rivier in Rusland; 161. vroegere Spaanse koningin; 165. zangstem.

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel **dd. 8 mei 1981:**

Mevr. Emely Dijkhoff
Tanki Leendert 227-A,
Aruba

Zij kan haar prijs (**fl. 25,—**) ophalen bij Redaktie Amigoe Aruba, Nassaustraat 110, Aruba.

Oplossingen van deze week dienen voor **21 mei 1981** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing voor **20 mei 1981** in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, J. A. Abrahamboulevard, of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Na bijna twee eeuwen en weer barmitzvah op Statius

Joodse glorie herleeft in vergane synagoge

Larry Pine, staande tussen zijn ouders, wordt toegesproken door rabbi Aaron Peller.

DOOR JAN SMID

ST EUSTATIUS — Eigenlijk is alles begonnen in het Old Gin House Hotel. Dit Statiaanse hotel — managers zijn de Amerikanen Marty Scofield en John May — kan bogen op een aantal gasten dat jaarlijks terugkeert omdat de accomodatie en het eiland hen zo goed bevalt. "Vaste stamgasten zogezegd". Het echtpaar dr Pine (medicus) valt daar onder. Zij kwamen vijf jaar geleden voor het eerst naar Statius..... and fell in love with the island..... Elk jaar komen ze nu naar St Eustatius, gewoon om te relaxen en om te genieten van de rust, het klimaat, de ongedwongenheid en de vriendelijkheid van de bevolking. Van joodse afkomst, dus geinteresseerd in de Statiaanse synagoge, op Curaçao na de oudste van dit werelddeel, de mikvah en de joodse begraafplaats.

In januari 1980 was het echtpaar Murray en Rhoda Pine ook weer op Statius. De "barmitzvah" van hun zoon Larry kwam ter sprake en iemand zei: "Waarom niet in Statius' synagoge?" Bedoelt als grap maar binnen één minuut werd het een serieuze zaak. Veel vragen op Statius, veel telefoongesprekken vanuit Amerika (Maplewood, New Jersey) met het eiland, en met Curaçao waar rabbi Aaron L. Peller bereid gevonden werd de barmitzvah te leiden. Op Statius met Marty Scofield, één van de twee op Statius wonende joden, en met de Historical Foundation, die wilde zorg dragen voor het schoonmaken van de synagoge en de organisatie van de dienst. De joodse gemeenschap op St Maarten zei toe hun torah beschikbaar te willen stellen.

Op zaterdag (sabbat) 28 maart jl onderging Larry Pine zijn barmitzvah op St Eustatius in de ruine van de joodse congregatie Honen Dalim, zij die de behoeftigen welgezind zijn. Waarschijnlijk de eerste barmitzvah sinds 1792, toen de joodse gemeenschap op St Eustatius ophield te bestaan.....

EIGEN SYNAGOGE

In de 17de eeuw reisden Spaanse en Portugese joden via Nederland naar Brazilie, naar Caribische eilanden en naar de Verenigde Staten van Amerika. In 1737 voelden de joden op St Eustatius behoefte een eigen synagoge te bouwen. Zij vroegen hulp aan bij de oudste congregatie, die van Curaçao, de "Congregation Mikve Israel". De synagoge op Statius werd verwezenlijkt in 1739. In 1758 kwam vanuit Curaçao een rabbi naar het eiland; in 1760 zorgden de Curaçaose joden voor financien voor reparaties en onderhoud van de Statiaanse synagoge, terwijl zij wederom gelden beschikbaar stelden toen de synagoge in 1772 ernstig beschadigd was door een hurricane. De laatste joodse leider op Statius stierf in 1792. Bijna 190 jaar later — nu in 1981 — werd Curaçao weer om hulp gevraagd en wel om rabbi Peller beschikbaar te stellen voor de barmitzvah van Larry Pine. Weer zei Curaçao geen nee.

ERKEND

Elke joodse jongen ondergaat deze barmitzvah: het is een joods ritueel waarna de jongen als volwassene wordt erkend in de ogen van het joodse volk. Het is geen kleinigheid; de jongen in kwestie moet Hebreeuws leren en de waarde ervan wordt zeer hoog aangeslagen. Zo heeft ook Larry Pine zeer hard moeten studeren. Hij bracht het er keurig af in de Statiaanse ruine, waar hij in de barmitzvah-dienst (open voor allen en iedereen) helder en duidelijk voorlas uit de torah, de vijf boeken van Mozes.

Het was een indrukwekkende dienst, waarbij de vele Statiaanse belangstellenden zich in alle opzichten eerbiedwaardig gedroegen. Ondanks de soms wat vreemd aandoende joodse tradities. Voor deze speciale gelegenheid was gezaghebber Pandt overgekomen. Samen met wnd admin. Henriquez en adviseur BC Ralph Berkel woonde hij — allen voorzien van keppel — de dienst bij en gaf aan het eind zijn woorden van waardering vooral vanwege het houden van het ritueel in de Statiaanse ruine.

Rabbi Peller won aller hart toen hij, na de traditionele dienst gehouden te hebben, zich een kenner van de geschiedenis van de Statiaanse synagoge toonde. Hij noemde de hulp die de joden op Statius in het verleden ontvingen van Curaçao en Amerika en constateerde de deplorabele toestand van de synagoge nu in 1981. Er moet weer hulp komen! In het verleden werd dit gedaan door Curaçao, Amerika en Nederland, nu zal dit weer gebeuren.....

Niet alleen woorden. Zondag 29 maart nam rabbi Peller contact op met de vertegenwoordiger van de firma Woudenberg, de heer De Jong. Deze firma heeft Fort Oranje gerestaureerd, realiseerde het Claes Gut project en is nu doende de oude Hervormde Kerk te consolideren. Rabbi Peller opent een bankrekening op Curaçao om een eigen inbreng van 25% van de totaal kosten bijeen te brengen, waarna renovatie en consolidatie aangevraagd kan worden bij Nederland. De rabbi zal schrijven naar joodse congregaten in Amerika, Amsterdam, op de Antillen en op de Virgin Islands.

Een historisch gebeuren op Statius: de geschiedenis herhaalde zich, qua ritueel en mogelijkerwijs in de toekomst ook qua "historische" hulp. De ruine heeft deze hulp in ieder geval nodig. De westmuur vertoont zoveel scheuren dat deze dreigt in te storten; wanneer dat gebeurt, zullen ook de noord- en zuidmuur het begeven.

Met de barmitzvah van Larry Pine herleefde de oude joodse glorie in de oude, vergane synagoge van Statius. Een intreden van Larry in de volwassen wereld; een begin van de oude, historische synagoge in een periode van stevige consolidatie?

Gezaghebber Pandt en waarnemend administrateur Henriquez tijdens de plechtigheid; elk voorzien van een keppeltje.

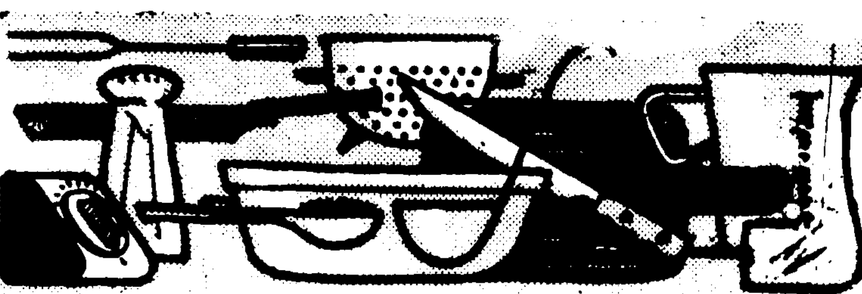

Na (waarschijnlijk de eerste bar-mitzvah op Statius sinds 1792) de dienst konden de gasten volgens gebruik van sommige joodse groeperingen, snoepjes naar Harry gooien.

De rabbi loopt met de torah door de synagoge op St Eustatius, tijdens de bar-mitzvah plechtigheid. De torah werd beschikbaar gesteld door de joodse gemeenschap op St Maarten.

Alom verval in de eeuwenoude synagoge, waar de stenen gewoon uit de muren worden getrokken.

Panesito Madison

Recept van Bunchi Römer

Benodigd:

1 cup aardappelen, aan schijven gesneden melk
3 3/4 cup bloem
1 envelop gist (2 1/2 theelepel)
4 eetlepels boter of margarine
1 eetlepel suiker
1 1/2 theelepel zout
1 ei
gesmolten boter of margarine.

Oven: 350
Tijd: 18 à 20 min.
Ong.: 20 broodjes

Bereidingswijze:

A. 1. Kook de aardappelen. Giet het kookvocht af en bewaar het. Doe er genoeg melk bij om 3/4 cup vloeistof te verkrijgen. Prak de aardappelen tot purée.
2. Vermeng 1 cup bloem met de gist in een grote kom.
3. Verwarm, onder voortdurend roeren, met de boter of margarine, de suiker en het zout. **Niet** koken; het vocht moet lauw aanvoelen.
4. Vermeng de lauwe melk met de droge ingrediënten.
5. Doe de aardappelpurée en het ei erbij en vermeng alles onder goed kloppen met elkaar. Voeg er genoeg van de overgebleven bloem bij om een stevig deeg te verkrijgen.

B. 1. Kneed het deeg (ong. 5 minuten) tot het glad en soepel is.
2. Doe het in een ingevette kom. Keer het eenmaal om alle kanten in te vetten. Bedek het met een schone doek en laat het op een warme plaats rijzen. (Ongeveer 35 minuten).
3. Na verloop van deze eerste "rijstijd" moet de deegbal dubbel in volume zijn toegenomen. Druk de deegbal met de platte hand in elkaar. Bedek hem weer en laat hem ongeveer 10 minuten rusten.

C. 1. Rol het deeg uit tot een lap van 1 1/2 cm. dikte.
2. Snij rondjes van ongeveer 4 cm. middellijn uit het deeg.
3. Zet de deegrondjes op ingevette bakblikken. Bedek ze en laat ze ongeveer 20 minuten rijzen. Ze moeten weer dubbel zo groot worden.
4. Na verloop van de 2de "rijstijd" worden ze gedurende de aangegeven tijd in de voorverwarmde oven gebakken.
5. Zodra ze uit de oven komen de nog warme broodjes met boter of margarine bestrijken, indien een zachte korst gewenst wordt.

Homofilie mogelijk gevolg celontwikkeling

In wetenschappelijke kringen, die zich met de studie van de homofilie bezig houden, hoor je vaak het verwijt, dat het altijd artsen zijn, aan wie de problematiek rond de homofilie wordt toegeschoven. Zij zeggen, dat homofilie geen ziekte of een psychische afwijking is, maar uitsluitend een "anders zijn" in aanleg. Zij vinden, dat het inschakelen van medische of para-medische hulp (psychiater, psycholoog) alleen in die gevallen zin heeft, waar deze andere geaardheid geleid heeft tot conflicten met de omgeving. Dit gebeurt nogal eens, want nog steeds leidt homofilie tot discriminatie, net zoals dit het geval is met joden, kleurlingen, geestelijk en lichamelijk gehandicapten.

In zijn voordracht "The right of being different" zei de bekende Utrechtse sexuoloog prof. dr. H. Musaph, dat iedere mens recht heeft op het beleven van eigen sexueel- en gevoelsleven, mits dit niet schadelijk is, zowel psychisch als lichamelijk, voor hem of zijn partner (Rome, 1978). Hij heeft hierin gelijk; maar dan vraag je je als medicus tòch af of er uit de wetenschap gegevens of feiten zijn, die dit "anders zijn" van de homofiel kunnen verklaren. De moderne erfelijkheidsleer heeft ons de laatste jaren op dit gebied veel duidelijkheid gebracht.

Vroeger werd de oorzaak van homofilie vaak gezocht in de opvoeding, een te sterke vader- of moederbinding, een abnormale belevenis in de jeugd. Neem je deze basis aan, dan zou door middel van psychiatrische behandeling wel het een en ander te bereiken zijn. Bekend is echter, dat dit soort behandelingen vrijwel nooit succes hebben. Het lijkt me daarom nuttig eens na te gaan welke factoren uit de ontwikkelingsleer van de mens waarschijnlijk een rol spelen bij het ontstaan van een homofiele geaardheid.

Zodra de eicel bij de vrouw door een zaadcel is bevrucht, gaat de eicel zich delen. Deze deling herhaalt zich tot er een klompje cellen is ontstaan, wat er voor man en vrouw nog gelijk uitziet. Iedere cel bevat echter een kern, waarin bepaalde gecompliceerd gebouwde eiwitmoleculen zitten, die een heel programma bevatten voor de toekomstige ontwikkeling, zowel van de organen als voor de ontwikkeling tot man of vrouw. Zit er een structuurfout in een dergelijke eiwitmolecuule, dan kunnen er tussenvormen ontstaan, die lichamelijk zowel op een man als een vrouw lijken (de zg. hermafrodieten).

De prikkel tot het ontstaan van mannelijke of vrouwelijke geslachtsorganen geschiedt onder invloed van bepaalde in de lichaamscellen gefabriceerde stof; het aandrogeen. Wordt deze stof aangemaakt, dan ontstaat er een mannelijk wezen; ontbreekt deze stof, dan ontstaat een vrouw. Deze prikkel wordt gegeven van uit het bovengenoemde geprogrammeerde eiwitmolecuul.

De laatste 15 jaar is door middel van vele proeven op dieren komen vast te staan, dat er ook in de hersenen een gebied is, dat met de ontwikkeling tot man of vrouw te maken heeft. Dit gebied in de hersenen hypothalamus genaamd, is net een uitgebreide chemische fabriek, die een groot aantal stoffen (hormonen) maakt, die op alle lichaamsfuncties een invloed uitoefenen. Zo staan in de laatste jaren vooral die hormonen in de belangstelling, die invloed uitoefenen op ons gedrag. Meestal zijn het brokstukken van hormonen, die we neuropetiden noemen, die ons gevoelsleven bepalen. De Utrechtse hoogleraren prof. De Wied en Van Praag zijn in de bestudering hiervan wel toonaangevend in de wereld. .

Er zijn nu goede redenen om aan te nemen, dat er situaties voorkomen, waarin het lichaam geprikkeld wordt tot vorming van een mannelijke of vrouwelijke lichaamsbouw, terwijl het bovengenoemde gebied in de hersenen juist andersom is geprogrammeerd. We krijgen dan ontwikkeling van mannen met een zuiver vrouwelijk gevoelsleven en een sexuele gerichtheid op mannen en vrouwen, die uiterlijk geheel vrouw zijn, doch sexueel op vrouwen zijn gericht. Dit is het wezen van de homofilie. Dit andere gedrag ontstaat dus door een tegengestelde programmering van die cellen, die ons lichaam voorzien of vrouwelijke attributen en van hersengebieden, die juist tegengesteld zijn geprogrammeerd. Prof. L. Speroff ((Oregon University, USA) heeft hierover uitvoerig op cavias, ratten en apen geexperimenteerd en hierbij alle variaties kunnen construeren, die we ook bij het sexuele gedrag bij de mensen kennen.

Gezien de gegevens, waarover de wetenschap thans beschikt, lijkt het erg moeilijk homofilie met geneesmiddelen of gedragstherapie te beinvloeden. De oorzaak ligt al op een veel vroeger tijdstip, lang voor de geboorte van het individu in het stadium, waarin de celdelingen beginnen, zo in de 2e-3e week na de bevruchting. We beschikken niet over middelen om in dit stadium al op het groeiende wezen invloed uit te oefenen.

Gelukkig gaat onze maatschappij tegenwoordig langzaamaan ook uit van het feit, dat we het "anders" zijn moeten respekteren.

Een stoomvaartmaatschappij gaat ten onder

De 125 bestaansjaren van de Koninklijke Nederlandse Stoomboot-Maatschappij kunnen net niet worden volgevaren, want het aan jubileren toe zijnde scheepvaartbedrijf verdwijnt, in juli, voor eens en voor al achter de horizon. De rederij die ooit haar scheepvaartlijnen als een spinneweb over vele zeeen had geweven, gaat roemloos op in het grote Nedlloydverband. De kroon, langdurig het sieraad boven het wapen van de rederij, moet worden afgezet. De glorie is vergaan en in een tijd waarin economische wetten keihard heersen, is géén plaats voor sentimenten.

Eerder al gingen andere, eveneens fameuze rederijen in Nederland zo'n zelfde richting op - de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd, de Stoomvaart Maatschappij Nederland, de Koninklijke Java-China Paketvaart Lijnen en de Vereenigde Nederlandsche Scheepvaartmaatschappij. Onmachtig om zelfstandig het hoofd boven water te kunnen houden, om alléén het geld te kunnen opbrengen voor veeleisende technische en economische ontwikkelingen, sloten ze - noodgedwongen - de rijen. Ze werden bij elkaar gebracht in een geheel dat eerst de Nederlandse Scheepvaart Unie ging heten en dat nu Nedlloyd is. Een rederij-concern dat dankzij de gebundelde krachten sterk genoeg is om via een aantrekkelijke koop (het aandelenpakket kost niet meer dan veertig miljoen!) ook met de KNSM in zee te gaan.

Zó is het: zonder Nedlloyd-ingreep zou een faillisement over hooguit twee jaar nog rigoureuzer hebben gewerkt voor alles en iedereen wat KNSM is. Nú zal het grootste deel van het personeel plus vloot èn activiteiten waarschijnlijk wel kunnen blijven functioneren. Met nieuwe financiele impulsen en met rugdekking van de hechte Nedlloyd ziet het er naar uit dat het kleine aandeel dat de KNSM in de scheepvaart op dit moment nog heeft, gewaarborgd blijft. Maar als begrip kan de KNSM toch wel het archief in. Het eind is er: wèg scheepsnamen, wèg zwart-witte schoorsteenkleuren, wèg rederij. Opnieuw ging een stuk Nederlandse scheepvaart-historie ten onder.

Op 1 oktober 1981 zou de KNSM één en een kwart eeuw oud zijn geweest. Een kwestie van jaren tellen, want koning Willem III honoreerde in 1856 met zijn handtekening een verzoek van drie Amsterdamse heren - koffiehandelaar W. Ramann en de door hem geinteresseerde C.A. von Hemert en M.H. Insinger - om te mogen meedoen met een vorm van scheepvaart die door stóómboten een regelmatig vaarpatroon kon gaan bieden.

Stoomvaart was bezig het ongewisse van de op wind gebaseerde zeilvaart te verdringen, maar stoomvaart was toch ook nog iets nieuws - de Nederlandse koopvaardijvloot telde in 1855 nog maar twintig van dát soort schepen - en daarom dus een avontuur. Máár: er lagen grote kansen. Zo was er kort na het midden van de negentiende eeuw vanwege de Krim-oorlog veel behoefte aan snelle en bruikbare schepen. En omdat de Engelse, Franse en Russische vloten onvoldoende aan die vraag konden voldoen, lagen er mogelijkheden voor anderen. Oók voor Nederlanders.

In Amsterdam ging het drietal er vanuit dat een koninklijke klank en een schip dat 'Willem III' zou heten, het goed zouden doen. Hun verzoek aan de vorst luidde: „...met het oog op de behoeften van het steeds toenemende handelsverkeer met alle naburige natien en ter verbetering van het vervoer van passagiers, maar vooral van goederen van Amsterdam naar andere groote koopsteden en zeehavens, het plan hebben gevormd eene maatschappij op te rigten...".

De met een kapitaal van één miljoen gevormde KNSM stak van wal met een in Engeland gekocht tweedehandsbootje van 300 ton, dat de naam 'Ondine' kreeg - het begin van een traditie om schepen zoveel mogelijk namen uit de mythologie en de oudheid te geven. Een gewoonte die overigens pas later inhoud kreeg, want de eerste eigen nieuwbouw-schepen gingen ànders heten: 'Rembrandt', 'Anna Paulowna' en 'Willem III'. Die laatste naam zoals beloofd dus; het schip had echter weinig geluk, want na eerst een Hamburgs stoomschip de grond te hebben ingeboord, ging het schip zelf na een aanvaring bij Malaga aan 't eind van 1857 verloren.

TRANSACTIE

Het vaargebied van de KNSM beperkte zich in die allereerste jaren tot het westelijke deel van de Middellandse Zee (maar ook Le Havre en Bordeaux) en de Oostzeehavens die toen nog Sint Petersburg, Dantzig, Koningsbergen en Memel heetten.

In het voorjaar van 1865 - de rederij bezat intussen zeventien schepen - ging de KNSM een transactie aan die zich in 1981 wat haarzelf betreft in omgekeerde richting zou gaan voltrekken: men kócht een andere scheepvaartmaatschappij. Dat was de even oude Stoomvaart Vereeniging 'De Maas' in Rotterdam, die met vier stoomschepen eveneens de Middellandse Zee bevoer. Beide rederijen smolten samen en vanaf dat ogenblik werd ook de Rotterdamse haven in het vaarschema van de KNSM opgenomen (overigens uitsluitend voor de lijnen die 'De Maas' op Engeland exploiteerde).

DE WIND MEE

Het ging goed. De KNSM had de wind mee - figuurlijk dan, want men gebruikte immers stóóm - en men wilde meer. In het westen lonkte Amerika en Nederlandse reders waren nogal jaloers op de winsten die hun Engelse en Duitse collega's maakten met het transatlantische vervoer van passagiers. Meer dan twee miljoen landverhuizers waren er tussen 1860 en 1870 al overgestoken en dáár zat brood in.

Wat in Rotterdam wel lukte met de Nederlandsch-Amerikaansche Stoomvaart Maatschappij (de latere Holland Amerika Lijn), ging in Amsterdam de mist in. De KNSM zag geen kans om de in de Verenigde Staten plotseling ingezette economische depressie te pareren en men moest de twee speciaal voor de Amerika-vaart gebouwde schepen - 'de Stad Amsterdam' en 'de Stad Haarlem' - in 1875 doelloos aan de kade leggen. Vier jaar later werden de schepen naar Frankrijk verkocht, met het voor die tijd belangwekkende verlies van meer dan een miljoen.

In 1880 was het tij wat gekeerd en begonnen de Amsterdammers alsnog met een dienst op New York. Een verbinding die het niet langer dan drie jaar volhield; de verliezen waren zó groot dat de KNSM-top tot het besef kwam dat men zich toch maar beter kon beperken tot de vaart op dié gebieden waarmee men begonnen was: Oostzee en Middellandsche Zee. Het laatste kwart van de vorige eeuw was niet gemakkelijk: de concurrentie was hevig en aan vlootuitbreiding kon nauwelijks iets worden gedaan.

WEST-INDIE

Kràcht zou de rederij pas krijgen met de vaart van en naar West-Indie. Vooral met het scheepvaartverkeer tussen de kolonien Suriname en Curacao en het moederland, een initiatief dat ànderen hadden ontwikkeld en dat de KNSM uiteindelijk naar zich toe zou trekken. In de jaren namelijk dat de rederij worstelde met het probleem van de Amerika-vaart, formeerde een stel andere Amsterdamse kooplieden de Koninklijke Westindische Maildienst: voor lading, post en passagiers. Als eerste stoomboot onder die rederijvlag koos de 'Oranje Nassau' zee. Een schip met 856 paardekrachten, dat na bijna achttien vaardagen Paramaribo bereikte. Heen met boter, bier, verf en andere koopwaar, terug met tabak, koffie en cacao. De bedrijfsresultaten van 'Westmail' bleven tot 1910 ongeveer net zo zonnig als de landen die de rederij met haar schepen vanuit Europa bediende. Drie jaar na de start had men - via Haiti - ook al een lijn tussen Curacao en New York gelegd.

BANANEN

Tòch kwam de klad er in. Mislukkingen met het transport van bananen van Suriname naar New York leverden zoveel verliezen op dat een kleine rederij als 'Westmail' die zich niet kon permitteren. Er dreigde een fatale financiele stranding, maar dat gevaar werd afgewend toen de nog altijd naar expansie zoekende en intussen redelijk sterk geworden KNSM de helpende hand toestak: in de vorm van een zeer nauwe samenwerking. Dat was in 1912. Beide rederijen gingen naast elkaar opereren, maar de werkelijke macht lag toch wel bij de KNSM.

De vaart werd er flink ingezet en in de jaren die volgden, bouwde men vanuit Amsterdam een lijnvaartnet op dat zich uitstrekte naar de meeste Caraibische eilanden, de noordkust van Zuid-Amerika en na de opening van het Panamakanaal in 1920 eveneens langs de lange westkust van dat subcontinent; tot aan Zuidchileense havens toe.

De KNSM overvleugelde zijn partner - 87 tegen negen schepen in 1927, het jaar waarin de KNSM de kleine 'Westmail' voor de som van zes miljoen definitief naar zich toetrok. Betrouwbaar waren de schepen in die dagen, roemrucht hun namen: 'Prins der Nederlanden', 'Oranje Nassau', 'Stuyvesant', 'Van Rensselaar', 'Simon Bolivar'.

Net als alle andere rederijen laveerde de KNSM met haar vloot moeizaam de jaren dertig door. Ondanks de enorme problemen werden in de crisistijd alle diensten toch voortgezet: er werd gevaren naar en in de West en ook in Europese wateren, tot in de Zwarte Zee en tot aan Israel. De KNSM kon zich met veel inzet en geldelijke offers staande houden. Op een heel andere manier kwam men de Tweede Wereldoorlog door: met veel verlies van tonnage - zo zonk de 'Van Rensselaar' als eerste schip van de vloot, op 13 mei 1940 reeds, in de sluizen van IJmuiden — en óók van mensenlevens. In geallieerd verband en onder vaak penible situaties zorgden de KNSM-schepen voor het vervoer van troepen en lading; op het westelijk halfrond kon de lijnvaart tussen de Verenigde Staten, West-Indie en Zuid-Amerika zelfs in stand worden gehouden. In mei 1945 was de balans: van de 85 vóóroorlogse schepen waren er veertig verloren gegaan - de tonnage was van 286.000 ton tot 112.000 ton gereduceerd.

BOUWEN

In de wederopbouw-roes van na de oorlog bouwde de KNSM ook mee.

De rederij-directie was het er tussen '40 en '45 al over eens geworden dat er nieuwe en moderne schepen moesten komen. Kort na de bevrijding werd de eerste reeds besteld en nog vóór het eind van 1945 waren er op diverse werven in binnen- en buitenland alweer veertien (!) schepen in aanbouw.

En dat op grote schaal laten bouwen van schepen ging zo door tot in de jaren zestig. Er werden schepen van allerlei typen en klassen besteld; groot en bekènd zouden worden en die eindigden op 'As', 'Es', 'Is' en 'On'.

Schepen die inmiddels allemaal toch ook weer zijn opgeruimd. Ze zijn gesloopt of ze varen ergens onder vreemde vlag. Ze werden verkocht omdat ze snel verouderden, nadat zich rondom 1970 nieuwe vervoerstechnieken hadden aangediend - met lading in containers voorop - - , de concurrentie feller werd en de politieke stabiliteit in landen waar de KNSM in de naoorlogse jaren grote belangen had gekregen (Latijns-Amerika) almaar onrustiger werd. In de zomer van 1972 maakten de 'Prins der Nederlanden' en de 'Oranje Nassau' (beide in 1957 in de vaart gekomen) hun laatste reis met passagiers naar de West. De (oneerlijke) strijd met de luchtvaart was gestreden en verloren.

Het was de periode waarin de rederij andere tijden op zich zag afkomen. Schéépvaart - zeker op kwetsbare terreinen - werd moeilijker en als basis voor het bedrijf ook wankeler. De KNSM besloot om het niet alleen meer in de gebruikelijke manier van varen te moeten zoeken. De bezigheden werden gespreid en er werden o.a. belangen genomen in de luchtvaart (Transavia), het zee- en wegvervoer van zware stukken lading (Mammoet Transport) en de moderne overslag van lading, zowel in Amsterdam als in Rotterdam.

DIVERSIFICATIE

De betrokkenheid met Zuid-Amerika kreeg niettemin in 1970 toch weer wat meer gestalte met de overname van de Koninklijke Hollandsche Lloyd, een rederij die vanuit Amsterdam met conventionele vrachtschepen (op dit moment zeven stuks) havens in Brazilie, Uruguay en Argentinie bevaart. Een met Venezuela en Colombia aangegane "Trident'-dienst werd (door deze partners) betrekkelijk snel alweer opgezegd; een samenwerkingsverband in de containervaart - de 'Carol'-dienst naar het Caribische gebied - met drie andere Westeuropese scheepvaartmaatschappijen gelanceerd.

De diversificatie heeft echter toch niet kunnen brengen wat de KNSM ervan verwachtte. Een nieuwe maatschappijstructuur en een daarbij passende benaming (KNSM Group) evenmin. De 'Carol'-dienst is in feite de enige die geld oplevert. Met alle overige activiteiten gaat 't slecht. De deelneming in het lijnvaartverkeer naar Latijns-Amerika en naar Zuid-Amerika is bedroevend klein, de vaart (vanuit Rotterdam) naar de Russische havens Ventspils en Leningrad - met twee schepen - uiterst miniem, de verbinding met de Middellandse Zee is er één met uitsluitend gehuurde tonnage. Het laatste nieuwbouwschip - het vorig jaar in de vaart gekomen containerschip 'Zeelandia' - moest aan een Engelse rederij worden verhuurd omdat de KNSM er zelf geen emplooi meer voor had. De vloot (de Koninklijke Hollandsche Lloyd niet meegerekend) is tot dertien schepen gereduceerd; het hoogtepunt was ooit - in de jaren zestig - 93..

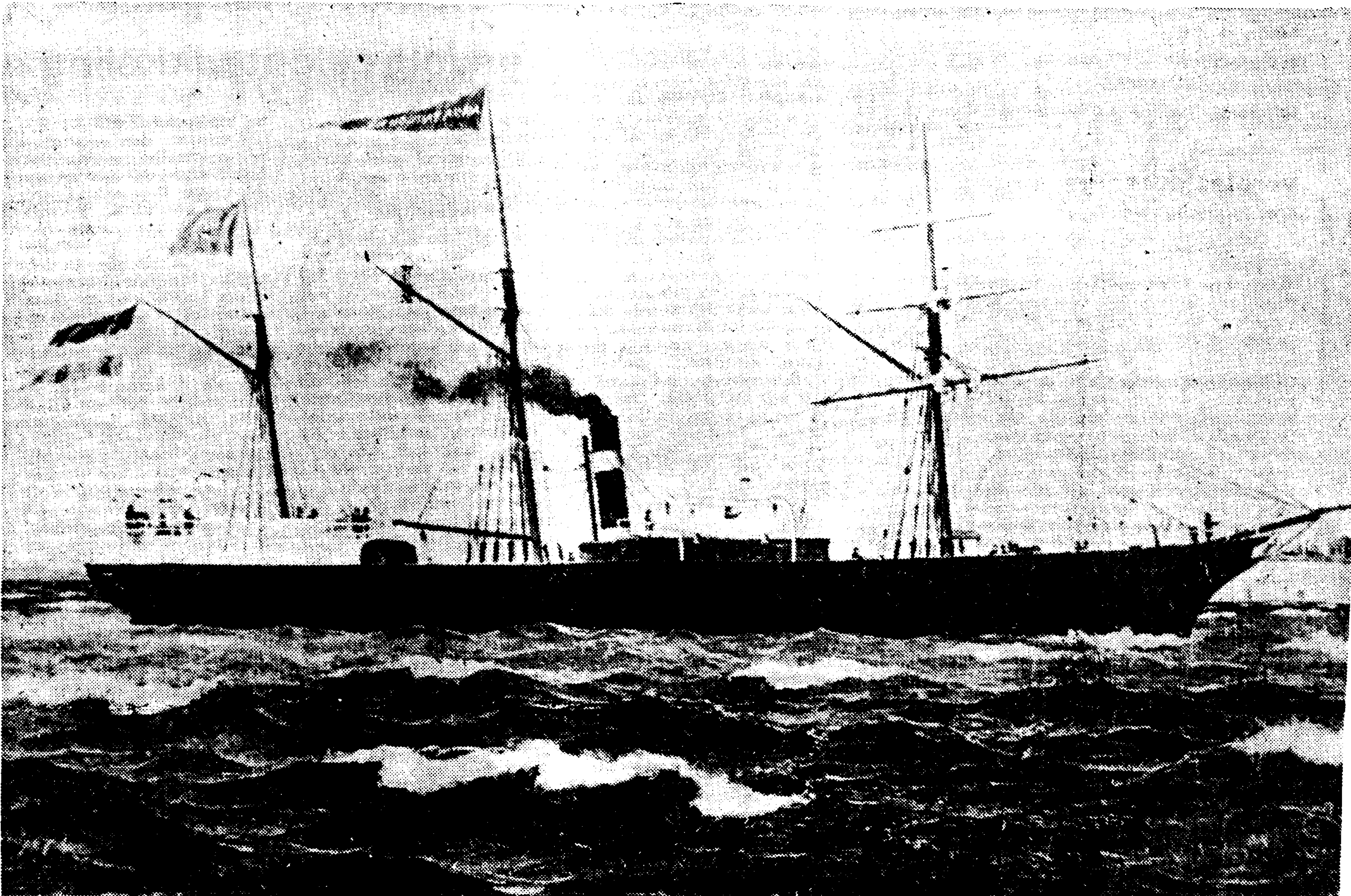
AANSLUITING

De zorgen stapelden zich op in het hoofdkantoor. „Het Scheepvaarthuis' aan de Prins Hendrikkade, in 1916 het eerste product van de architectuur-richting die 'Amsterdamsche School' zou worden genoemd. Het verlies over het afgelopen jaar bedraagt op z'n minst twintig miljoen! De enige remedie om te overleven was: aansluiting zoeken bij een sterkere. Een proces dat de KNSM gedurende haar lange geschiedenis - maar dan als sterkere - diverse malen reeds heeft meegemaakt. Die sterkere werd dus de Nedlloyd - vorig jaar werd de winst verdubbeld, naar ongeveer 125 miljoen.

Het besluit om de KNSM dan maar te verkopen, woelde verschrikkelijk veel emoties los bij personeel en vakbonden. Het verlies van bijna driehonderd arbeidsplaatsen werd aangevochten, maar kon tenslotte toch niet worden teruggedraaid. Een triest facet, dat onvermijdelijk en tegelijk noodzakelijk is gebleken om in het ingezette en ongetwijfeld nog verder om zich heen grijpende containertijdperk, te komen tot een zo groot en zo sterk mogelijk Nederlands lijnvaartrederijbedrijf. Zwak geworden rederijen redden 't nu eenmaal niet in de koopvaardij. De geschiedenis van de scheepvaart léért niet anders.

Door Bram Oosterwijk

DE KNSM

• De Anna Paulowna was een van de eerste KNSM-schepen